

KONJUNKTURNA GIBANJA

CELOVITE OCENE IN ANALIZE TEKOČIH GOSPODARSKIH GIBANJ

**Padeč cen surovin,
priložnost za evropsko rast**

Upad svetovnih cen
surovin, pijače izjema
[stran 7](#)

Stroški sanacij bank še
naraščajo
[stran 22](#)

Tudi letos sezono rešujejo
tuji turisti
[stran 33](#)

Priročnik

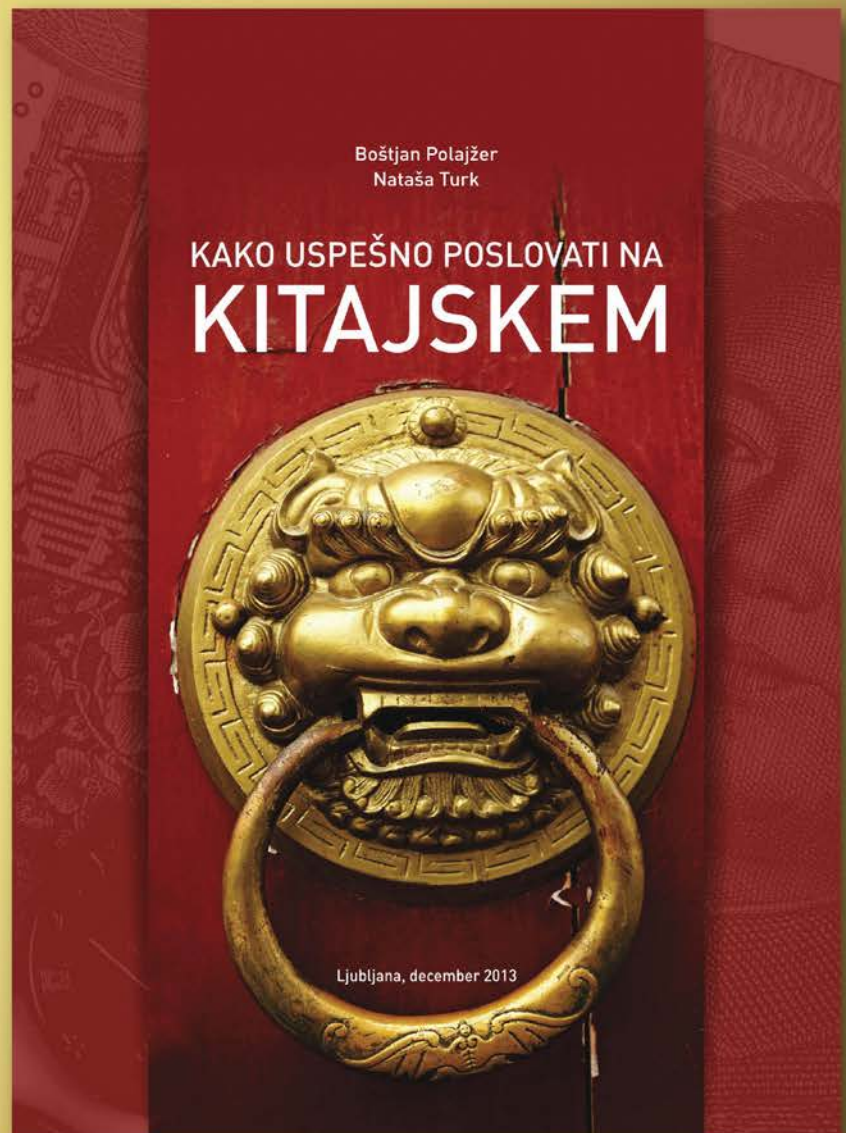
Kako uspešno poslovati na Kitajskem

Najboljši spremljevalec na vaši poslovni poti!

Priročnik je namenjen vsem, ki jih zanima poslovanje na kitajskem trgu oziroma tam že poslujejo. Celovita predstavitev kitajskega poslovnega okolja in navad, trendov in priložnosti za podjetja ponuja bralcu sistematičen vpogled v zakonitosti, predpise in postopke, pa najsi gre za ustanavljanje podjetij, plačevanje davkov, državne vzpodbude ali zaposlovanje lokalne delovne sile.

Vsebinski poudarki:

- Poslovno okolje
- Investicijsko okolje
- Pregled izbranih industrijskih panog
- Medkulturne razlike
- Gospodarski odnosi med Slovenijo in Kitajsko
- Priložnosti za slovenska podjetja
- Koristni poslovni kontakti
- Koristne spletne strani

Publikacija je za člane GZS brezplačna.

Naročila: cemp@gzs.si

Izdajatelj in urednik:

SKEP – Analitska skupina GZS
GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
telefon: 01/5898-170
faks: 01/5898-100
e-mail: skep@gzs.si
http://skep.gzs.si

Uredniški odbor:

Bojan Ivanc, CFA, CAIA, Alenka Avberšek, Darja Močnik, mag. posl. ved

Avtorji:

SKEP – Analitska skupina GZS in ostali sodelavci GZS: Bojan Ivanc, CFA, CAIA; Darja Močnik, mag. poslovnih ved; Alenka Avberšek

Zunanji strokovnjaki:

mag. Irena Roštan, mag. Marjan Širaj,
dr. Gorazd Justinek, mag. Uroš Zupančič

Oblikovanje:

Primož Grobin

Tisk: Birografika BORI d. o. o.

Naklada: 500 izvodov

Cena: 90 EUR (3 številke v letu 2014, 8,5 % DDV ni vključen), člani GZS imajo 30% popust

SKEP je član evropskega združenja konjunktarnih inštitutov AIECE - Association d'Instituts Européens de Conjoncture Economique

SKEP In Konjunkturna gibanja sta zaščiteni blagovni znamki GZS.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
ISSN: 1408-1806

Strokovna revija je vpisana v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 518.

Domači in tuji viri: Statistični urad RS, Banka Slovenije, UMAR, AJPEŠ, Ministrstvo za finance, Uradni list RS, GZS, ECB, EBF-EURIBOR, Eurostat, OECD, Evropska komisija, Consensus Economics, AIECE, IMF, EBRD, Markit Economics, Societe Generale

@ SKEP, 2014.

Uporaba podatkov in ugotovitev iz publikacije je zaželena, vendar le z navedbo vira.

Kopiranje ni dovoljeno.

Alenka Avberšek

Nepričakovano visoka rast dviguje optimizem

Dejstvo je, da je Slovenija iz statistično izkazane recesije izšla, da od leta 2013 raste hitreje od povprečja EU-28, da tudi izvoz nadpovprečno raste, kar je seveda dobro. Bistveno nadpovprečna je tudi rast na trgu investicij, ki ga poganjajo projekti, financirani z evropskim denarjem. Tudi predvolilno obarvani objekti, ki trenutno izboljšujejo statistike, ni pa jasno, ali jih bo mogoče zaključiti sredi leta 2015, da bodo res deležni pravice porabe EU sredstev. Gre tudi za projekte, dogovorjene brez jasne strategije in ciljev na nacionalni ravni, brez ustrezne investicijske dokumentacije in lastnih sredstev za njihovo koriščenje. Rast, ki izhaja iz takšnih projektov, je lahko hudo minljiva, če bodo povzročali predvsem stroške, ne pa dodane vrednosti, realne rasti in privlačne in gospodarne infrastrukture.

Zaslepljeni od trenutne hitre rasti gradbenih del odločevalci ne vidijo in zato ne ukrepajo v zvezi z obsegom izvajalskih pogodb, ki jih izvajalci še imajo na zalogi in padanjem naročil v sektorjih inženiringa in gradbeništva za izvajanje novih projektov. Vse večja je tudi praznina v načrtovanju in umeščanju izvedljivih projektov za leto 2016. Posledično tudi sredstev in ustrezno usposobljenih kadrov za projektiranje, izvajanje in nadzor gradbenih in inženirskih del, na katerih se še vedno nerazumno varčuje.

Hkrati nadpovprečno oživiljanje izvoza na eni strani in padanje cen surovin, še posebej nafte, zbuja optimizem. Od tega bodo imele koristi dejavnosti kot so transport in industrije, posebej embalažna in proizvajalci bele tehnike, rudarstvo. Podobno kot so cenovne škarje močno prizadele slovensko predelovalno dejavnosti v letih 2008-2013, se del profitabilnosti v vrednostni verigi zopet priliva nazaj od končnih proizvajalcev k proizvajalcem vmesnih dobrin. Posledično je bil oktobrski optimizem slovenskih gospodarstvenikov v anketi Eurochambres za leto 2014-15 zelo visok, visoka pričakovanja za zunanje povpraševanje so se celo okreplila in so vplivala tudi na izboljšanje pričakovanj o domači prodaji. Pa vendarle je pri teh napovedih nujna skrajna previdnost, da se optimizem ne spremeni v lagodje in prepričanje, da je gospodarstvo zopet na konju. Stabilno in sposobno državi dajati več kot doslej, še več davščin in birokratskih bremen, ki jih konkurenca ne pozna. Danes v to smer pritiskajo tako sindikati kot vlada sama. To je računica brez krčmarja, gospodarstvo ji odločno nasprotuje, ker se vsak dan sooča z vse hujšo konkurenco. Očitno je, da se globalna tekma zaostruje tudi zaradi predimenzioniranih kapacitet, in da bodo v iskanju novega optimuma oslabila, celo izpadali še do včeraj dobra podjetja, če ne bodo ukrepala sama in če ne bodo ukrepale njihove države tako, kot ukrepajo najbolj razvite. Tudi Nemčija, ki se znova sooča s potrebo po spremembah, čeprav s presežkom v javnih blagajnah. Pred 10 in več leti je bila sposobna najti družbeni konsenz za strukturne reforme, da je lahko na spremenjene razmere na trgu reagirala tako, da je omogočila vlaganja v razvoj, inovacije, kadre, nove trge. Spremembe pripravljala tudi danes, da bi omogočila industriji, da se vrne domov v času, ko se tudi nemški trg ohlaja; ker se ohlajajo rasti na globalnih trgih, posebej na Kitajskem, v Rusiji. V razvoju na višji tehnološki ravni vlaga veliko in osredotočeno na področja, kjer so izzivi trgov zelenih produktov in rešitev največji. Tem trendom hitro sledijo tudi nove članice EU-10, ki po razvojni stopnji in rasti izvoza hitro dohitujejo Slovenijo. So že in za Slovenijo postajajo še večja konkurenca v znanju in kompetencah, le po nižji ceni dela.

Kje bo Slovenija čez sedem let? Trošenje energije za ukrepe, cilje in spopade v javnostih, ki slabijo, ne krepijo konkurenčnosti podjetij, ki ne postavljajo trase za naprej, je nesprejemljivo in hudo škodljivo. Kako nastaviti zrcalo nekomunikaciji, škodljivi razdrobljenosti, samozadostnosti, da bi jih preseglji, saj se sicer iz majhnosti ne bomo odtegnili. Da bomo nekaj korakov naredili v pravo smer, ki smo jo ponekod že zaznali. Narediti in vztrajati moramo na njej, z več strpnosti in pripravljenosti na konsenz za spremembe. Tudi nemogoče je mogoče, če se najdejo, povežejo in prepletejo pravi ljudje in prave ideje ter sposobnost vseh, da jih izvedejo.

Vsem vam, drage naročnice in naročniki, bralci in bralke, želim prijazno in ustvarjalno novo leto 2015.

1

Uvodnik

Nepričakovano visoka rast dviguje optimizem

3

SVETOVNA GIBANJA

4

Ameriško gospodarstvo v ospredju

6

Jugovzhodna Evropa napreduje z različnimi hitrostmi

7

Upad svetovnih cen surovin, pijače izjema

8

Cene kovin so se umirile na ravneh blizu povprečja iz 2010

11

SLOVENSKA GIBANJA

12

Gospodarska rast v 2014 bo višja od prvotnih pričakovanj

15

Svetla točka na trgu dela

18

Najvišja rast plač v energetiki

19

Izvoz še drži tempo

21

Preobrat pri neposrednih naložbah

22

Izboljšanje likvidnosti v bančnem sistemu

23

Indeks SBITOP nižje zaradi skrbi za ruski trg

24

Posojila ugodnejša, a predvsem za večja podjetja

25

Boljša likvidnost

27

PANOŽNA GIBANJA

28

Rast v tehnološko zahtevnih predelovalnih panogah

30

Gradbeništvo peša

31

Trgovina na drobno v pričakovanju rasti

33

Padec prenočitev domačih gostov

34

Postopno navzgor v storitvenih dejavnostih

35

DOKUMENTACIJA

36

Analitske in statistične tabele

»Evropsko gospodarstvo potrebuje pospešek in danes je Komisija natredila velik korak v to smer.«

Jean-Claude Juncker, predsednik Evropske komisije, 26.11.2014

»Kot močna Evropa lahko oblikujemo naslednjo fazo globalizacije. Pogajanja z ZDA o novem prostotrgovinskem sporazumu so odlična priložnost za nas.«

Ulrich Grillo, predsednik združenja nemške industrije

SVETOVNA GIBANJA

Gospodarske napovedi za evroobmočje 2015

BDP	1,1 %	↑
Inflacija	1,1 %	↑
Brezposelnost	11,4 %	↑

Gospodarske napovedi za svet 2015

Euro	1,33 USD	↓
Nafta (brent)	88	↓
Energetske surovine	-4,6 %	↓

Gospodarske napovedi za svet 2015

BDP svet	3,8 %	↑
Inflacija v razvitih gospodarstvih	1,8 %	↑
Svetovna trgovina	4,8 %	↑

Gospodarske napovedi za svet 2015

Hrana	-5,0 %	↓
Industrijske surovine	-1,0 %	→
Energenti	-10,0 %	↓

Največji slovenski izvozni trgi

Nemčija: razmeroma šibka rast; šibko povpraševanje tako znotraj kot izven EU

Italija: letos recesija, le skromno okrevanje v naslednjem letu; razmeroma visoke obrestne mere ob nizki inflaciji

Avstrija: rast blizu 1 %; hitro opomoglo, saj ima zdrave temelje in stabilno industrijsko strukturo

Hrvaška: šesto zaporedno leto v recesiji se otepa visokega javno-finančnega primanjkljaj in zadolženega sektorja podjetij

Francija: rast pod 1 %; ohlapnejša fiskalna politika naj bi omogočila izvedbo strukturnih reform in investicije

Veliki in perspektivni trgi

Rusija: rast se hitro upočasnuje, zaradi sankcij so prizadete investicije, večja težava lahko postane financiranje, grožnja recesije

Indija: z novim premierjem se krepi povpraševanje indijskega gospodarstva, nižje cene nafte bodo povečale domačo porabo

Kitajska: rast nad 7 %, upočasnitev zaradi ohlajanja investicij ter trga nepremičnin, ekspanzivna fiskalna politika

Turčija: blizu 3 % rast; priložnosti so v avtomobilski industriji, v IKT sektorju, elektro industriji, tudi lesni. Učinek nižje cene nafte bo spodbudil izvozno konkurenčnost

Poljska in baltske države: gospodarski zagon, makroekonomska stabilnost, industrijska rast blizu 5 %.

Nevarnost

Kratkotrajno znižanje cen surovin povečuje deflacijska tveganja v gospodarstvu.

Priložnost

Digitalna (personalizacija, 3D tisk, nove tehnologije), kot tretja industrijska revolucija bo izziv za svetovno gospodarstvo.

SVETOVNA GIBANJA

GLOBALNI KAZALNIKI

Gospodarska rast - Evropa ima težave z zagonom rasti, ki je neenakomerna, kratkotrajna in šibka. Prave kombinacije ekonomskih politik še ni. Napačne ekonomska politika zategovanja pasu, omejitve na fiskalnem in monetarnem področju. Globalna brezposelnost ostaja največji problem.

Trg surovin - svetovni trgi surovin beležijo v drugi polovici leta 2014 izrazito nižje cen. Zadržano agregatno povpraševanje ob hkratnem zviševanju vrednosti dolarja.

Inflacija v evroobmočju se bo v prvem četrtletju 2015 najverjetneje še naprej niževala, tudi zaradi anemične gospodarske dinamike, ki k temu občutno prispevajo tudi nedavni trendi cene surove nafte.

Optimizem evropskih industrialcev se ohlaja, kljub temu da se izboljšuje relativni položaj gospodarstev, ki so bile podvržene reformam (Irska, Španija, Portugalska), medtem ko se jedrne države ohlajajo (Nemčija, Francija).

AMERIŠKO GOSPODARSTVO V OSPREDJU

Gospodarstvo v pasti nizke rasti ob nizki inflaciji

Svetovno gospodarstvo ostaja šest let po izbruhu krize krhko in negotovo. Obdobja okrevanja in pozitivnih gibanj so le kratka, dolgotrajni in vzdržni viri rasti se niso utrdili. Gospodarska aktivnost ne dobi zagona, čeprav so obrestne mere na mednarodnih trgih rekordno nizke. **Obseg svetovne trgovine** se bo krepil le počasi, v letu 2014 za 3,2 % in v 2015 za 4,8 %.

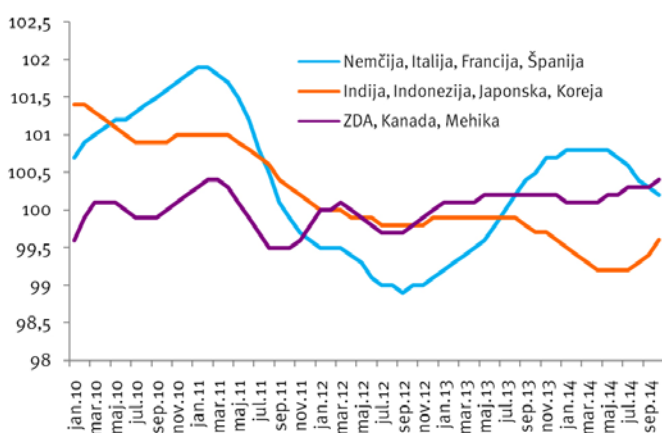
izboljšanje na 3,8-odstotno rast. Kitajska rast ostaja v okviru pričakanj, ZDA so celo nekoliko nad spomladanskimi ocenami. Znižanje napovedi pa je najbolj izrazito v velikih evropskih gospodarstvih, Latinski Ameriki, na Japonskem in v Rusiji. Kratkoročno je poslabšanje predvsem posledica geopolitičnih napetosti, nižjih cen surovin in ponovno povečane negotovosti na finančnih trgih.

GOSPODARSKA RAST, SVET – REALNE STOPNJE RASTI, V %

	2012	2013	2014 ocena	2015 napoved
Svet	3,4	3,3	3,3	3,8
· ZDA	2,3	2,2	2,2	3,1
· Japonska	1,5	1,5	0,9	0,8
· Kitajska	7,7	7,7	7,4	7,1
· Indija	4,7	5,0	5,6	6,4
· Brazilija	1,0	2,5	0,3	1,4
· Rusija	3,4	1,3	0,2	0,5
Evro območje – EU 18	-0,7	-0,4	0,8	1,3
· Nemčija	0,9	0,5	1,4	1,1
· Francija	0,3	0,3	0,4	1,0
· Italija	-2,4	-1,9	-0,2	0,8
· Španija	-1,6	-1,3	1,7	2,1

Vir: IMF Economic Outlook, oktober 2014

GIBANJE VODILNEGA INDIKATORJA OECD ZA VODILNE DRŽAVE V SVETOVNIH REGIJAH, 2010 - 2014

Svetovna gospodarska rast je po slabšem prvem polletju za letos ocenjena na 3,3 % in je od spomladanskih ocen nižja za 0,4 odstotne točke (IMF). Za 2015 je ponovno pričakovano

Zaskrbljujoča je **nizka rast ob nizki inflaciji in obrestih**, ki se predvsem v Evropi in na Japonskem že kaže kot trajno zmanjšanje dolgoročne rasti. Dejanska rast ostaja nižja od potencialno možne rasti (ob predpostavki polne izkoriščenosti kapacitet), investicije so nizke, brezposelnost visoka. Vse več je

razhajanj o pravih pristopih za zagon rasti - ali krepiti povpraševanje ali ukrepati na strani ponudbe s strukturnimi ukrepi. Evropske politike varčevanja ne dajejo zadovoljivega rezultata, Japonska z izdatno intervencijo denarja na trg ni dosegla zelene preboja.

Zadnja meritev **indeksa vodilnih ekonomskih indikatorjev OECD** kaže na upočasnitev gospodarske rasti v območju evra, kar opazno povečuje tveganja za zdrs v recesijo, saj je bila v tretjem četrtletju zabeležena le 0,2-odstotna rast. Gospodarska rast se bo po oceni OECD upočasnila tudi v Rusiji in Veliki Britaniji, ostale večje države pa bodo ostale na trendu trenutne gospodarske dinamike.

Gospodarska rast je sicer enotno ključna prioriteta ekonomske politike, način za doseganje le-te pa ostaja velik izziv. Strukturne reforme bi morale biti zasnovane tako, da bi spodbujale investicije in imele čim manjši negativni učinek na povpraševanje.

Gospodarska rast **ZDA** ostaja med razvitimi državami razmeroma stabilna s pričakovano rastjo nekaj nad 2 % v letih 2014 in 2015. Potem ko se je zaradi fiskalnih ukrepov in cikličnega učinka pomembno znižal javnofinančni primanjkljaj, so ZDA nekoliko zrahlijale restriktivno fiskalno politiko in končujejo proces monetarnega sproščanja. Hkrati se rahlo krepi inflacija, ugodni so premiki na trgu dela. Vse to pozitivno vpliva na gospodarsko aktivnost in poslovanje podjetij, kar se že kaže v stopnjah rasti v zadnjih dveh četrtletjih.

Japonska gospodarska rast se je nekoliko upočasnila in bo v letih 2014 in 2015 ostala pod 1 %. Rast omejujejo predvsem ukrepi za uravnoteženje javnih financ, ki so nujni, saj je javni dolg Japonske že presegel 230 % BDP. Japonska bo kot kaže nadaljevala z ekspanzivno denarno politiko, katere rezultat bo še šibkejši jen in s tem večja konkurenčnost izvoza. Za krepitev vlaganj in naložb pa je napovedano znižanje stopnje obdavčitve dobičkov.

Rast gospodarstva **Kitajske**, ki se je nekoliko upočasnila, bo v letih 2014 in 2015 po ocenah ostala nad 7 %. Upočasnitev je predvsem posledica ohlajanja investicij ter trga nepremičnin, kjer ponudba presega povpraševanje, cene pa se nižajo. Za spodbudo rasti je Kitajska sprejela tudi ukrepe, ki so okrepili investicije v infrastrukturo. Inflacija ostaja pod 2 %, saj se znižujejo cene surovin in industrijskih proizvodov. Na drugi strani se zaradi omejitev na trgu dela dvigujejo plače.

Rast gospodarstva **Rusije** se hitro upočasnjuje. Zaradi sankcij so posebej prizadete investicije, šibka je tudi preostala domača potrošnja. Za izvozne prihodke pomeni veliko izgubo tudi strmo znižanje cene nafte in drugih surovin. Vse večja težava lahko postane tudi financiranje (dostop do denarnih trgov). Gospodarska rast bo letos le okoli 0,2-odstotna in v 2015 na skromnih 0,5 %.

Vpliv rusko-ukrajinskega konflikta

Posledice gospodarskih sankcij in samega konflikta postajajo vse širše. Poleg omejitev pri potovanjih, gibanja nekaterih oseb ter zamrznitev njihovega premoženja, na gospodarstvo vplivajo predvsem **omejitve za ruske banke ter omejitve v mednarodni trgovini** (sankcije za vojaško opremo in tehnolo-

gijo za pridobivanje nafte). Na drugi strani je Rusija omejila uvoz nekaterih kmetijskih in prehrabnih dobrin. Spor je sicer najbolj prizadel Ukrajino, kjer se bo BDP letos zato znižal za desetino. Rusija naj bi po ocenah zaradi tega spora izgubila okrog 1 % rasti. Nekaj več gotovosti prinaša nedavni sporazum med državama glede dobave plina. Vpliv na države EU je odvisen od njihove izpostavljenosti do obeh trgov. Najbolj je občuten v baltskih državah in v Rusiji. Za EU kot celoto izvoz v Rusijo presega več kot 3 % v petih dejavnostih: tekstilna industrija, farmacija, električna oprema, strojna in transportna oprema, vendar je relativni delež dobičkonosnosti večji od deleža v izvozu (vir: EBRD).

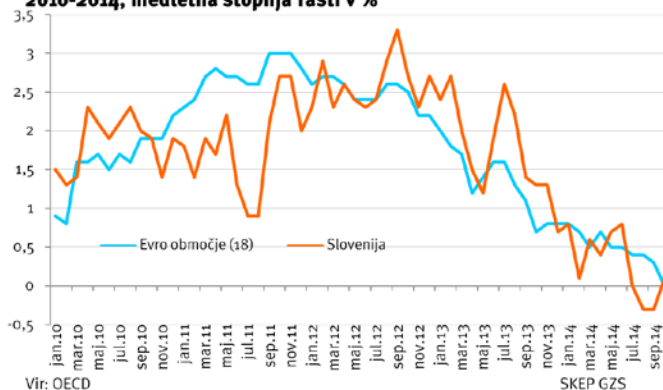
Inflacija v evroobmočju na najnižji ravni po kriznem letu 2009. Inflacija v evroobmočju bo letos okrog 0,5-odstotna, podobno je pričakovati tudi za 2015, ko naj bi dosegla okrog 0,7 %. Padanje cen surovin in hrane ter šibka gospodarska aktivnost ob krepitvi evra so glavni dejavniki, ki potiskajo cene v evroobmočju navzdol. Cenovni pritiski so se umirili tudi z vidika stroškov dela, saj se rast plač na ravni evro območja ob visoki brezposelnosti povsem umirja. Zaradi padca produktivnosti pa so se ponekod že pričeli dvigovati stroški dela na enoto proizvoda.

EU in evroobmočje v primežu stroge ureditve ekonomskega upravljanja

Evropa ima težave z zagonom rasti, ki je neenakomerna, kratkotrajna in šibka. Prave kombinacije ekonomskih politik, ki bi ustrezala vsem, kljub več poskusom, še ni. Visoka brezposelnost in nizka inflacija sta posledici visokih presežnih kapacitet v EU.

Za EU je pomembno **nadaljevanje ekspanzivne monetarne politike**, kot tudi zaključek prestrukturiranja bančnega sistema v smer večje varnosti. Nadaljevanje restriktivne fiskalne politike je sicer potrebno, a bi lahko bila bolj popustljiva v državah, ki so v boljšem položaju. Ekonomska stroka niha med ocenami pričakovanih učinkov za povečanje investicij in strukturnih ukrepov, v ozadju pa poteka razprava o morebitnem rahljanju določb Pakta za stabilnost in rast. Ta namreč določa strogo proračunsko politiko, ki ji vse več držav zaradi nizke rasti ne more več slediti. Največji med njimi sta Francija in Italija.

GIBANJE CEN ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN, EMU IN SLOVENIJA 2010-2014, medletna stopnja rasti v %

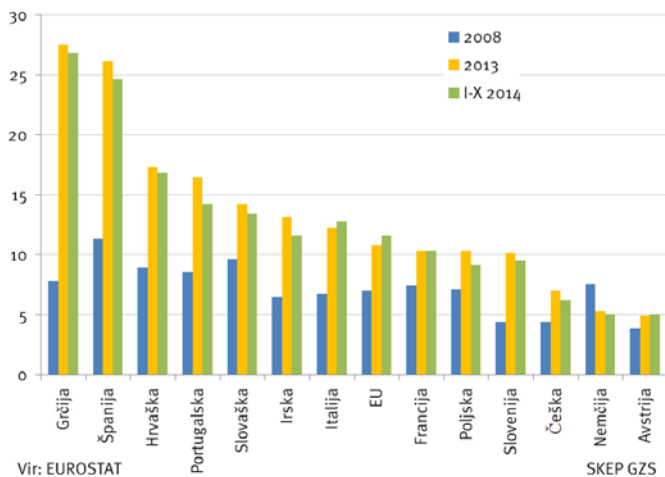

Inflacija v evroobmočju na najnižji ravni po kriznem letu 2009. Inflacija v evroobmočju bo letos okrog 0,5-odstotna, podobno je pričakovati tudi za 2015, ko naj bi dosegla okrog 0,7 %. Padanje cen surovin in hrane ter šibka gospodarska aktivnost ob krepitvi evra so glavni dejavniki, ki potiskajo cene v evroobmočju navzdol. Cenovni pritiski so se umirili tudi z vidika stroškov dela, saj se rast plač na ravni evro območja ob visoki brezposelnosti povsem umirja. Zaradi padca produktivnosti pa so se ponekod že pričeli dvigovati stroški dela na enoto proizvoda.

Italija v letu 2014 ne bo dosegla pričakovanega konca recesije, jesenske napovedi kažejo na okoli 0,2 do 0,4-odstotno krčenje in le skromno okrevanje v 2015. Reforme se ne uresničujejo po načrtih, javne finance ne dosegajo zahtev EU, stopnja brezposelnosti ostaja nad 12 %, domače povpraševanje je šibko, tako pri zasebni potrošnji kot pri investicijah. Kreditiranje podjetij se še naprej znižuje, saj so pričakovanja glede povpraševanja nizka, obrestne mere pa ob tako nizki inflaciji razmeroma visoke. Mala in srednja podjetja se tako v večji meri odločajo za financiranje z izdajo dolžniških vrednostnih papirjev.

V **Franciji** se brezposelnost približuje 10 %, gospodarska rast ostaja pod 0,5 %. Proračunski primanjkljaj za prihodnje leto je načrtovan prek 4 % BDP, občutno nad evropsko določeno mejo. Prav nekoliko ohlapnejša fiskalna politika naj bi Franciji omogočala izvedbo strukturnih reform in investicije za doseganje vsaj nekaj rasti. Industrijska proizvodnja in poslovne investicije so ponovno zastale, nizka je tudi aktivnost v gradbeništvu.

STOPNJA BREZPOSELNOSTI 2008-2014, v % (ILO)

Nemčija bo v letih 2014 in 2015 dosegala razmeroma šibko rast med 1 in 2 %. Šibko je povpraševanje tako znotraj kot izven EU. Nemčija bi morala bolj okrepiti domače povpraševanje in investicije, s čimer bi si znižal tudi (pre)visok presežek v plačilni bilanci. Nemčija pa že dosega presežek tudi v javnih financah, ki ga bo namenila za stroške, povezane s staranjem prebivalstva ter za mlade in otroško varstvo. Poslovne investicije se bodo krepile le počasi, saj kapacitete še vedno presegajo potrebe.

V sosednji **Avstriji** bo gospodarska rast letos in prihodnje leto blizu 1 %, predvsem zaradi šibkejšega zunanjega povpraševanja. Pričakovati je, da se bo avstrijsko gospodarstvo lahko ponovno hitro opomoglo, saj ima zdrave temelje: najnižjo stop-

njo brezposelnosti v EU, inflacijo okrog 1,5 %, javnofinančni primanjkljaj pod 3 % in predvsem stabilno industrijsko strukturo, visoko stopnjo izkoriščenosti kapacitet ter tesno povezanost v regijskih dobavnih in nabavnih verigah.

Jugovzhodna Evropa napreduje z različnimi hitrostmi

Hrvaška v letih 2014 še ne bo izšla iz recesije, gospodarstvo se krči že od 2009. V tretjem četrtletju se je gospodarstvo skrčilo za 0,5 %, k čemur je največ prispeval padec investicij. Potrošniki so zadržani, stopnja brezposelnosti naj bi bila okoli 18,4 %. V 2015 EK za Hrvaško pričakuje rahlo rast, analitiki iz HAAB pa celo 0,5-odstotni padec. Čeprav so bile napovedane številne reforme, domače povpraševanje ostaja negativno: gospodinjstva ob visoki brezposelnosti in nižanju plač kljub nižji davčni obremenitvi (znižanje dohodnine) ne krepijo potrošnje. Gradbena dejavnost še naprej upada, investicijska aktivnost zastaja. K gospodarski rasti pozitivno prispeva le izvoz, ki mu lahko pomaga tudi denarna politika s slabitvijo domače valute.

Napovedi so se zaradi obširnih poplav najbolj poslabšale za **Srbijo in BiH**, kjer sta bila najbolj prizadeta energetska in kmetijski sektor. **Makedonija in Črna gora** svojo rast črpati predvsem iz velikih infrastrukturnih investicij.

GOSPODARSKA RAST, IZBRANE DRŽAVE – REALNE STOPNJE RASTI, V %

	2012	2013	2014 napoved	2015 napoved
Češka	-0,7	-0,7	2,4	2,3
Madžarska	-1,5	1,5	3,3	2,1
Poljska	1,8	1,7	3,3	3,0
Slovaška	1,6	1,4	2,6	2,8
Hrvaška	-2,0	-0,7	0,5	1,2
Srbija	-1,5	2,1	1,3	2,2
BiH	-0,5	2,1	0,4	2,2
Črna gora	-2,5	2,4	2,7	3,0
Makedonija	-0,4	3,1	3,5	3,4
Litva	3,7	3,2	3,5	3,9
Latvija	5,2	4,0	4,2	4,3
Estonija	3,9	0,7	2,3	3,6
Turčija	2,1	4,0	3,0	3,0

Vir: EC winter forecast, november 2014

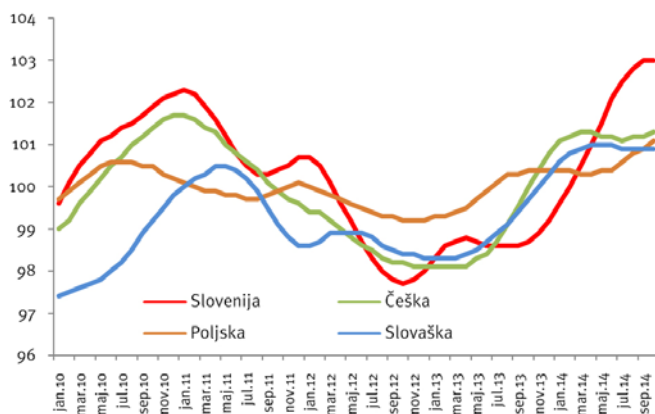
Poljsko gospodarstvo raste po okrog 3 % letno, krepita se predvsem izvoz in industrijska proizvodnja. Tudi **Madžarski** obeti so se izboljšali zaradi izvoza pa tudi zaradi kratkoročnih učinkov infrastrukturnih vlaganj iz evropskih strukturnih skladov. **Slovaška** je okrepila predvsem zasebno potrošnjo, a je nekoliko zatal izvoz. Gospodarstvo se zaradi geopolitičnih napetosti vse bolj ohlaja tudi v **Turčiji**, kjer glavno gonilo ostaja izvoz, medtem ko domača potrošnja ostaja zadržana.

Evro novembra pod 1,25 dolarja, najnižje v zadnjih dveh letih

Od aprila 2014 naprej **evro** v primerjavi z ameriškim dolarjem nekoliko **izgublja**. Aprila je bil vreden še 1,38 dolarja, sep-

tembra pa v povprečju še 1,29 dolarja, kar je 6,6 % manj kot aprila. Krepitev dolarja se je proti koncu oktobra ob zaključku operacije ameriške centralne banke za dovajanje svežega denarja na trg (t.i. kvantitativno sproščanje) še bolj izrazila, ko se je okrepil na 1,26 dolarja za evro in novembra oslabeled na 1,25 dolarja. Decembra je evro še malenkostno oslabeled. V povprečju celega leta 2014 bo evro vreden okrog 1,33 dolarja, kar je nekoliko manj od prvotnih pričakovanj (1,36).

GIBANJE VODILNEGA INDIKATORJA OECD ZA IZBRANE DRŽAVE SREDNJE EVROPE, 2010 - 2014

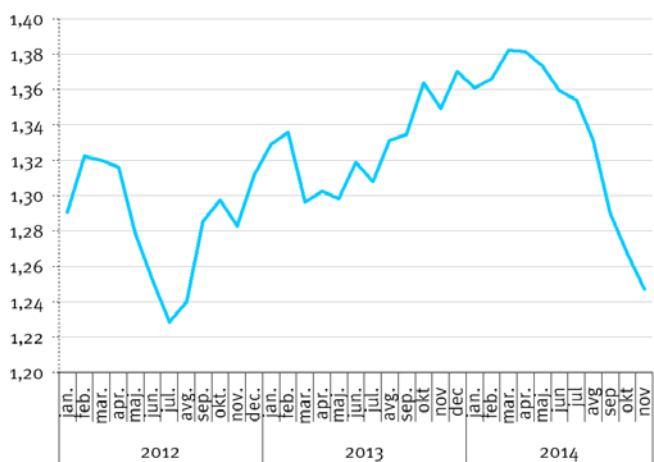

Vir: OECD Composite Leading Indicators, november 2014

SKEP GZS

Japonska centralna banka je zmanjšala obseg svojih operacij na trgih, kar je povzročilo, da se je jen po obdobju upadanja v zadnjih mesecih glede na evro nekoliko stabiliziral. Od aprila do oktobra se je vrednost evra glede na jen znižala, in sicer na 136,85 v oktobru letos, novembra pa zvišala za 6 %, na 145,03.

GIBANJE TEČAJA EVRA DO USD, 2012-november 2014

Vir: ECB

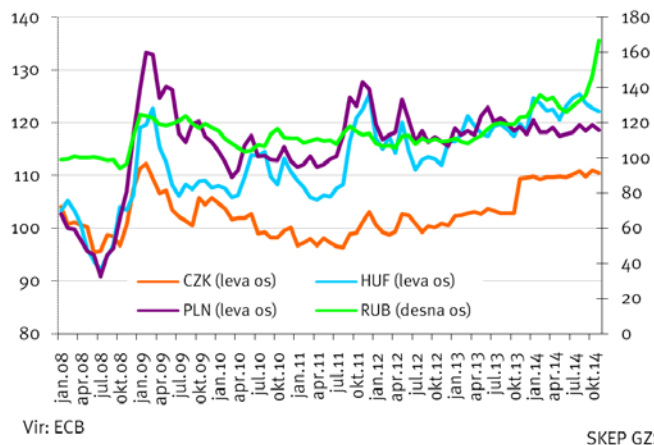
SKEP GZS

Upad svetovnih cen surovin, pijače izjema

V drugi polovici leta 2014 svetovni trgi surovin beležijo izrazito nižje cene. Energetske surovine so novembra 2014 glede na isti mesec lani upadle za 23,2 %, ne-energetske za 4,6 %. V primerjavi z decembrom 2008 (kjer so bile cene surovin med najnižjimi) so bile novembra 2014 cene energetskih surovin še vedno višje za 49 % in ne-energetske za 29 %. Zadržano agregatno povpraševanje ob hkratnem zvišanju vrednosti dolarja v nekaj

zadnjih mesecih je najbolj vplivalo na gibanje cen. Kitajska sicer ostaja glavni igralec na trgih surovin, čeprav se gospodarska aktivnost tam nekoliko ohlaja. Razočaranje pomenijo tudi gospodarska gibanja in s tem povpraševanje po surovinah v Evropi, na Japonskem, Rusiji in Braziliji.

GIBANJE TEČAJA EVRA KOŠARICE VALUT CZK, HUF, PLN 2008=100; januar 2008-november 2014

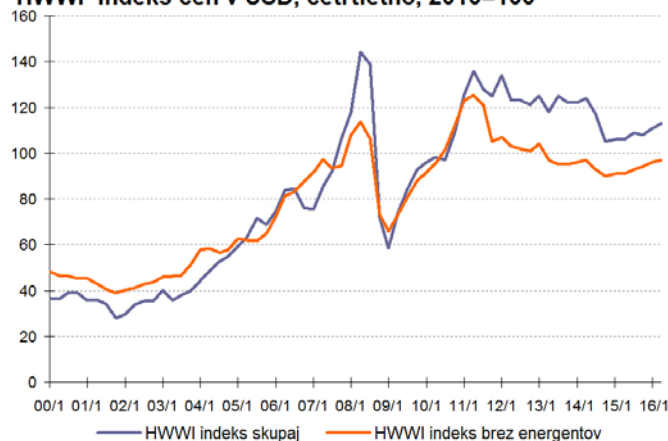
Vir: ECB

SKEP GZS

Dolarske cene surovin bodo v letu 2014 v povprečju nižje za 4 %, v letu 2015 pa po ocenah še za dodatnih 9 %. Po napovedi združenja evropskih konjunktornih inštitutov AIECE bodo najbolj padle cene, merjene v dolarjih in izražene s skupnim utežnim HWWI indeksom, pri kovinah za proizvodnjo jekla (med 14 in 18 %) in cene energentov (med 5 in 10 %). Tudi cene hrane in surovin kmetijskega izvora bodo nazadovale, cene ne-železnih kovin pa se bodo po ocenah v letu 2015 rahlo obrnile navzgor.

CENE SUROVIN 2000 - 2016

HWWI indeks cen v USD, četrtletno, 2010=100

Vir: AIECE strokovna skupina za cene surovin

SKEP GZS

Presežna ponudba je najbolj izrazita na trgu nafte in posledično tudi pri ostalih energentih. Po večmesečnem obdobju umirjenih gibanj se cena nafte od junija letos strmo znižuje. Junija je povprečna cena soda nafte Brent dosegla 111,9 dolarjev, oktobra 87,3 dolarjev za sod in novembra 78,4 dolarjev za sod, kar je za 27,4 % manj kot novembra lani. V prvem tednu decembra se je cena znižala še na 66 dolarjev za sod. Zanimivo je, da se tokrat OPEC na nižanje cen ni odzval s prilagoditvijo ponudbe. Predvsem največje članice (Saudska Arabija) želijo

ohranjati svoj tržni delež in s tem s trga izriniti proizvajalke nafte z visokimi stroški črpanja. Nizka cena namreč najbolj škoduje drugim ponudnikom nafte, kjer je proizvodnja dražja. S to potezo države, tradicionalne proizvajalke nafte, neposredno pritiskajo na nadaljnje pridobivanje nafte iz drugih virov oz. na njihov prag rentabilnosti. Cena nafte Brent naj bi v povprečju upadla iz 102 USD/sodček v 2014 na 88 USD v 2015, kot posledica šibkega povpraševanj in rastoče ponudbe.

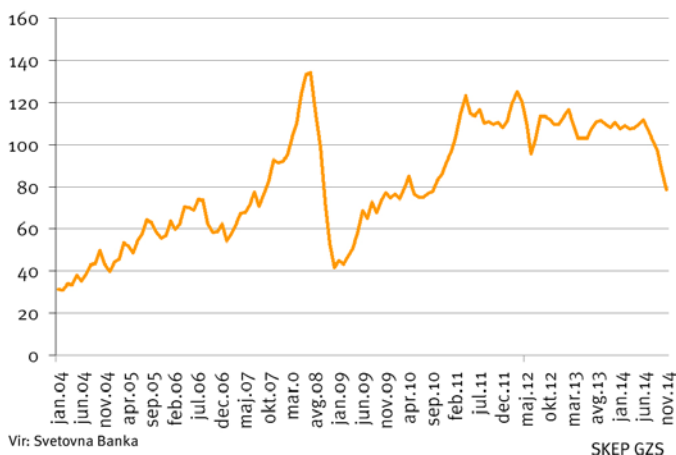
GIBANJE CEN SUROVIN, POVP. LETNE STOPNJE RASTI V %

	2013	2014 ocena	2015 napoved
Vse surovine-svet (HWWI indeks)	-2	-4	-9
- vse surovine brez energentov	-5	-4	-2
Hrana	-11	-3	-5
Industrijske surovine	-3	-4	-1
- surovine kmetijskega izvoza	2	0	-1
- neželezne kovine	-8	0	5
- surovine za proizvodnjo jekla	3	-18	-14
Energenti	-1	-5	-10
- industrijski premog	-24	-21	3
- surova nafta	-1	-4	-10

Vir: AIECE strokovna skupina za cene surovin, oktober 2014

Cena zemeljskega plina se bo letos v povprečju znižala za 15 %, v 2015 pa še za 11 %. Povpraševanje po zemeljskem plinu se še naprej znižuje zaradi večje uporabe obnovljivih virov energije in relativno nizkih cen energetske konkurentov (nafta, premog). Pritisk na nižanje cen pomeni tudi povečevanje kapacitet za shranjevanje zemeljskega plina v Evropi ter dodatna ponudba plina v ZDA. Evropa tako nekoliko znižuje svojo energetske odvisnost, z velikimi zalogami pa vpliva tudi na »likvidnost« plinskih dobav, kar omogoča visoko stopnjo prilagajanja trga glede na ponudbo in povpraševanje. Kar 70 % evropskega plina se namreč proda po t.i spot (trenutnih) cenah in ne več po vnaprej dogovorjenih cenah.

GIBANJE CENE NAFTE BRENT 2004-2014 mesečna povprečja, v USD za sod

Padanje cen industrijskega premoga se nadaljuje, medtem ko se bodo cene koksa, po napovedih po treh letih zniževanja stabilizirale. Presežna ponudba še naprej oblikuje cenovna gibanja, a se pred-

vsem proizvodnja koksa že prilagaja za zniževanjem ponudbe. Cene premoga bodo tako po 15 odstotnem znižanju v 2014, v letu 2015 nižje še za 10 %. Ob tem bodo cene koksa letos nazadovale za 21 %, v prihodnjem letu pa se bi lahko okrepile za 3 odstotke.

Cene kovin so se umirile na ravneh blizu povprečja iz 2010

Trgi neželeznih kovin v letih 2013-2015 kažejo na precejšnje stabilnost, kljub razlikam v gibanju posameznih nekovin. V primerjavi z drugimi surovinami so tu izgube najmanjše, saj povpraševanje kljub nizki gospodarski aktivnosti ostaja razmeroma stabilno. Razlog so med drugim živahna gradbena dejavnost na Kitajskem ter prilagajanje trendom avtomobilske industrije v ZDA in v Evropi. Cene nekovin bodo v letu 2014 v povprečju ostale na enaki ravni kot v letu pred tem, v 2015 pa naj bi se v povprečju zvišale za 5 %, predvsem na račun aluminija in cinka.

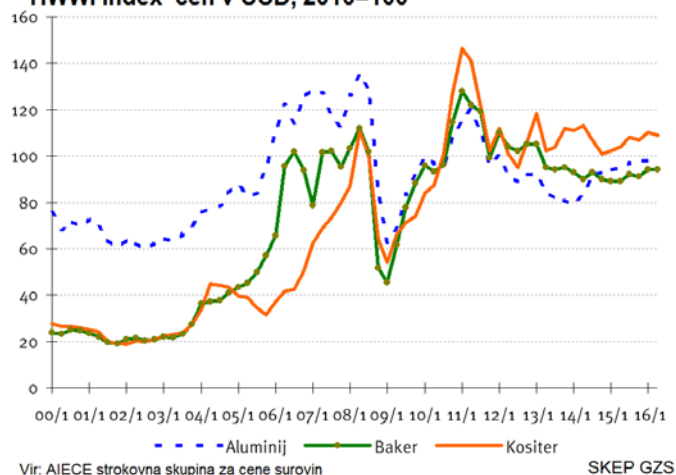
Cena aluminija, ki je postopoma upadala vse od sredine leta 2011, se v zadnjih dveh četrletjih 2014 nekoliko krepi.

Oktobra je po evidenci Svetovne banke dosegla 1.946 dolarjev za metrično tono. Rast povpraševanja spodbuja predvsem razvoj avtomobilske industrije, kjer prevladujejo lažji materiali, proizvodnja in prodaja pa se krepi tako v ZDA in na Kitajskem kot tudi v Evropi. Trg bo letos po dolgem času dosegel presežno povpraševanje, zaloge se znižujejo. Cena se bo do konca leta 2014 umirila tudi zaradi krepitve vrednosti ameriškega dolarja. Glede na navedene tržne trende je za leto 2014 ocenjena povprečna rast cen za 2 %, v letu 2015 pa za 11 %.

Gibanje cen bakra je zaradi svoje široke uporabe eden pomembnih vodilnih indikatorjev svetovnega gospodarstva.

Ta kaže, da se je zniževanje cen upočasnilo. Cena bakra se je v zadnjem letu gibala na ravni nekaj pod 7.000 dolarjev za tono, v letu dni pa se je znižala za 6,6 %. Glavni dejavnik je Kitajska, ki predstavlja okrog 50 % svetovnega povpraševanja. Poleg fizičnega obsega trgovanja pa na ceno vpliva tudi uporaba bakra kot zavarovanja v finančnih poslih. Kitajske oblasti so s tem v zvezi ugotovile večje nepravilnosti, saj je bila ista zaloga večkrat zavarovana. Kitajske banke so zato močno omejele kreditno zavarovanje s surovinami, kar je znižalo tudi povpraševanje po bakru. V letu 2014 je pričakovati povprečno znižanje cene bakra za 6 %, v 2015 pa še za dodaten odstotek.

NEŽELEZNE KOVINE, 2000 - 2016, HWWI index cen v USD, 2010=100

Potrošnja cinka se krepi, kar vpliva tudi na cene, ki rastejo in so že dosegle ravni iz leta 2008. Za tem stoji krepitev gradbenega sektorja (infrastruktura, železnice), ter proizvodnja avtomobilov višjega razreda, kjer se uporablja visoko kvalitetno galvanizirano (vroče-cinkano) jeklo. Tržni presežek iz preteklih let se bo zaradi manjše proizvodnje zniževal, cena pa naj bi letos zrasla za 13 %, v 2015 pa še za 6 %.

Cene svinca so avgusta zabeležile najvišje ravni v zadnjih 18 mesecih. Povpraševanje narašča predvsem zaradi rasti trga avtomobilskih akumulatorjev in drugih vrst baterij na bazi svinca, ob hkratnih omejitvah v proizvodnji. Zaloge so kljub povečanju še naprej na nizki ravni. Cene naj bi v povprečju leta 2014 padle za 2 %, v 2015 pa bi se okrepile za odstotek.

Nikelj je med nekovinami letos zabeležil najvišji dvig cene, a se je po poletnem dvigu oktobra cena vrnila na raven 15.800 dolarjev za tono. Indonezijska omejitev izvoza ter sankcije proti Rusiji sta glavna razloga za rast, kljub temu, da zaloge ostajajo visoke in je trg v presežku. V letu 2014 je pričakovati krepitev povprečne cene za 13 %, v 2015 pa le še za odstotek.

Povpraševanje po jeklu se v letih 2014 - 2015 nekoliko znižuje, saj je Kitajska, kot glavni potrošnik, omejila stanovanjsko gradnjo, ker se sooča s presežno ponudbo in velikimi praznimi naselji. Hkrati se krepi povpraševanje Japonske, ZDA ter tudi Velike Britanije in Poljske. Cena jekla naj bi letos zaostala za lansko za 2 %, v 2015 pa je možno pričakovati ponovno 2-odstotno zvišanje cen.

Cene kmetijskih surovin stabilne, prehrabne surovine bolj živahne

Cene industrijskih surovin kmetijskega izvora bodo po oceni HWWI letos v poprečju ostale na enaki ravni kot lani, v letu 2015 pa bi se lahko znižale za odstotek.

Trg **bombaža** je v veliki meri uravnavala politika zalog Kitajske, ki je odkupovala presežno proizvodnjo in jo skladiščila, s tem pa je držala raven cen. S spremembo politike v neposredne spodbude proizvajalcem pa se bodo na trgu pojavile večje količine bombaža in pričakovati je padec cen. Pričakovana proizvodnja bo dobra v ZDA in v Turčiji, kar bo zlahka zadovoljilo povečano povpraševanje. Letos bo po napovedih cena padla za 9 %, v 2015 pa bo sprostitev zaloge potisnila ceno navzdol za 11 %.

Proizvodnja in ponudba **volne** se, kot odziv na nižje povpraševanje, znižuje. Avstralija je znižala število strižnih ovac, tudi zaradi večjega povpraševanja po ovčjem mesu, kar je trenutno bolj donosno. Volna bo letos v povprečju po oceni cenejša za 8 %, v 2015 pa naj bi se okrepila za odstotek.

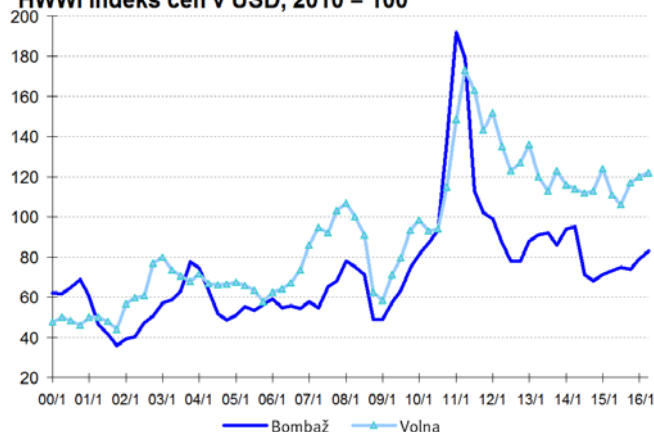
Povpraševanje po **surovi gumi** zmerno narašča po letni stopnji okrog 4 %. To izvira iz povečevanja avtomobilske proizvodnje in rasti trga za avtomobilske pnevmatike. Globalni presežek na trgu se bo v letu 2015 zmanjšal. Tveganja za proizvodnjo predstavlja Tajsko, kjer so socialni nemiri že stalnica. Cene se bodo letos zato v povprečju spustile za 31 %, nato se bo trg v 2015 le postopoma uravnotežil, zato bodo cene padle še za 6 %.

Okrepanje industrije papirja in kartona je znatno doprineslo k **dvigu cen celuloze in lesa**. V letih krize in prehoda na digitalne medije sta se znižala proizvodnja in zaloge. To je pomenilo hiter

odziv cen na višje povpraševanje, tako da bodo cene po pričakovanih letos višje za 8 %, v letu 2015 pa še za 2 %.

Med skupinami prehranskih surovin se močno krepijo cene pijač, medtem ko cene žitaric in oljaric nazadujejo. Kava sorte arabica, ki pomeni 40 % svetovne proizvodnje, se je po evidenci svetovne banke v letu dni podražila kar za 76 %, na kar je bistveno vplivala izredna suša v Braziliji konec 2013 ter neugodne vremenske razmere letos. Na drugi strani pa se obeta dobra letina kave sorte robusta, ki jo prideluje Vietnam. Čeprav se rast umirja, bo povprečna cena kave letos za 34 % višja od lanske, nadaljevanje rasti za 30 % pa je pričakovati tudi prihodnje leto.

TEKSTILNE SUROVINE, 2000 - 2016
HWWI indeks cen v USD, 2010 = 100

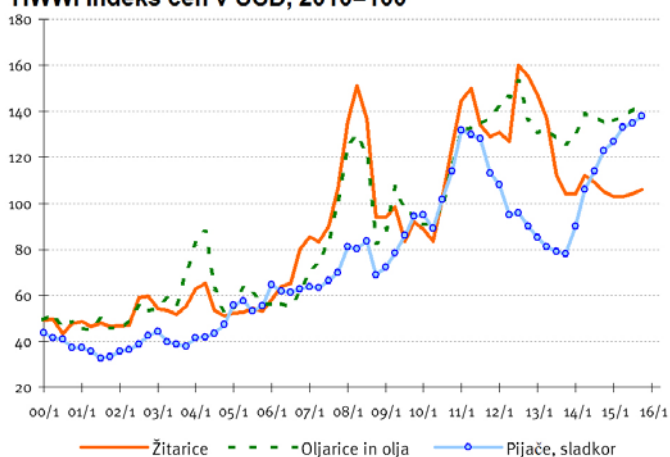

Vir: AIECE strokovna skupina za cene surovin

SKEP GZS

Cene **kakava** so rasle pod vplivom pričakovanj o slabi letini, vendar je bilo vreme letos ugodno in tudi letina dobra, tako da cene v drugi polovici leta popuščajo. Povprečna cena bo lansko presegla za 27 %, v 2015 pa še za dodatnih 7 %. Padanje cen **sladkorja** se je letos nekoliko ustavilo zaradi pričakovane slabe letine v Braziliji. Ker bo trg ostal v presežku, bodo cene letos padle za 8 %, prihodnje leto pa še za 10 %.

PREHRABNE SUROVINE, 2000-2016
HWWI indeks cen v USD, 2010=100

Vir: AIECE strokovna skupina za cene surovin

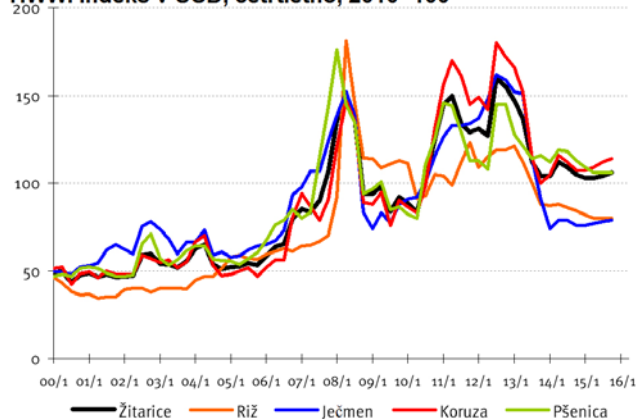
SKEP GZS

Cene **žitaric** se po visokih ravneh iz preloma let 2012-13 znižujejo. Umirile naj bi se šele v letu 2016. **Pšenica** je držala visoko ceno zaradi negotovosti glede proizvodnje v Ukrajini in slabega vremena v ZDA, vendar se ta pričakovanja niso uresničila. Cene

se znižujejo, tudi za prihodnje leto je pričakovano povečanje proizvodnje, zato so napovedane za 10 % nižje cene kot letos. Cene **koruze** zaradi dobre letine že padajo, zaloge se krepijo. Povprečna cena letos naj bi se znižala za 28 %, v 2015 pa še za 15 %. Čeprav se bo naslednje leto proizvodnja zmanjšala, bo letina zgodovinsko še vedno zelo visoka. Najbolj bodo letos nazadovale cene **ječmena**, za 41%, malo manj izrazit bo padec cen **riža**, 18-odstoten.

Žitarice, 2000 - 2016

HWWI indeks v USD, četrtletno, 2010=100

Vir: AIECE strokovna skupina za cene surovin

SKEP GZS

Kdo je SKEP - Analitska skupina GZS, ki pripravlja strokovno revijo Konjunktura gibanja?

Smo ekipa ekonomistov, ki vsebinsko pokriva makroekonomska vprašanja in področja analiz, ocenjevanja in napovedi gospodarskih trendov ter poslovnega okolja.

- Spremljamo in napovedujemo konjunkturalne trende v Sloveniji in mednarodnem okolju,
- anketiramo gospodarske družbe o poslovnem okolju, konkurenčnosti, napovedih, itd.,
- svetujemo članicam GZS o teh vprašanjih,
- zagotavljamo strokovno podporo v oblikovanju stališč GZS,
- aktivno sodelujemo v evropskem združenju za ocenjevanje konjunkturalne - AIECE.

SKEP – Analitska skupina GZS
 GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
 Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
 Tel: 01/5898 170
 Faks: 01/5898 100
 e-pošta: skep@gzs.si
<http://skep.gzs.si>

» Vlada zagotavlja, da gospodarstvo ne bo dodatno obremenjevala, ker je gospodarska rast še vedno zelo negotova.«

Dušan Mramor, minister za finance

12.11.2014

» Sem ambasador gospodarstva v vladi in želim, da vsi razumemo, da je temelj vse ekonomije gospodarstvo.«

Zdravko Počivalšek, novi gospodarski minister

Times.si; 10.12.2014

SLOVENSKA GIBANJA

Tekoča ocena stanja slovenskega gospodarstva

BDP. Slovensko gospodarstvo medletno vse bolj raste - v tretjem četrtletju za 3,2 %. K rasti je predvsem pripomogle visok izvoz in investicije.

Brezposelnost in plače. Na trgu dela bolje. Število zaposlenih v porastu, manj zaposlenih. Medletne realne rasti plač so višje tudi zaradi zabeležene medletne deflacije od avgusta dalje.

Izvoz. Izvozna dinamika bo še naprej poganjala gospodarsko rast. Ob porastu uvoza surovin, pretežno iz držav nečlanic, se krepi predvsem izvoz v države EU.

Inflacija. Cene so po metodologiji HICP v oktobru višje le za 0,1 %. Še šest evropskih držav z nižjo (de)inflacijo od slovenske.

Investicije. Povečanje investicijskih vlaganj, predvsem javnih v infrastrukturo, ki je v veliki meri povezana s črpanjem sredstev EU, ne pomeni pa podlage za dolgoročno vzdržno rast.

Javne finance. Dolg sektorja države naj bi v letu 2014 dosegel blizu 85 % BDP, in v letu 2015 okoli 82 % BDP. Primankljaj sektorja države naj bi v 2015 po navpovedih vlade predstavljal, ob visokih tveganjih, 2,8% (4,3 % v 2014).

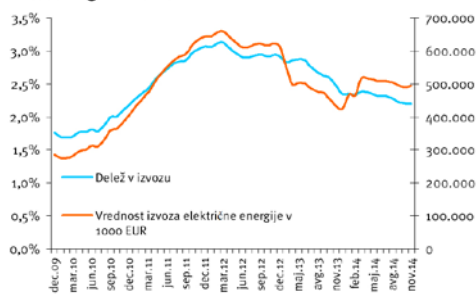
Napoved OECD, 2015

BDP	1,4 %
Inflacija (HICP)	-0,1 %
Izvoz (blaga in storitev)	4,3 %
Stopnja brezposelnosti (ILO)	10 %
Javni dolg v BDP-ju	77 %

Napoved SKEP, 2015

BDP	1,2 %
Inflacija (ICŽP)	1,6 %
Izvoz (blaga in storitev)	3,8 %
Stopnja brezposelnosti (ILO)	10,0 %
Javni dolg v BDP-ju	82 %

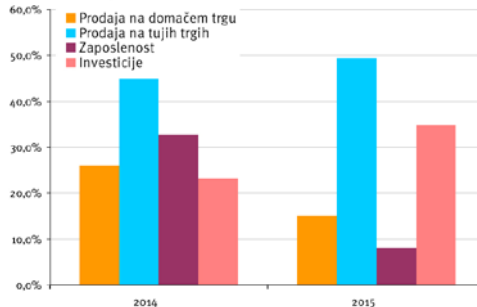
Izvoz električne energije v zadnjih 12 mesecih delež v blagovnem izvozu

Vir: SURS

SKEP GZS

PRİČAKOVANJA O POSLOVANJU V LETU 2014 IN 2015 (SALDO ODGOVOROV)

Vir: Anketni vprašalnik ekonomskega okolja leto 2014

SKEP GZS

Nevarnost

Negativni vplivi zaradi prevelike vpetosti Slovenije v EU, kjer bo najšibkejša rast med vsemi regijami (bančna kriza, napačna ekonomska politika, grožnja deflacije zaradi krize surovinskega dolga, kriza zaupanja). Napake ekonomske politike Slovenije.

Priložnost

Nižje cene nafte pomenijo za potrošnika in gospodarstvo podoben učinek kot znižanje davkov. Na splošno pomenijo podporo globalni rasti in imajo izrazito negativni vpliv na inflacijo. Nižje cene surovin so za Slovenijo ugodne, kot uvoznico.

SLOVENSKA GIBANJA

Šibka gospodarska rast pred nami. Rast BDP se bo nadaljevala v letu 2015 in 2016, vendar počasneje kot v letu 2014 zaradi oslabilve naložbenih aktivnosti, ki bo v veliki meri odvisen nadaljnji rasti izvoza. V SKEP GZS napovedujemo 1,2- odstotno gospodarsko rast v 2015.

IMF opozarja. Zadnja inštitucija, ki je močno dvignila napovedi za gospodarsko okrevanje Slovenije opozarja na zmanjšanje ovir pri prestrukturiranju podjetij ter potrebo po prodaji bank ter lastniških deležev v podjetjih.

Izboljšanje na trgu delovne sile. Od začetka leta se znižuje število registrirano brezposelnih oseb. Število delovno aktivnih se postopno krepi. Povpraševanje gospodinjstva bo počasi okrevalo tudi zaradi izboljšanja položaja na trgu dela in v skladu z rastjo BDP.

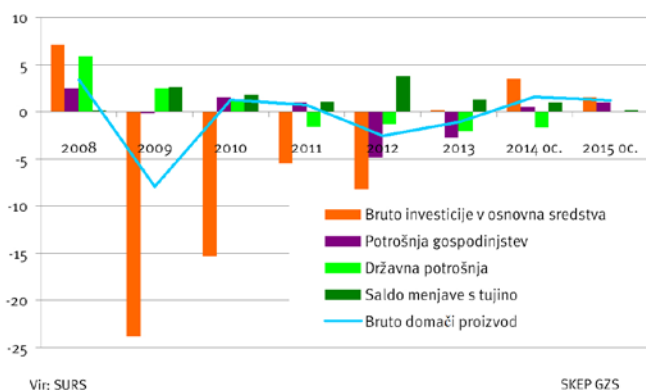
Izboljšanja likvidnosti. Letos se kaže izboljšanje likvidnosti poslovnih subjektov, s tem, da se je v predhodnih letih izrazito slabšala (manj plačilno nesposobnih pravnih oseb in manjši povprečni dnevni znesek dospelih nepravilnih obveznosti).

IZBOLJŠANI GOSPODARSKI OBETI

Gospodarska rast v letu 2014 bo višja od prvotnih pričakovanj

Po oceni GZS bi gospodarska rast v Sloveniji v 2014 lahko dosegla 1,6 %. Tekoči podatki in indikatorji v letu 2014 nakazujejo, da se uresničujejo napovedi glede izvoza in javne potrošnje, boljša od pričakovanj pa sta zasebna potrošnja in investicije. Za leto 2015 je po teh ocenah možno pričakovati 1,2- odstotno rast BDP.

KLJUČNE KOMPONENTE GOSPODARSKE RASTI

V 3. četrtletju se je gospodarska rast nadaljevala, saj je ta porasla za 3,2 %, v prvih treh četrtletjih skupaj v povprečju za

2,7 %. Države evroobmočja so v tretjem četrtletju beležile zgolj 0,8-odstotno gospodarsko rast.

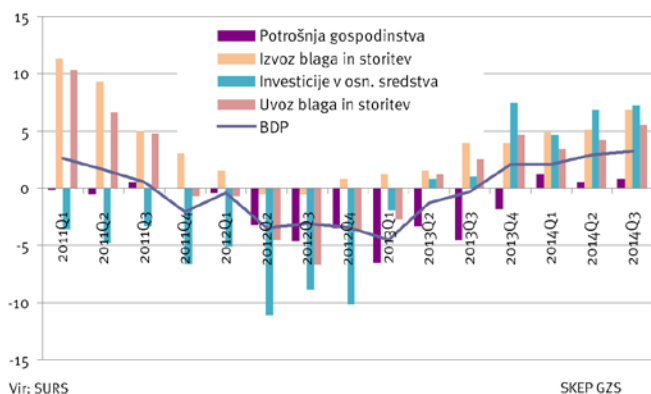
Slovenski **izvoz** se je okreplil že osmo zaporedno četrtletje, tokrat za 6,8 %, in sicer predvsem zaradi večjega izvoza blaga (8,2 %). Okrepil se je tudi uvoz, za 5,5 %, predvsem zaradi rasti uvoza motornih vozil, ki je porasel kar za 28,5 %. Prispevek salda menjave s tujino h gospodarski rasti je pozitiven tudi v letošnjem tretjem četrtletju; znašal je 1,4 odstotne točke. Izvoz se je v prvih treh četrtletjih 2014 povečal za 5,6 % uvoz pa za 4,4 %, v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Domače trošenje se je tretjem četrtletju 2014 povečalo za 1,9 % predvsem zaradi visoke rasti bruto investicij v osnovna sredstva, ki so se povečale kar za 7,2 %. Domača potrošnja se je v prvih treh četrtletjih 2014 povečala za 1,9 % (potrošnja gospodinjstev se je povečala za 0,8 %, države pa zmanjšala za 0,8 %), v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Investicije v osnovna sredstva so se v prvih treh četrtletjih 2014 v primerjavi z enakim obdobjem lani. povečale za 6,5 %, V tretjem četrtletju 2014 so se spet povečale investicije v zgradbe in objekte, in sicer za 14 %. Vse od začetka krize se zmanjšujejo investicije v stanovanjske zgradbe. Te so se v 3. četrtletju zmanjšale za 3,8 %. Hkrati so se zaradi večjega uvoza motornih vozil povečale investicije v transportno opremo, in sicer za 18,5 %. Investicije v opremo in stroje se še naprej znižujejo (-2,7 %), kar kaže na nizko pripravljenost podjetij za investiranje, na drugi strani pa ima na naveden trend učinek visoke baza zaradi izgradnje TEŠ6 v lanskem letu. Bruto investicije v proizvode intelektualne lastnine so se povečale za 2,6 %. Končna

potrošnja se je povečala najbolj v nekaj zadnjih četrletjih, kar za 0,6 %, predvsem zaradi višje potrošnje gospodinjstev (0,8 %), pa tudi nespremenjenega trošenja države. Trošenje trajnih proizvodov se je v tem četrletju povečalo za 9,5 %, predvsem na račun večjega trošenja avtomobilov; to se je povečalo za 14 %. Trošenje drugih dobrin pa se je zmanjšalo za 0,3 %.

KLJUČNE ČETRTLETNE KOMPONENTE GOSPODARSKE RASTI

Rast izvoza za 2014 je ocenjena na 4,2 %, za 2015 pa na 3,8 %. Povpraševanje na trgih EU se je dvignilo v prvi polovici leta, vendar tekoče ocene in napovedi kažejo, da se bo konjunktura na izvoznih trgih v zadnjem četrletju ohladila (tudi zaradi visoke osnove rasti v drugi polovici leta 2013). Rast uvoza bo v celem letu 2014 po tej oceni 3,2-odstotna in bo v zadnjem četrletju nekoliko oslabilo. K visokemu uvozu zadnjem lanskem četrletju je namreč prispeval enkratni učinek uvoza opreme za TEŠ 6. V 2015 pričakujemo rahlo višjo, 3,6-odstotno rast uvoza.

OCENE IN NAPOVEDI MAKROEKONOMSKIH KAZALCEV 2013-2015, SKEP GZS

Realne stopnje rasti v %	2013	2014 ocena	2015 napoved
Gospodarska rast - BDP	-1,0	1,6	1,2
Zasebna potrošnja	-3,9	0,5	1,0
Državna potrošnja	-1,1	-1,6	0,0
Investicijska potrošnja	-1,9	3,5	1,5
Izvoz blaga in storitev	2,6	4,2	3,8
Uvoz blaga in storitev	1,4	3,2	3,6
Stopnja brezposelnosti (ILO)	10,1	10,2	10,0
Zaposlenost	-2,0	0,2	0,2
Plača na zaposlenega	0,1	0,2	1,0
Inflacija (CPI), letno povp.	1,9	0,9	1,6

Vir: SKEP - Analitska skupina GZS

Pri zasebni potrošnji je prišlo do izboljšanja. Od prvotno predvidenega nazadovanja je zdaj za 2014 ocenjena 0,5-odstotna rast, za 2015 pa 1-odstotna rast. K temu prispeva izboljšanje na trgu dela: stopnja brezposelnosti se je poleti sezonsko spustila pod 10 %, zabeležena je rahla rast zaposlenosti in plač v zasebnem sektorju. Spodbudni podatki o industrijski proizvodnji se že odražajo v dvigu plač v izvoznem sektorju, prav tako plače rastejo v energetiki. Zaposlenost se kljub zavezam o zmanjšanju povečuje tudi v javnem sektorju.

Kazalnik zaupanja potrošnikov se izboljšuje od maja naprej in je najvišji v zadnjih 6 letih. Prav tako lahko utemeljeno ocenjujemo, da so gospodinjstva v času recesije odlašala z nakupi trajnih dobrin, kar naj bi v prihodnjih mesecih povečalo sicer še vedno zadržano prodajo na drobno.

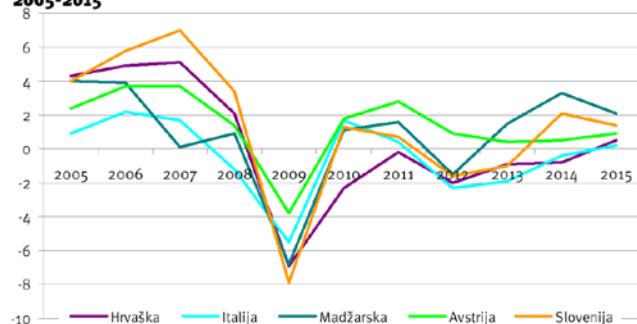
Prehod na sistem nacionalnih računov ESA 2010

Pri interpretaciji podatkov za leto 2014 velja opozoriti na revizijo Evropskega sistema računov (ESA 2010), zaradi česar so se spremenili podatki o BDP od leta 1995 dalje. Ključna sprememba med drugim pomeni razširitev koncepta osnovnih sredstev na izdatke za R&D in za sisteme vojaškega orožja, kar je povečalo investicije in s tem raven BDP za blizu 2 odstotni točki. Na medletne stopnje rasti BDP sprememba ni pomembneje vplivala.

Investicije v osnovna sredstva se bodo po oceni v letu 2014 povečale za 3,5 %, v 2015 pa za 1,5 %, kar je več od prvotnih ocen. Ob še vedno nizkih ravneh namreč beležimo izjemno hitro rast vrednosti opravljenih gradbenih del, kot posledico hitenja pri izgradnji komunalne infrastrukture ob iztekanju evropske finančne perspektive. V prvih devetih mesecih se je vrednost opravljenih gradbenih del povečala za več kot tretjino. Dinamika se v drugem delu leta že zmanjšuje, tudi zaradi visoke osnove in prevrednotenja zalog v zadnjem četrletju leta 2013.

Javna potrošnja se sooča z restriktivno politiko države pri odhodkih, ki pa je povezana tudi s precejšnjimi tveganji. Ključen bo dober izkoristek sredstev iz evropskih strukturnih skladov, v letu 2015 pa tudi nadaljevanje restriktivne politike plač. Višja od predvidenih so plačila obresti na finančni dolg in preusmeritev dela sredstev v investicije (obnova komunalne infrastrukture). Predvidevamo, da bo vlada vodila politiko, ki bo omogočala sledenje zavezam na ravni EU, vendar obstajajo tveganja, da bi bili ti cilji doseženi, če ne bodo izvedeni dodatni ukrepi za učinkovito realizacijo ključnih projektov.

STOPNJE RASTI BDP V SLOVENIJI IN SOSEDNIH DRŽAVAH, 2005-2015

Vir: SURS, Eurostat, napoved SKEP GZS

SKEP GZS

Pri **cenah** se glede na trende v evro območju in denarno politiko ECB znižujejo napovedi zaradi močnega evra v prvi polovici leta in nižjih cen surovin. Inflacija bo ob koncu leta 2014 pod 1 odstotkom, v letu 2015 pa nekoliko nad tem.

Slovenija že štiri mesece z letno deflacijo. Rast cen na letni ravni se je spet nekoliko znižala in je zdaj -0,2-odstotna (v lanskem novembru je bila 1,3-odstotna). Letna stopnja

inflacije v državah članicah evrskega območja, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, je bila oktobra v povprečju 0,4-odstotna, v EU pa 0,5-odstotna. Najnižja je bila v Grčiji, Bolgariji, najvišja pa v Romuniji.

Zaposlenost (delovno aktivno prebivalstvo) bi se po najnovejših ocenah v letu 2014 in 2015 lahko povečala po 0,2 %. Število zaposlenih v javnem sektorju ne sledi zavezam o zniževanju, krepi se tudi zaposlenost v zasebnem sektorju. Glavni prirast je v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (dejavnost zaposlovalnih agencij), strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih, v javnem sektorju pa se je okrepilo število zaposlenih v izobraževanju, zdravstvu in kulturi.

Stopnja brezposelnosti bo letos dosegla 10,2 %, zaradi ugodnejšega zaposlovanja pa naj bi se v letu 2015 znižala na 10 %.

Realne plače bodo letos višje za 0,2 %, predvsem zaradi nizkega deflatorja (cene so bile v prvih 9 mesecih višje za 0,3 %), v letu 2015 pa bi se lahko zvišale za odstotek. V zasebnem sektorju se bodo realne plače povečale bolj, v javnem pa bodo nespremenjene, zaradi pričakovane restriktivne politike plač v javnem sektorju.

PRIMERJAVA NAPOVEDI BDP ZA SLOVENIJO

	Spomladi 2014		Jeseni 2014	
	2014 ocena	2015 napoved	2014 ocena	2015 napoved
EK, november	0,8	1,4	2,4	1,7
OECD, november	0,3	1,2	2,1	1,4
UMAR, september	0,5	0,7	2,0	1,6
BS, september	0,6	1,4	1,6	1,3
SKEP, september	0,3	1,2	1,6	1,2
IMF, december	0,3	0,9	2,5	1,75
EBRD, september	0,0	1,0	0,7	1,0
EIU* september	-0,4	-	0,2	-

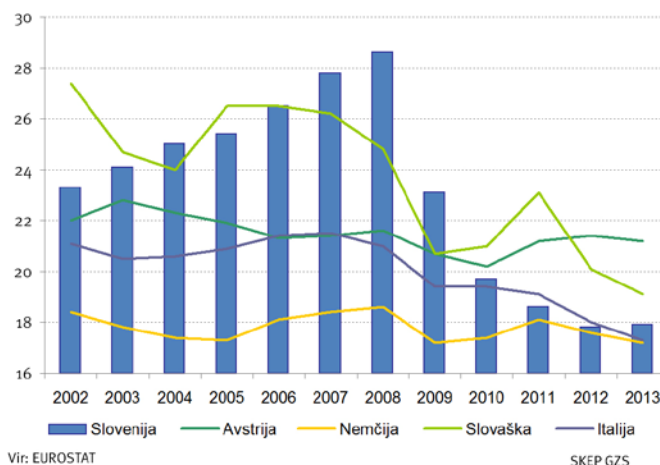
Vir: Napovedi domačih in tujih inštitucij; * Economist Intelligence Unit

Decembrski obisk IMF-ja. Redna letna misija IMF-ja je opozorila, da mora Slovenija pretrgati nezdravo vez med bankami, podjetji in državo. Lastništvo države v podjetjih predstavlja pomembno javno-finančno tveganje. Predlagajo prenos dodatnih slabih posojil na DUTB in okrepitev pravnega okvirja za prestrukturiranje malih in srednjih podjetij. Slovensko insolvenčno zakonodajo so označili za preveč zapleteno ter izpostavili potrebo po boljši usposobljenosti stečajnih upraviteljev in sodnikov. Oblasti bi morale izboljšati procese korporativnega prestrukturiranja tudi z okrepitvijo odgovornosti članov nadzornega sveta, pravic vlagateljev in izboljšanjem standardov poročanja. Med novimi davčnimi prilivi izpostavljajo potrebo po uvedbi nepremičninskega davka, ki naj bi pomenil boljšo porazdelitev bremen med mlajšo in starejšo generacijo. Na srednji rok Sloveniji napovedujejo gospodarsko rast v višini 1,75 %-2 %.

Investicije in prestrukturiranje kot predpogoja za rast

Okrepljena gospodarska rast iz konca 2013 in v 2014 izhaja predvsem iz povečanih investicijskih vlaganj. Višja od pričakovanj je rast investicijske potrošnje, in sicer predvsem kot posledica visoke rasti javnih investicij v infrastrukturo v prvi polovici leta, ki je pretežno financirana s sredstvi EU. To je sicer kratkoročno pozitivno vplivalo na gospodarsko rast, ne pomeni pa nujno podlage za dolgoročno vzdržno rast.

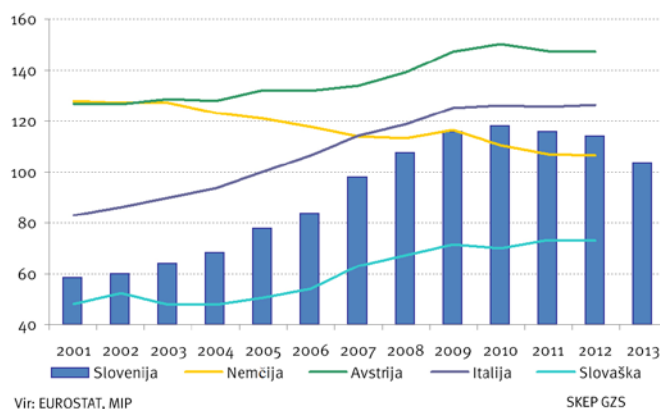
DELEŽ INVESTICIJ V % BDP

Delež investicij v celotnem BDP je bil v Sloveniji najvišji leta 2008, ko je dosegel 28,6 % BDP in je bil takrat med najvišjimi v EU. Po strmem padcu je najnižjo vrednost dosegel v 2012 s 17,8-odstotnim deležem BDP, medtem ko je bil povprečni delež investicij v BDP v EU za 2013 17,7-odstoten. Ob napovedani postopni krepitvi investicij, se bo ta delež postopoma približeval ravni okrog 20 % BDP, kar bi ponovno omogočilo postopno približevanje povprečni razvitosti EU.

Proces prestrukturiranja podjetij se je v Sloveniji že začel, vendar glede na velike potrebe po razdolževanju poteka razmeroma počasi. Kazalnik zadolženosti se je sicer deloma izboljšal, vendar kot posledica še vedno negativne rasti kreditov podjetjem. Lansko očiščenje bilanc bank ter dokapitalizacije sicer že dajeta rezultate, vendar še vedno nezadostne. Dolgoročneje izboljšanje bančnega sistema ter zagon kreditne in gospodarske rasti bosta možna šele ob učinkoviti izvedbi celo-

ZADOLŽENOST PODJETIJ IN GOSPODINJSTEV V % BDP, 2001 - 2013

Vir: EUROSTAT, MIP

vitega poslovnega, lastniškega in finančnega prestrukturiranja bančnega in realnega sektorja.

Uravnoteženje javnih financ ostaja glavna naloga vladne ekonomske politike

Primanjkljaj sektorja država bo po ocenah v letu 2014 dosegel 4,3 % BDP. Čeprav je bilo še spomladi s Programom stabilnosti določeno, da bo primanjkljaj nižji od tega, je morala vlada z rebalansom proračuna in z restriktivno politiko pri izvrševanju proračuna potrditi nov cilj saj za strukturne ukrepe do konca leta ni časa.

Za leto 2015 je vlada napovedala 2,8-odstotni primanjkljaj. Tega bo lahko dosegla le ob doslednem izvajanju najavljenih ukrepov, ki pa še niso popolnoma usklajeni in sprejeti in zato predstavljajo precejšnje tveganje za doseg cilja. Ukrepi so v pretežni meri horizontalni (plače, transferji, materialni stroški) in ne posegajo v izvajanje posameznih programov in ne postavljajo v ospredje učinkovitosti porabe javnega denarja.

Dolg sektorja država se še naprej povečuje in bo v letu 2014 dosegel blizu 85 % BDP, saj je Slovenija oktobra izvedla še eno zadolžitev na finančnih trgih v višini milijarde evrov. Državna obveznica z zapadlostjo marca 2022 je bila prodana s kuponso obrestno mero 2,25 % in pribitkom 160 bazičnih točk nad srednjim tečajem obrestne zamenjave (MS). Glede na to, da je bilo s predhodnimi zadolžitvami že pokrito financiranje državnega proračuna za leto 2014, bodo sredstva nove zadolžitve po navedbah Ministrstva za finance namenjena pred-financiranju glavnih prihodnjih dveh proračunskih let.

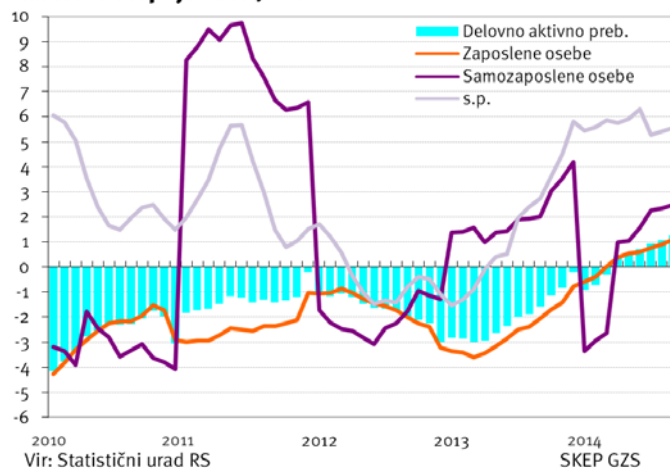
Po raziskavi Doing Business za leto 2015 je Slovenija med 189 državami zasedla 51. mesto, kar je 5 mest slabše kot leto pred tem. Slovenija se je na 10 področjih, po katerih se ocenjuje skupna uvrstitev države, znova najvišje uvrstila pri zaščiti malih delničarjev, na 14. mesto. Drugo najboljšo področje je bilo ustanavljanje podjetij z vidika časa in postopkov ustanovitve, kjer se je uvrstila na 15. mesto. Ta ocena ni povezana z vidiki zlorab hitre ustanovitve podjetja za veriženje podjetij in zlorabe neplačanih upnikov. Pri zagotavljanju električne energije je ostala na 31. mestu, pri odpravljanju insolventnosti pa je padla za tri mesta, na 42. mesto. Na področju plačevanja davkov je nazadovala za dve mesti, prav tako na 42. mesto, pri čezmejnem trgovanju je izgubila eno mesto in zdrsnila na 53. mesto. Še vedno smo nizko na področju pridobivanja gradbenih dovoljenj, kjer je uvrstitev sicer boljša za dve mesti, a še vedno na 90. mestu. Enako mesto in nespremenjeno v primerjavi s preteklim letom je Slovenija imela pri prepisih lastništva. Najslabša je uvrstitev na področju pridobivanja posojil. V primerjavi z letom nazaj je Slovenija izgubila pet mest in se uvrstila na 116. mesto. Daleč najslabše pa je področje učinkovitosti sodstva pri reševanju sporov, kjer se je uvrstila na 122. mesto, kar je enako kot lani.

SVETLA TOČKA NA TRGU DELA

Od januarja naprej z rastjo

Januarja 2014 smo beležili **najnižje število delovno aktivnih oseb ter hkrati največje število brezposelnih.** Število delovno aktivnih v veliki meri narašča tudi zaradi zaposlovanja preko agencij za posredovanje dela. Drugi razlog pa je povečanje gospodarske rasti, ki povečuje zaposlenost in hkrati zmanjšuje brezposelnost. Reakcija zaposlenosti (brezposelnosti) na rast BDP pa je odvisna od velikosti multiplikativnega učinka rasti oziroma kako hitro začnejo krožiti dohodki od podjetij k zaposlenim in kako hitro in v kolikšni meri zaposleni trošijo.

GIBANJE ZAPOSLENOSTI V SLOVENIJI Medletne stopnje rasti, v %

V prvih treh četrtletjih leta 2014 je bilo v Sloveniji v povprečju 795.594 delovno aktivnih ali za 0,3 % več kot v enakem obdobju 2013. Dinamika se je v letošnjem letu s postopno rastjo zaposlenih obrnila navzgor. Septembra 2014 je bilo 805.523 delovno aktivnih prebivalcev, kar je glede na september lani za 10 tisoč oseb ali za 1,3 % več, a še vedno kar 79.798 oseb ali za 9 % manj kot septembra 2008. V prvih treh četrtletjih 2014 se je iz evidence odjavilo skupaj 92.241 brezposelnih oseb, od katerih se je zaposlilo 64.961, kar je 15,3 % več kot v primerljivem obdobju leta 2013. Glede na lanski oktober se je oktobra 2014 še povečal delež dolgotrajno brezposelnih (oktobra letos 51,4-odstotni delež) ter iskalcev prve zaposlitve (oktobra 19,7-odstotni delež).

Porast samozaposlenih s.p.

V prvih treh četrtletjih letos največji del delovno aktivnega prebivalstva zaposlujejo podjetja, družbe in organizacije, kjer je bilo v tem času v povprečju 701.111 oseb ali za 0,4 % več kot lani ta čas. Samozaposlenih je bilo v tem času več za 0,2 %, med njimi samostojnih podjetnikov kar za 5,7 % več.

Upad števila izdanih in veljavnih delovnih dovoljenj. V prvih desetih mesecih 2014 je bilo skupaj izdanih 15.008 delovnih dovoljenj, kar je za 15,8 % manj kot v enakem obdobju lani in za 13,4 % manj kot v prvih desetih mesecih 2013. Ob koncu oktobra je bilo veljavnih 24.115 delovnih dovoljenj - glede na državljanstvo so prevladovali delavci z območja nekdanje SFRJ

(89,9 % vseh tujih delavcev). Število teh je v letu dni manjše za 15,5 %, v dveh letih pa za 28,2 %.

AKTIVNO PREBIVALSTVO, I-IX 2014

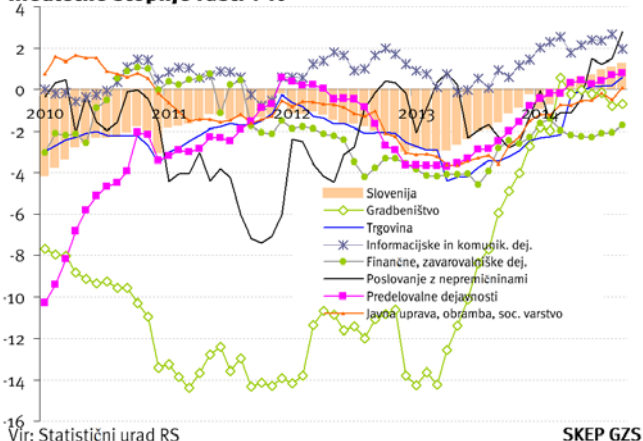
	Število IX 2014	Število I-IX 2014	Rast v % I-IX 2014
Aktivno prebivalstvo - SKUPAJ	918.083	916.765	0,5
A Delovno aktivno prebivalstvo	805.523	795.594	0,3
Zaposleni	708.162	701.111	0,4
- pri pravnih osebah	656.447	651.006	0,6
- pri fizičnih osebah	51.715	50.106	-2,0
Samozaposleni	97.361	94.483	0,2
- s.p.	58.552	57.762	5,7
- osebe, ki oprav. pokl. dejavn.	6.272	6.224	0,1
- kmetje	32.537	30.498	-8,7
B Registrirani brezposelni	112.560	121.171	1,4

Vir: Statistični urad RS, Zavod RS za zaposlovanje

Po področju dejavnosti večji del panog beleži porast aktivnega prebivalstva. V prvih treh četrtletjih 2014 se je število delovno aktivnih glede na primerljivo obdobje 2013 povečalo v dvanajstih področjih dejavnosti (od 20), najbolj v N-drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (11,4 %), R-kulturnih in raznovrstnih dejavnostih (3 %) in S-drugih dejavnostih (2,7 %). Največji padec zaposlenosti je bil v tem času v dejavnostih A-kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo (-7,1 %), B-rudarstvu (-2,8 %), K-finančne in zavarovalniške dejavnosti (-2 %) ter v dejavnosti G-trgovina, popravila motornih vozil (-0,7 %).

ŠTEVILO DELOVNO AKTIVNIH PO DEJAVNOSTIH

Medletne stopnje rasti v %

Predelovalne dejavnosti so v prvih treh četrtletjih 2014 v primerjavi z enakim obdobjem lani beležile za 0,2 % več delovno aktivnih oseb. Med njimi ta čas po rasti izstopa proizvodnja motornih vozil, prikolic, polprikolic (+10,2 %) ter proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja (+8,2 %). Po padcu zaposlenosti pa izstopa proizvodnja oblačil in tekstilij (-15,7 % oz. za -12,3 %) ter proizvodnja koksa in naftnih derivatov (-12 %). Prevladujoča panoga v predelovalni dejavnosti – proizvodnja kovinskih izdelkov (16,1-odstotni delež v predelovani dej.) je v prvih treh četrtletjih 2014 povečala število zaposlenih za 1,3 % (v 2013 zmanjšala za 2,9 %).

DELOVNO AKTIVNO PREBIVALSTVO V PREDALOVALNIH DEJAVNOSTIH, I-IX 2014

	Število	Delež v %	Rast v %
C PREDALOVALNE DEJAVNOSTI	178.052	100,0	0,2
C10-Prz. živil	12.504	7,0	-1,2
C11-Prz. pijač	1.693	1,0	-3,2
C13-Proizvodnja tekstilij	3.189	1,8	-12,3
C14-Proizvodnja oblačil	3.608	2,0	-15,7
C15-Prz.usnja, usnjenih in sorod. izd.	3.437	1,9	6,6
C16-Obd., predel. lesa; izd. iz lesa	7.931	4,5	-0,1
C17-Prz. papirja in izd.	4.249	2,4	8,2
C18-Tiskarstvo in razmnoževanje	3.818	2,1	-5,2
C19-Prz. koksa in naftnih derivatov	29	0,0	-12,0
C20-Prz. kemikalij in kemičnih izd.	6.309	3,5	-0,2
C21-Prz. izd. iz gume in plast.	6.256	3,5	2,7
C22-Prz. izd. iz gume in plast. mas	13.167	7,4	1,4
C23-Prz. nekovinskih mineralnih izd.	7.070	4,0	-2,3
C24-Proizvodnja kovin	7.758	4,4	1,1
C25-Prz. kovinskih izd., rz. strojev in napr.	28.588	16,1	1,3
C26-Prz. rač., elektronskih, optičnih izd.	6.987	3,9	1,4
C27-Prz. elektr. naprav	16.718	9,4	-0,7
C28-Prz. dr. strojev in naprav	13.061	7,3	-2,2
C29-Prz. mot. voz., prikolic	14.082	7,9	10,2
C30-Prz. dr. vozil in plovil	585	0,3	4,5
C31-Proizvodnja povištva	5.320	3,0	-9,6
C32-Dr. raznovrstne predelovalne dej.	3.318	1,9	0,3
C33-Popravila in montaža str. in napr.	8.376	4,7	4,5

Vir: Statistični urad RS

Sektor države in sektor družbe vsak svojo pot

V javnem sektorju (skupaj se je septembra 2014 glede na lanski september število zaposlenih zmanjšalo za 189 oseb oz. za 0,1 %). **Sektor države** je zaposlil 2.504 oseb, **sektor družbe** pa jih je zmanjšal za 2.315 oseb. V zasebnem sektorju se je število delovno aktivnih ta čas povečalo za 9.811 oseb ali za 1,7 %. Glede na september 2008 se je število zaposlenih v zasebnem sektorju zmanjšalo za 72.834 oseb, med tem ko se je v sektorju država njihovo število povečalo za 11.568 oseb.

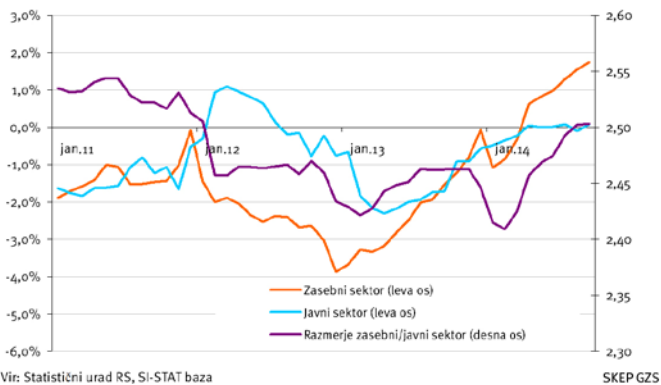
V sektorju države je bilo septembra letos 162.597 oseb ali 20,2 % vseh delovno aktivnih (17,1 % sept. 2008), v javnem sektorju družbe pa 67.357 oseb ali 8,4 % delovno aktivnih (9,7 % sept. 2008). **Zasebni sektor** je septembra letos zaposloval 575.569 oseb ali 71,5 % vseh delovno aktivnih (73,2 % sept. 2008).

RAZLIKA V ŠTEVILU DELOVNO AKTIVNEGA PREBIVALSTVA

	IX 14- IX 13	IX 14- IX 12	IX 14- IX 08	IX 14- IX 05
Javni in zasebni sektor - SKUPAJ	10.000	-2.794	-79.743	-10.547
Javni sektor	189	-3.807	-6.909	-12.607
- sektor država	2.504	3.231	11.568	15.725
- javne družbe	-2.315	-7.038	-18.477	-28.332
Zasebni sektor	9.811	1.013	-72.834	2.060

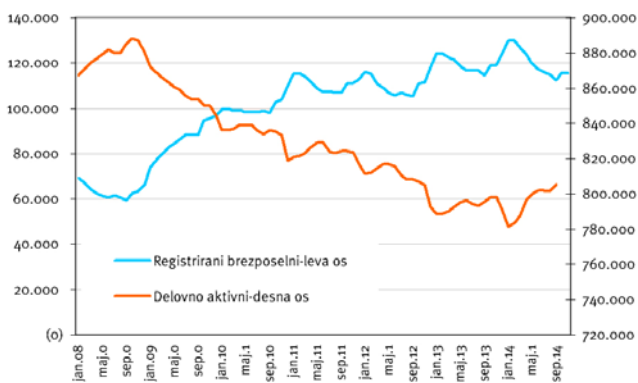
Vir: Statistični urad RS, preračuni SKEP

GIBANJE DELOVNO AKTIVNIH V JAVNEM IN ZASEBNEM SEKTORJU IN RAZMERJE ZAPOSLENIH ZASEBNI/JAVNI SEKTOR

Število brezposelnih je v prvih desetih mesecih 2014 postopno upadalo, avgusta in septembra (-1,2 in -1,9 %), oktobra ponovno sezonsko poraslo za 3 odstotke (prijava mladih po zaključku študija) in novembra zmanjšalo za 0,4 %. Oktobra letos je bilo tako registriranih 115.901 in novembra 115.411 brezposelnih, kar je za 3,3 % ali 3.901 oseb manj kot novembra lani, a še vedno za 52.048 oseb več kot novembra 2008.

GIBANJE DELOVNO AKTIVNIH IN REGISTRIRANIH BREZPOSELNIH

Septembra 2014 je **denarno nadomestilo** prejelo 23.222 brezposelnih oseb, kar je za 20,9 % manj kot septembra 2013. Delež prejemnikov denarnega nadomestila v skupni brezposelnosti, je tudi zaradi zaostrene zakonodaje nižja - v septembru 2014 je znašal 20,6 % (september 2012 – 29,6 % in sept. 2008 – 23,1 %).

Stopnja registrirane brezposelnosti postopno upada

Januarja letos je znašala 14,2 %, do julija pa se je zmanjšala na 12,7 % in septembra dosegla 12,3 %. **Stopnja delovne aktivnosti** (odstotni delež delovno aktivnega prebivalstva v delovno sposobnem prebivalstvu) upada, v tretjem četrtletju 2014 je bila 52,6-odstotna, v 2008 56,9-odstotna.

Nizko povpraševanje po delovni sili. Ponudbo prostih delovnih mest, ki jo spodbujajo tudi programi aktivne politike zaposlovanja, se je v 2014 gibala mesečno med 6-10 tisoč oseb. V prvih desetih mesecih 2014 so delodajalci v povprečju mesečno prijaviili za 29,3 % manj mest kot v enakem obdobju 2013. Število prijav je manjše tudi zaradi tega, ker je od aprila

2013 naprej obvezna prijava prostega delovnega mesta oz. vrste dela pri Zavodu po ZUTD-A ukinjena.

SLOVENIJA - STOPNJA BREZPOSELNI, V %, 2002 – 2014

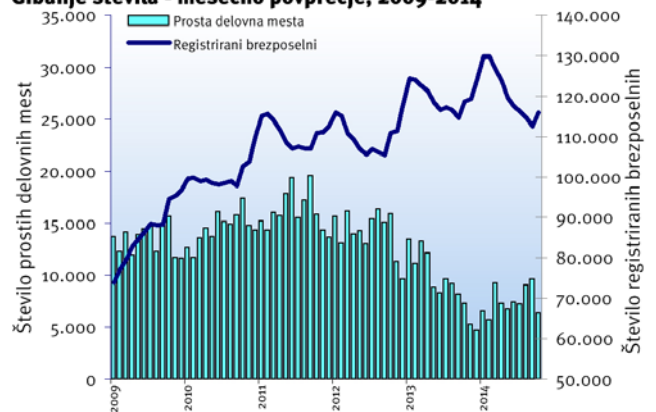
v %	Stopnja registrirane brezposelnosti	Stopnja anketne brezposelnosti (ILO)
2002	11,6	6,4
2003	11,2	6,7
2004	10,6	6,3
2005	10,2	6,5
2006	9,4	6,0
2007	7,7	4,9
2008	6,7	4,4
2009	9,2	6,0
2010	10,7	7,3
2011	11,8	8,2
2012	12,0	8,9
2013	13,1	10,1
I-IX 2014	13,0	9,5
Sept. 2014	12,3	8,8

Vir: Statistični urad RS, Eurostat

Tudi ILO stopnja brezposelnosti nižja. Po mednarodno primerljivi anketni, ILO definiciji, je bila v Sloveniji oktobra 2014 stopnja brezposelnosti 8,8-odstotna, na 16. mestu med državami članicami EU. Med »zmagovalci« po nizki brezposelnosti se oktobra 2014 med članicami EU uvrščata Nemčija (4,9 %), Avstrija (5,1 %). Najslabše razmere na trgu dela so v Grčiji (25,9 % avgust), Španiji (24 %) in na Hrvaškem (16 %). V evroobmočju je bila brezposelnost oktobra 2014 11,5-odstotna, v EU 10-odstotna in še nižja v državah OECD 7,2-odstotna.

PROSTA DELOVNA MESTA IN REGISTRIRANI BREZPOSELNI

Gibanje števila - mesečno povprečje, 2009-2014

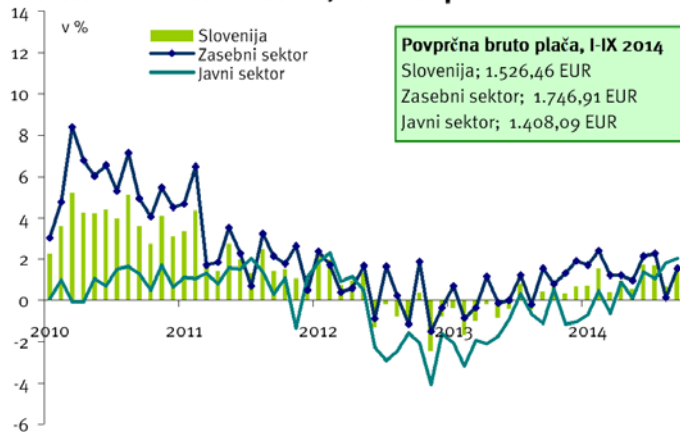
NAJVIŠJA RAST PLAČ V ENERGETIKI

Plače medletno v porastu

Povprečna bruto plača na zaposlenega je septembra 2014 znašala 1.519,32 evrov in je bila realno za 1,9 % (nominalno za 1,6 %) višja kot septembra lani. Medletne rasti plač so višje tudi zaradi zabeležene medletne deflacije od avgusta dalje. Povprečna bruto slovenska plača je tako v prvih treh četrtletjih 2014 znašala 1.526,46 evrov in je bila glede na enako obdobje lani realno višja za 0,8 % (nominalno pa višja za 1,1 %) ali za 16,5 evrov in glede na prvih devet mesecev 2008 višja že za 12 % ali za 163,9 evrov. Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega je v Sloveniji tako v prvih treh četrtletjih 2014 znašala 998,26 evrov in je bila realno višja za 0,5 % (nominalno za 0,8 %) kot v enakem obdobju lani.

BRUTO PLAČE NA ZAPOSLENEGA PRI PRAVNIH OSEBAH

Medletna nominalna rast v %, 2010-2014

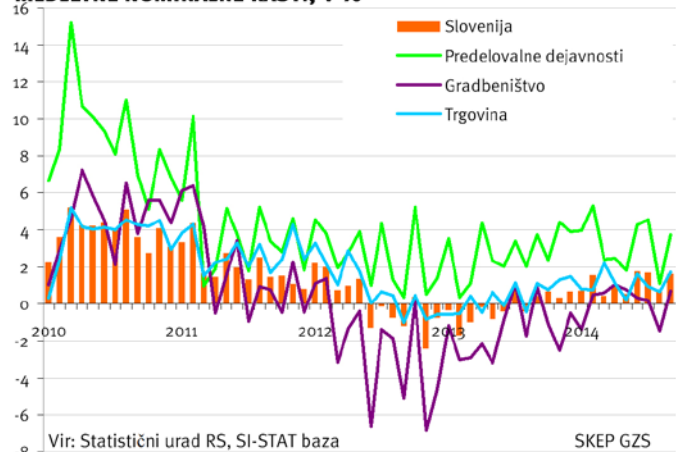
Vir: Statistični urad RS, SI-STAT baza

SKEP GZS

Število prejemnikov minimalne plače pod 50 tisoč. Septembra 2014 je bilo 46.735 prejemnikov minimalne plače, od tega 82,7 % vseh v zasebnem sektorju. Glede na lanski september se je število prejemnikov minimalne plače, ki je v novembru letos znaša 789,15 EUR, zmanjšalo za 10,2 %. Pri tem se poudarja, da je Slovenija ob enem največjih znižanj gospodarske aktivnosti v EU v času krize 2008–2013 minimalno plačo

BRUTO PLAČE NA ZAPOSLENEGA V IZBRANIH DEJAVNOSTIH,

MEDLETNE NOMINALNE RASTI, V %

Vir: Statistični urad RS, SI-STAT baza

SKEP GZS

povišala za skoraj 30-% (največje v 2010), kar je bilo največje realno zvišanje minimalne plače v EU.

Dobri tretjini panog so plače realno upadle

Podatki o plačah po dejavnostih kažejo, da so bruto plače na zaposlenega v prvih treh četrtletjih 2014, glede na primerljivo obdobje lani, realno najbolj zrasle v rudarstvu za 7 %, sledi mu oskrba z električno energijo, plinom in paro za 3,2 % in predelovalne dejavnosti za 3 odstotke. Najbolj pa so se bruto plače v prvih treh četrtletjih letos znižale v dejavnosti S-druge dejavnosti, realno za 1,5 %, v poslovanju z nepremičninami je bilo znižanje plač za 1,1 %, v R-kulturnih ter razvedrilnih dejavnostih in v Q-zdravstvu pa je bilo znižanje 0,6-odstotno.

POVPREČNE MESEČNE BRUTO PLAČE NA ZAPOSLENEGA PO DEJAVNOSTIH

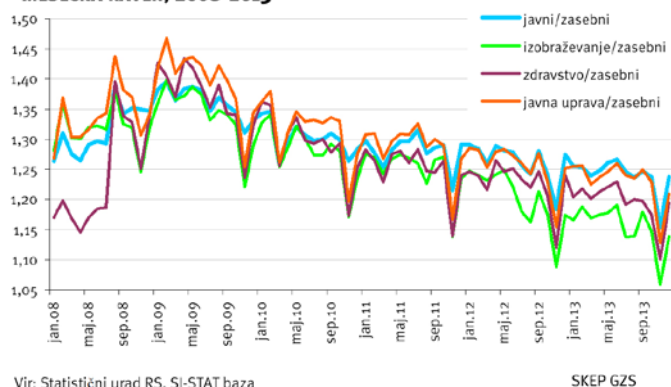
	I-IX 2014	I-IX 2014/ I-IX 2013 Realna rast, v %
Slovenija	1.526,46	0,8
B Rudarstvo	1.288,37	0,5
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	2.133,40	7,0
C Predelovalne dejavnosti	1.460,31	3,0
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	2.313,73	3,2
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozi	1.447,79	0,9
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.186,04	-0,2
H Promet in skladiščenje	1.376,28	0,8
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.440,54	0,1
I Gostinstvo	1.082,65	0,1
F Gradbeništvo	2.053,51	-0,4
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja	2.185,43	0,5
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	1.472,04	-1,1
O Dejavnost javne uprave in obrambe	1.692,56	0,4
R Kulturne, razvedrilne in tehn. dejavn.	1.010,20	2,5
L Poslovanje z nepremičninami	1.740,70	0,5
P Izobraževanje	1.618,75	-0,5
Q Zdravstvo in socialno varstvo	1.671,76	-0,6
J Infomacijske in komunikacijske dejavnosti	1.606,49	-0,6
S Druge dejavnosti	1.371,86	-1,1

Zasebni sektor vse nižje rasti, javni se mu po rasti približuje (medletno presegele).

Pri pravnih osebah **zasebnega sektorja** je v prvih treh četrtletjih 2014 povprečna mesečna bruto plača znašala 1.408,09 EUR in je glede na enako obdobje lani realno višja za 1,2 odstotka. Pri pravnih osebah **javnega sektorja** skupaj pa je ta čas znašala 1.746,91 EUR in je bila glede na prve tri četrtletja lani realno višja za 0,4 odstotka. Od tega je v sektorju država povprečna plača ostala na ravni lanskih devetih mesecev in je v prvih treh četrtletjih letos znašala 1.721,77 EUR. K gibanju plač javnega sektorja je nekoliko prispeval tudi aprilski dvig plač v sektorju država (zaradi uveljavljenih zadržanih napredovanj).

Znižanje bruto plače so v prvih treh četrtletjih 2014 beležili le v Zasavski regiji (za -0,4 %). Najbolj so se plače realno v tem obdobju zvišale v Jugovzhodni regiji (2 %), ki je tudi druga regija z najvišjimi zabeleženimi povprečnimi plačami (prehitveva le Osrednjeslovenska regija). Sledi ji Pomurska regija z 1,8-odstotnim zvišanjem plač, Savinjska in Notranjsko-kraška z 1,4-odstotnim zvišanjem plač.

RAZMERJE MED PLAČAMI V JAVNEM IN ZASEBNEM SEKTORJU, MESEČNA RAVEN, 2008-2013

Vir: Statistični urad RS, SI-STAT baza

SKEP GZS

Rast stroškov dela na opravljeno uro višja kot v EU. Stroški dela za dejansko opravljeno delovno uro so bili v Sloveniji v prvem in drugem četrtletju 2014 povprečno za 2,4 % višji glede na predhodna četrtletja 2013. Sicer pa so stroški dela za opravljeno uro glede na drugo četrtletje 2008 višji za 10 %. Stroški dela so se v prvem četrtletju v EU-28 in evroobmočju povečali za 1,2 odstotka. Najbolj so porasli v Estoniji (7,3 %), Slovaški (6 %) Latviji (5,9 %) in zmanjšali na Cipru (-3,9 %) in Irskem (-0,4 %).

Povprečni stroški dela za dejansko opravljeno delovno uro pa so za 2013 znašali 14,37 EUR. Povprečni mesečni stroški dela na zaposleno osebo so v Sloveniji znašali 2.082,94 EUR, to je za 0,1 % manj kot leta 2012.

Nižjo bruto plačo od povprečne letne bruto slovenske plače (1.598 eur v 2013) je v 2013 prejelo 65,5 % oseb, bruto plača polovice zaposlenih oseb pa je bila nižja od 1.311 EUR.

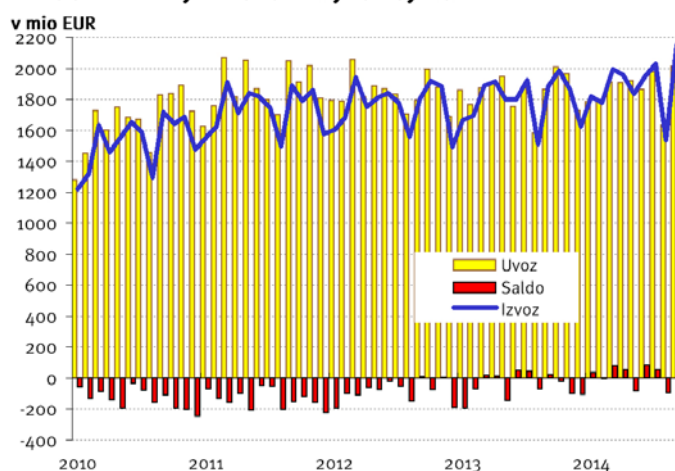
Po podatkih iz Raziskovanja o dohodkih in življenjskih pogojih (SILC) za leto 2013 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 14,5-odstotna. To pomeni, da je v Sloveniji živelo pod pragom tveganja revščine 14,5 % ali približno 291.000 oseb. Stopnja tveganja socialne izključenosti se je zvišala z 19,6 % na 20,4 %. Najbolj se je zvišala zaradi višje stopnje tveganja revščine in večjega števila oseb, ki so živele v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo, najmanj je k zvišanju prispevala stopnja resne materialne prikrajšanosti.

IZVOZ ŠE DRŽI TEMPO

Izvoz še drži tempo, a napete okoliščine na mednarodnih trgih jemljejo veliko energije

Izvoz in uvoz blaga trendno naraščata že vse od lanskega leta. Zaznati je torej mogoče konstantno rast ob sicer znanih sezonskih nihanjih, kot je npr. upad aktivnosti v mesecu avgustu, ki je že tradicionalno najmanj aktiven mesec v letu in zelo močan porast blagovne menjave v septembru. Podatki o zunanji trgovini za zadnjih 20 mesecev pa nazorno pokažejo tudi upad aktivnosti konec lanskega leta ter v prvih mesecih letošnjega leta. Kljub vsemu je ključno, da trend izvozne aktivnosti ostaja pozitiven.

BLAGOVNA MENJAVA SLOVENIJE S TUJINO

Vir: Statistični urad RS, začasni podatki

SKEP GZS

IZVOZ IN UVOZ BLAGA I-IX 2014

	IX 2014	I-IX 2014	IX 2014/ IX 2013	I-IX 2014/ I-IX 2014
	v tisoč EUR			
Izvoz	2.153	17.052	14,2	6,1
EU-28	1.660	13.030	16,1	8,1
države nečlanice EU	494	4.022	8,1	-0,1
Uvoz	2.000	16.768	7,4	2,1
EU-28	1.529	13.107	4,8	0,7
države nečlanice EU	471	3.661	16,7	7,5
Saldo menjave	153	284	-	-
Pokritost uvoza z izvozom v %	7,7	1,7	-	-

Vir: SURS, baza SI-STAT

Močno okrepi izvoz v EU

Izvoz se je v prvih treh četrtletjih 2014 ponovno precej povečal (6,1 %) glede na enako obdobje lanskega leta. Še zlasti močno se je **izvoz okrepi v države EU**, ki se je povečal kar za 8,1 %. V tem segmentu torej gre iskati tudi ključen doprinos k celotni gospodarski rasti Slovenije. A vprašanje, kako dolgo je tolikšna rast še realna, ob vseh napetostih na mednarodnih trgih, ostaja.

Na drugi strani ne preseneča, da je močno porastel uvoz iz držav izven EU in sicer kar za dobrih 7,5 %. To je odraz dejstva, da naša podjetja večino surovin uvozijo iz držav nečlanice EU, medtem ko se večina izdelkov izvozi v države EU. Tako se slovenski izvoz še dodatno koncentrira na trge EU, kar se bo ob napovedih o ohlajanju evropskega gospodarstva prej ali slej odrazilo tudi pri slovenskih izvoznikih.

Zato so opozorila o nujnosti pravočasne razpršitve poslovanja na več trgov, ki terja nekaj let in ustrezno podporno okolje tudi s strani države, več kot na mestu, saj je prevelika koncentracija in odvisnost od določene regije zelo tvegana.

Izvoz je bil v septembru 2014 za 14,2 % višji kot v septembru 2013, uvoz pa za 7,4 %. Presežek v blagovni menjavi s tujino je v prvih devetih mesecih leta 2014 znašal 284,0 milijona EUR. Ta je bil dosežen v vseh mesecih, razen v februarju, maju in avgustu.

Z izjemo junija je izvoz v članice EU medletno rasel hitreje od izvoza v nečlanice. Takšnemu gibanju poleg ugodnejših gospodarskih razmer v EU in ugodnejšega gibanja izvoznih cen od lanskega julija prispeva tudi vstop Hrvaške v EU.

IZVOZ IN UVOZ BLAGA PO NAMENU I-IX 2014

	izvoz v tisoč EUR	uvoz v tisoč EUR	Izvoz v % I-IX 2014/ I-IX 2013	Uvoz v % I-IX 2014/ I-IX 2013
Hrana in pijača	612,9	1.153,2	8,7	1,6
Blago za proizvodnjo	5.628,4	6.077,1	5,4	3,3
Goriva in maziva	1.119,0	2.225,1	4,8	-7,2
Proizvodi za investicije	3.171,4	2.671,2	5,0	-6,8
Transportne naprave, deli	2.963,1	2.294,2	8,6	15,5
Proizv. za široko porabo	3.533,4	2.352,5	5,7	9,9

Vir: SURS, baza SI-STAT, Klasifikacija širokih ekonomskih kategorij

Rast izvoza blaga v primerjavi z gospodarsko dinamiko trgovinskih partneric očitno nakazuje povečevanje konkurenčnosti izvoznega sektorja. V prvih devetih mesecih 2014 se je najbolj povečal izvoz hrane in pijače za 8,7 %, sledi pa izvoz transportne opreme za 8,6 % v primerjavi z enakim obdobjem 2013. Skupni izvoz dobrin za široko porabo je bil večji za 5,7 %, čeprav je bilo okrevanje končne potrošnje v ožjem mednarodnem okolju precej šibko. Izvoz investicijskih proizvodov se je v devetih mesecih povečal za 5 %, predvsem zaradi visoke rasti izvoza na trge EU, kljub razmeroma šibkim investicijam v osnovna sredstva na teh trgih.

Po medletnem upadanju v prvi polovici leta se je v zadnjih mesecih rast uvoza blaga iz članic EU pospešila, rast uvoza iz nečlanic pa povečala za 16,7 %. V prvih devetih mesecih se je v primerjavi z enakim obdobjem 2013 okrepila tudi rast uvoza transportne opreme in delov za 15,5 %. Ob rasti gospodarske aktivnosti in izboljšanju razmer na trgu dela se je letos najbolj povečal uvoz blaga za široko potrošnjo, in sicer za slabih 9,9 %. Uvoz goriv in maziv je upadel za 7,2 % ter proizvodov za investicije za 6,8 %.

Pri ključnih trgovinskih partnericah nič novega

Pri razvrstiti ključnih trgovinskih partneric v prvih devetih mesecih leta 2014 ne beležimo znatnega odstopanja glede na preteklo obdobje. Nemčija, Italija in Avstrija še vedno torej ostajajo ključne trgovinske partnerice Slovenije na uvozni in izvozni strani. Obetajoče pa je dejstvo, da so slovenska podjetja na nemški ta trg izvozila za več kot 5,5 % več kot v enakem obdobju preteklega leta. In to kljub umirjanju nemškega gospodarstva, ki ga napovedujejo za tekoče leto številne bonitetne hiše ter predvsem dejstvo, da je bil v enakem obdobju lanskega leta izvoz v to državo precej nižji.

IZVOZ, UVOZ PO DRŽAVAH V I-IX 2014

Mesto	Največje izvozne partnerice	St. rasti	Največje uvozne partnerice	St. rasti
1.	Nemčija	5,5	Nemčija	-3,2
2.	Italija	7,2	Italija	3,9
3.	Avstrija	10,5	Avstrija	3,7
4.	Hrvaška	23,3	Hrvaška	3,7
5.	Francija	-0,4	Madžarska	4,3
6.	Ruska federacija	-3,2	Francija	-7,3
7.	Poljska	12,2	Nizozemska	19,8
8.	Madžarska	6,1	Kitajska	10,5
9.	Srbija	-1,1	Češka	7,8
10.	BiH	0,3	Poljska	10,3

Vir: SURS

Izpostaviti je potrebno **upadanje izvoza v Rusijo**, v opazovanem obdobju upad za 3,2 %. Kljub temu Rusija šestega mesta med ključnimi izvoznimi trgi ni izgubila. Še večji upad je sicer zabeležen pri Ukrajini (preko 20%) - Vendar ta ne sodi med najpomembnejše slovenske izvozne trge, zato se tudi to ne pozna v takšni meri na kumulativni ravni. Po podatkih za prvih sedem mesecev je mogoče zaključiti, da ima rusko-ukrajinski spor za slovensko gospodarstvo zelo konkretne posledice in da bo do konca leta povzročil še precej večjo škodo.

NAPOVEDI RASTI UVOZA ZA KLJUČNE TRGOVINSKE PARTNERICE

v %	2013	2014	2015
Nemčija	1,0	5,7	7,6
Italija	-3,5	3,6	5,4
Avstrija	0,4	4,5	5,6

Vir: EC

Za ocene razmer v v naših ključnih trgovinskih partnericah je potrebno upoštevati tudi napovedi uvoznih gibanj v teh državah. Vse napovedi o rasti so še vedno pozitivne, pri vseh treh ključnih partnericah se povečujejo tudi za prihodnje leto. Kljub vsemu je potrebno imeti v mislih dejstvo, da se napoved za Nemčijo slabšajo že vse od spomladi naprej.

Ali se Nemčiji res obetajo slabši časi?

Ker Nemčija še vedno predstavlja ključni trg in ker nekatere bonitetne hiše in mednarodne organizacije že vse od spomladi napovedujejo ohlajanje nemškega gospodarstva, smo podrobneje analizirali gospodarsko situacijo v tej državi. Dejstvo, je da so bile

napovedi gospodarske rasti vodilnih mednarodnih institucij (IMF, EU, OECD) še pred poletjem izredno optimistične, medtem ko je oktobrska napoved nemškega gospodarskega inštituta (DIW) za leto 2014 znatno nižja; in sicer le še 1,3%, za leto 2015 pa napoveduje še skromnejših 1,2% rasti. Na nemško gospodarstvo v letošnjem letu močno vplivajo nekateri zunanji dejavniki; posebej minimalna rast svetovnega gospodarstva, še vedno nizka gospodarska aktivnost v večini držav evro-območja, težave nepremičninskega trga na kitajskem ter rusko-ukrajinska kriza.

Dejstvo je, da se nemško gospodarstvo zadnja dva kvartala ohlaja. Začetek leta je bil zelo obetaven (vzroke je mogoče iskati tudi v zelo mili zimi, ki je omogočala podaljšano gradbeniško aktivnost), vendar je proizvodnja v drugem kvartalu upadla za 0,2 % glede na prvega letošnjega leta. Tudi novih investicij ni bilo zaznati, medtem ko je indeks podjetniške klime že vse od maja v upadu. Ključno pa je tudi dejstvo, da ima Nemčija očitno notranje težave, ker domača potrošnja kaže očitne znake upada. Zasebna potrošnja je v drugem kvartalu zrasla minimalno, investicije podjetij pa so upadle. Naročila podjetij so bila v poletnih mesecih v primerjavi s povprečjem v drugem kvartalu precej nižja.

JESENSKA NAPOVED ZA NEMČIJO

	2013	2014	2015
Rast BDP v %	0,1	1,3	1,2
Stopnja brezposelnosti v %	6,9	6,7	6,8
Inflacija v %	1,5	1,0	1,4
ULC v %	2,2	1,8	2,3
Proračunski primanjkljaj/ presežek, v % BDP	0,3	0,3	0,1

Vir: Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung

Prvi znaki slabšanja gospodarske aktivnosti se že kažejo tudi na trgu dela, kjer se je rast zaposlovanja upočasnila, registrirana brezposelnost v zadnjih mesecih pa celo povečala. Rast cen je izredno nizka, kar je sicer tudi posledica relativno nizkih cen energentov in zato ni pričakovati inflacije, ki bi preseгла 1% v letošnjem letu.

Fiskalni ukrepi vlade sicer zagotavljajo določene stimulacije, a po drugi strani ukrepi (pokojninski paket in uvedba nacionalne minimalne plače) ovirajo bolj ambiciozno rast in zavirajo zasebne investicije. Konsolidacija javnih financ je za Nemčijo izrednega pomena, zato pričakovani presežek 0,3% BDP lahko tudi vodi v posledično nižanje davčnih obremenitev, kar bi na prihodnjo rast lahko vplivalo zelo pozitivno.

Preobrat pri neposrednih naložbah

Pri **neposrednih naložbah** je v letošnjega leta, posebej v prvih osmih mesecih, izkazano izrazito povečanje obveznosti (773 mio EUR). Dejstvo, da je v obliki lastniškega kapitala je v Slovenijo priteklo kar 630 mio EUR lastniških deležev nerezidentov, je do neke mere presenetljivo, sploh glede na razmere v preteklem letu. To je posledica prodaj lastniških deležev v nekaj slovenskih podjetij. Zmanjšanje obveznosti v enakem časovnem obdobju predstavljajo predvsem odplačila posojil (826 mio EUR). Glede na primerljivo obdobje osmih mesecev 2013 pa je opaziti bistveno razliko pri gibanju neposrednih naložb. To je v lanskem letu izkazovale dramatično zmanjševanje tujih

naložb v Sloveniji, predvsem zaradi negativnih reinvestiranih dobičkov, ki so bili posledica večjih izgub tujih lastnikov ter izplačil dobičkov in razdolževanja do tujih lastnikov, letos pa se v nasprotju s tem beleži izrazito povečanje.

NEPOSREDNE NALOŽBE

	2013	2014	VIII 2014
	I-VIII		
Neposredne naložbe v mio EUR	-621,2	763,6	127,2
Domače v tujini	125,9	-9	39,2
Lastniški kapital	-207,6	-58,7	-2
Reinvestirani dobički	338,1	237,6	24,3
Ostali kapital	-4,7	-187,9	16,9
Tuje v Sloveniji	-747,1	772,5	88,1
Lastniški kapital	215,8	630,2	29,9
Reinvestirani dobički	-322,8	-166,8	-126,5
Ostali kapital	-640,1	309,1	184,7

Vir: Lasten prikaz na osnovi podatkov BS

Kljub pozitivnim trendom pa je potrebno izpostaviti tveganja, da se trendi obrnejo v nasprotno smer. Vse mednarodne lestvice konkurenčnosti Slovenijo namreč uvrščajo na vse slabša mesta kot lokacijo za poslovanje in naložbe. Zato pri boljših letošnjih rezultatih ne gre iskati vzrokov v boljšem poslovnem okolju v Sloveniji, temveč za racionalne poslovne odločitve že prisotnih tujih investitorjev, ki na tak način s poslovanjem v Sloveniji zagotavljajo ustreznost finančnega poslovanja subjektov katerih lastniki so.

Rast **izvoza transportnih storitev** letos precej presega rast izvoza potovanj. Medletna rast menjave transportnih storitev se letos giblje pravzaprav usklajeno z gibanjem blagovne menjave. Izvoz storitev se je v devetih mesecih 2014 povečal za 2,2 %, uvoz pa za 10,4 % v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta.

IZVOZ IN UVOZ STORITEV I-IX 2014

	I-IX 2014	IX 2014	Rast v %	Rast v %
	v mio EUR		I-IX	IX 2014
			2014	
Izvoz storitev	4.046,7	497,7	2,2	3,9
transport	1.028,6	133,8	8,8	16,0
potovanja	1.595,4	201,8	0,7	-1,7
komunikacijske storitve	245,3	28,3	-0,7	0,3
gradbene storitve	216,4	24,1	-6,2	6,5
ostale poslovne storitve	686,7	76,3	-4,9	-4,9
posredovanje	178,6	14,6	-28,2	-38,4
Uvoz storitev	2.473,4	329,5	10,4	2,5
transport	523,5	65,2	8,1	13,3
potovanja	559,5	70,9	12,4	1,5
komunikacijske storitve	236,0	34,9	2,3	-1,3
gradbene storitve	175,8	25,1	-8,4	-40,6
ostale poslovne storitve	713,9	84,2	25,1	11,1
posredovanje	37,2	4,1	1,2	-1,2

Vir: Prirejeno na osnovi podatkov BS

IZBOLJŠANJE LIKVIDNOSTI V BANČNEM SISTEMU

Stroški sanacije bank še naraščajo

Bilančna vsota bank je bila septembra medletno nižja za 3,5 %. Podjetja in gospodinjstva se še vedno razdolžujejo. Ocenjena vrednost kreditov podjetjem je padla za desetino, pri čemer je v tem padcu upoštevan del slabitev posojil. To pomeni, da se podjetja niso razdolžila za 1,2 mrd EUR, temveč za vrednost slabitev manj. **Obveznosti do tujih bank** se še naprej znižujejo, kar je v prvi vrsti posledica manjše kreditne podpore tujim bankam s strani njihovih matičnih bank. Nadaljuje se torej napovedan trend lokalizacije bančništva in prehod h klasičnemu modelu financiranja kreditov z depoziti. Kljub novemu krogu dolgoročnega financiranja s strani ECB so slovenske banke izpostavljenost do ECB zniževale, in sicer skoraj za 3/4. Na drugi avkciji dolgoročnega financiranja so si slovenske banke izposodile 631 mio EUR (na prvi 75,5 mio EUR), podatki po posameznih bankah niso dosegljivi. Na ravni EU so si banke v dveh avkcijah izposodile 212 mrd EUR od ponujenih 400 mrd EUR. Kljub temu evropske banke še vedno znižujejo izpostavljenost do ECB, saj so odplačala večji del posojil iz preteklih podobnih avkcij. S tem signalizirajo, da **pospešitev kreditiranja ni toliko odvisna od cene denarja pač pa od kreditnega tveganja novih projektov**, ki je še vedno visoko v obdobju nizke gospodarske rasti.

Bančni stresni testi za nami. Konec oktobra so bila javno razkriti rezultati 1 leto trajajočega pregleda sistemskih bank, ki je obsegal pregled aktive bank (AQR) in aplikacijo stres testov po osnovnem in negativnem scenariju. Namen te naloge je bil, da se uporabi enotna metodologija ocenjevanja potreb po kapitalu sistemskih bank (130) nad katerimi bo s 1.1.2015 ECB prevzela nadzor. Takšen postopek sicer delajo lokalni regulatorji vsako leto. Navedeno naj bi po ameriškem vzoru utrdilo zaupanje v evropski in še posebno v evrski bančni prostor. Po stresnem scenariju bi bil primanjkljaj kapitala ugotovljen v 25-ih bankah, pri čemer so bile najbolj problematične italijanske. Tudi Nova KBM in NLB bi v tem primeru potrebovali kapital. Na drugi strani je potrebno opozoriti na negotove metodološke predpostavke, ki so bile še posebej pri Sloveniji manj ugodne. Pri osnovnem scenariju je bila upoštevana jesenska napoved EK iz leta 2013, ki je kazala na negativna gospodarska gibanja v letih 2014 in 2015. **Slovenskih bank na podlagi zadnjih stresnih testov ne bo potrebno dodatno dokapitalizirati**, saj so se od takrat naprej razdolžile, makroekonomske razmere pa so se izboljšale.

Vloge prebivalstva so bile glede na začetek leta višje za 4 %, **vloge podjetij** za 9,2 %. Svoje vloge je povečala tudi država zaradi povečanja zadolženosti in izkoriščanja ugodnih obrestnih mer na izsposojeni denar.

Abanka je 13. oktobra podpisala pogodbo o prenosu dela terjatev na DUTB. Za bruto vrednost terjatev v višini 1.143,7

mio EUR so pridobili obveznice DUTB v vrednosti 424 mio EUR (63-odstotni diskont). Skladno s tem se bo javni dolg zaradi poročstva RS povečal za dodatnih 424 mio EUR. Glavna posojila, ki so bila iz Abanke prenešana na DUTB so terjatve do Merkurja, Zvon ena holdinga, Vipe d.d., Goričan, Zvona dve holdinga, DZS-ja, Cimos. Poleg tega je država dokapitalizirala Abanko s stvarnim vložkom v obliki obveznic v višini 243 mio EUR. Pričakovati je, da bo država do konca leta morala dokapitalizirati še Gorenjsko banko ter prenesti slabe terjatve na DUTB. Po stresnih testih iz lanskega leta je po najslabšem scenariju ugotovljen primanjkljaj pri Gorenjski banki v višini 328 mio EUR. Vlada je v decembru **potrdila tudi dokapitalizacijo Banke Celje** in prenos slabih posojil na DUTB. Država naj bi prispevala 190 mio EUR, hkrati naj bi na DUTB bilo prenešana vrednost posojil v ocenjeni vrednosti 127 mio EUR.

Pričakovanih stroškov sanacije bank (Abanka, Banka Celje, Gorenjska banka) za leto 2014 bo tako za 500-700 mio EUR, ob upoštevanju prenosa terjatev na DUTB (obveznice DUTB se ne štejejo v javno-finančni primanjkljaj, povečujejo pa javni dolg) za dodatnih 600-800 mio EUR. To pomeni za 3,5-4,2 odstotne točke večji javni dolg glede na BDP.

Banke z manj oslavitvami, še vedno krčenje

Slovenski bančni sistem je v prvih 9 mesecih ustvaril 108 mio EUR dobička. Prihodki obresti še vedno upadajo, v prvi meri zaradi prenosa dela terjatev na DUTB ter tudi zaradi zniževanja kreditiranja gospodarstva. Na drugi strani so še bolj padli odhodki za obresti, predvsem zaradi padca depozitnih obrestnih mer, ki še traja vse od likvidacije Probanke in Factor banke.

BILANCA STANJA BANK

v mio EUR	XII 2013	IX 2014	Spr. (IX 14/ XII 13)
AKTIVA			
Denar	2.398	1.487	-38,0 %
Kredit	29.199	28.262	-3,2 %
-od tega podjetjem	11.508	10.325	-10,3 %
Fin. sred./v.p.	7.615	8.083	6,1 %
Ostalo	735	694	-5,6 %
PASIVA			
Fin. obvez. do ECB	3.727	1.039	-72,1 %
Obveznosti do bank	7.729	6.407	-17,1 %
-od tega do tujih bank	5.348	4.399	-17,7 %
Obveznosti do nebančnega sektorja	22.550	24.601	9,1 %
-od tega vloge prebivalstva	14.365	14.934	4,0 %
-od tega vloge podjetij	4.196	4.583	9,2 %
-od tega vloge države	1.657	2.610	57,5 %
Dolžniški vred. papirji	1.657	1.741	5,1 %
Podrejene obveznosti	248	249	0,4 %
Kapital	3.670	3.995	8,9 %
Ostalo	231	264	14,3 %
BILANČNA VSOTA	40.344	38.940	-3,5 %

Vir: Banka Slovenije - Poslovanje bank v tekočem letu, gibanja na kapitalnem trgu in obrestne mere, november 2014

Obrestna marža se je tako iz lanskih 1,75 % povečala na 2,2 %. Glavnino oslabitev in rezervacij so banke opravile že lani, kljub temu so jih v prvih devetih mesecih realizirale še za dodatnih 355 mio EUR.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA BANK

	I-IX 2013	I-IX 2014	Rast (v %)
Prihodki od obresti	1.180,2	1.018,3	-13,7
Odhodki od obresti	619,2	391,6	-36,8
Čiste obresti	561,0	626,7	11,7
Neobrestni prihodki	282,3	353,8	25,3
Bruto dohodek	843,3	980,5	16,3
Operativni stroški	527,6	503,5	-4,6
Neto oslabitve in rezervacije	1.338,8	355,5	-73,4
Dobiček pred obdavčitvijo	-1.023,1	121,4	-
Davki	-6,1	-13,2	-
Dobiček	-1.029,1	108,2	-

Vir: Banka Slovenije - Poslovanje bank v tekočem letu, gibanja na kapitalskem trgu in obrestne mere, november 2014

KAZALCI USPEŠNOSTI POSLOVANJA BANK

	2013	I-IX 2013	I-IX 2014
Donos na kapital	neg.	neg.	4,21
Obrestna marža (%)	1,67	1,75	2,19
Oslabitev/bruto aktiva (%)	10,72	10,30	11,12
Zamude nad 90 dni/vse terjatve (%)*	13,4	-	15,7

Vir: Banka Slovenije - Poslovanje bank v tekočem letu, gibanja na kapitalskem trgu in obrestne mere, november 2014; * ob koncu leta

Indeks SBITOP nižje zaradi skrbi za ruski trg

Indeks SBITOP se je novembra glede na predhodni mesec simbolično povečal, k najnižjim vrednostim v zadnjega pol leta pa so predvsem prispevali strahovi pred situacijo v Ruski federaciji, ki je Krkin prvi izvozni trg, delnice **Krke** pa sestavljajo kar 30-odstotno utež v indeksu. Prodaja Krke se je v prvih devetih

KAKOVOST TERJATEV DO PODJETIJ

	Št. podjetij z zamudo		Povp. št. dni zamude		Delež razvrščene aktive zamudnikov v dejavnostih z zamudo nad 90 dni	
	XII 13	IX 14	XII 13	VII 14*	XII 13	IV 14
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, rudarstvo	55	44	343,6	538,2	16,4	16,0
Predelovalne dejavnosti	849	812	417,0	502,9	15,8	20,1
Elektrika, plin in voda, saniranje okolja	63	70	295,9	319,8	4,5	7,0
Gradbeništvo	1.009	972	667,5	814,9	50,1	52,1
Trgovina	1.367	1.308	551,4	587,9	18,4	25,9
Promet in skladiščenje	340	328	957,5	1.042,1	7,1	4,6
Gostinstvo	306	287	453,1	586,3	33,0	24,9
Informacije in komunikacije	180	157	427,6	675,0	13,6	14,8
Finančno posredništvo	37	36	358,7	484,5	28,6	31,3
Poslovanje z nepremičninami	180	190	506,3	441,4	23,3	32,7
Strokovne in druge poslovne dejavnosti	787	757	436,4	470,1	25,1	31,2
Javne storitve	176	177	355,9	263,6	9,4	12,3
Skupaj	5.349	5.138	518,5	587,7	20,4	23,7

Vir: Banka Slovenije - Poslovanje bank v tekočem letu, gibanja na kapitalskem trgu in obrestne mere, november 2014; * zadnji dosegljiv podatek

mesecih v Ruski federaciji povečala za 2 % v EUR (v rubljah za 15 %), medtem ko je v Ukrajini upadla za 13 %. Navedeni podatki potrjujejo podatke iz trgovinske statistike, da se je prodaja farmacevtskih izdelkov v prvih devetih mesecih skrčila zgolj za 4 %, pri čemer je del padca utrpel preostali del dejavnosti farmacevtske panoge. Krka nadaljuje z izgradnjo logističnega centra in tovarne za proizvodnjo tablet in kapsul v investicijski višini 135 mio EUR.

Negotove razmere v Rusiji pa niso onemogočile uspešnega trenda poslovanja **Gorenja**. V prvih devetih mesecih so prodajo povečali za 1,3 %, na poslovne rezultate pa naj bi v prihodnje vplivale nižje cene nafte in s tem nižje cene plastike. Skupina naj bi se tudi v bodoče razdolžila in se približala kazalniku neto dolg na EBITDA okoli 3 do konca naslednjega leta. Zaveznitvo s Panasonicom naj bi tudi spodbudilo k boljšim metodam upravljanja obratnega kapitala.

Cene nepremičnin še nižje. Cene nepremičnin v Sloveniji se znižujejo že 10. zaporedno četrletje. V drugem četrletju se je negativni trend celo pospešil, saj so bile medletno nižje za 9,8 %. Na ravni EU se povečujejo od začetka leta (v 2. četrletju +1,7 %), v evro-območju so se cene stabilizirale prav v drugem četrletju. Med 23. državami, ki poročajo o cenah nepremičnin v drugem četrletju, so se cene najbolj povečale v Estoniji (14,5 %), na Irskem (12,5 %), Švedskem (8,7 %). Cene so najbolj upadle prav v Sloveniji (-9,8 %), ki ji je sledila Italija (-4,8 %), Romunija (-3,8 %), Hrvaška (-2,9 %). Glede na leto 2008 so cene nepremičnin v Sloveniji nižje za 23,6 %, večje padce so beležile le Litva (-25,2 %), Latvija (-27,4 %), Hrvaška (-31,1 %), Španija (-34,0 %) in Irska (-39,0 %).

ECB pri napovedih previdna

Evropska centralna banka je na zasedanju v začetku decembra pustila obrestne mere nespremenjene in je **pričela z nakupi kritih obveznic in kritih vrednostnih papirjev (ABS)**. Ti

nakupi naj bi trajali vsaj 2 leti, vendar za slovenske banke niso relevantne, saj jih ne izdajajo. Prav tako naj bi do junija 2016 izvedli operacije dolgoročnega financiranja (LTRO) z namenom, da bi evropske poslovne banke pridobile poceni dolžniške vire za financiranje gospodarstva. Likvidnostna podpora ECB bo tako še naprej močna, vezano na spremenjeno politiko ameriškega FED-a je tako še naprej pričakovati šibek evro. To sicer na drugi strani izboljšuje izvozno konkurenčnost članic evro-območja in draži vire surovin, ki so denominirani v USD. Kljub temu je skupni učinek nižjih dolarških cen surovin pozitiven.

GIBANJE DONOSA DO DOSPELOSTI SLOVENSKE 10-LETNE OBVEZNICE

Vir: investing.com

SKEP GZS

DONOSI DOLGOROČNIH DRŽAVNIH OBVEZNIC V EVRO OBMOČJU V %

	XII 13	XI 14	sprememba v b.t.
Belgija	2,43	1,07	-136
Nemčija	1,80	0,72	-108
Irska	3,48	1,58	-190
Grčija	8,66	8,10	-56
Španija	4,13	2,07	-206
Francija	2,33	1,14	-119
Italija	4,11	2,29	-182
Ciper	6,00	6,00	0
Luksemburg	1,87	0,75	-112
Malta	3,19	2,11	-108
Nizozemska	2,16	0,93	-123
Avstrija	2,17	0,98	-119
Portugalska	6,04	3,13	-291
Slovenija	5,27	2,54	-273
Slovaška	2,69	1,38	-131
Finska	2,03	0,90	-113

Vir: ECB, <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/long/html/index.en.html>

Alternative bančnemu financiranju vse bolj priljubljene

Splošno nizka raven obrestnih mer na podjetniški dolg in še vedno relativno visoke obrestne mere pri slovenskih bankah so spodbudile veliko podjetij k cenejšemu in bolj dolgoročnemu refinanciranju svojega dolga. **Gorenje** je izdalo 5-letne obveznice v višini 73 mio EUR z nominalno obrestno mero 3,85 %, **Petrol** je izdal za 265 mio EUR obveznic s podobno

ročnostjo. V **KD Group** naj bi po neuradnih informacijah izdali za 100 mio EUR obveznic z ročnostjo 5 in 7 let, saj jim v naslednjem letu zapade 80 mio EUR obveznic. O izdaji obveznic naj bi razmišljali tudi v **Adria Mobilu**, kjer so januarja izdali za 24 mio EUR obveznic 4,8-odstotno obrestno mero. **Skupina Impol** naj bi izdala 1-letni komercialni depozit, ki naj bi prinašal okoli 3,5 %, vrednost izdaje naj bi bila med 15 in 20 mio EUR. Tudi **Skupina SIJ** naj bi pred koncem leta izdala 5-letne obveznice v vrednosti 50 mio EUR ob 4,5-odstotni obrestni meri. Kupci obveznic v osnovi sprejemajo svoje odločitve o nakupu obveznic glede na fundamentalne podatke o zadolženosti podjetja (neto dolg/EBITDA, EBIT/obrestne izdatke) ter tudi glede na donose alternativnih naložbenih oblik. Nizke obrestne mere na depozite in državne obveznice tako upravljavce skladov naravnost silijo v sprejemanje višjih tveganj ter nakupe bolj tveganih obveznic in delnic. Na drugi strani to ustvarja pritisk na banke k izboljšanju konkurenčnih pogojev in konvergenca k obrestnim meram na posojila, kot veljajo v evro-območju. Tudi pri izdaji obveznic lahko sodelujejo banke, vendar je njihova vloga predvsem pri pripravi prospekta in iskanju kupcev, končni prevzemniki tveganja pa so običajno vlagatelji v obvezniške vzajemne in pokojninske sklade, zavarovalnice ter drugi bolje poučeni vlagatelji. Pri mednarodnih izdajah obveznic so običajni kupci in prevzemniki kreditnega tveganja tujci. Zaradi absolutne nizke velikosti prometa družb so potenciali za mednarodne izdaje obveznic relativno majhni, zato naj bi bile nove obveznice izdane lokalno, končni kupci pa lokalni institucionalni investitorji.

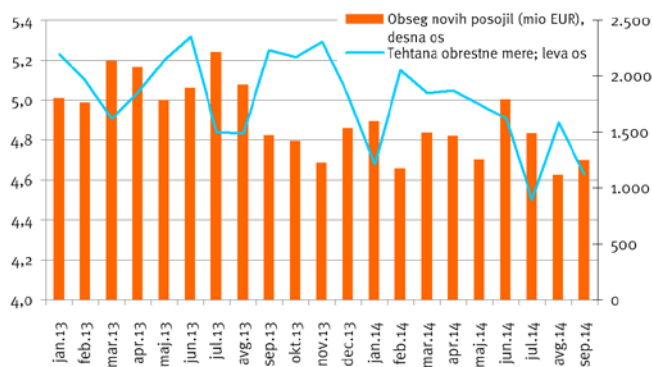
Stresni testi javni tudi za zavarovalnice. Podobno kot za banke so bile tudi za zavarovalnice opravljeni stresni testi, ki naj bi pokazali manko kapitala v primeru neugodnih razmer. Opravljal jih je Evropski organ za zavarovanje in poklicne pokojnine (EIOPA) od maja do sredine julija. Ob predpostavki, da bi veljala nova direktiva Solventnost II in neugodnem scenariju, bi minimalne primanjkljaj kapitala nad zahtevanim prikazovali 2 zavarovalnici v višini 4 milijonov EUR. Njuni imeni nista javno razkriti. Parametri za izvedbo direktive Solventnost II še niso povsem jasni, vseeno pa je smernica te direktive vezana v večjo stabilnost zavarovalnic in manj tvegano naložbeno strukturo krajše ročnosti.

Posojila ugodnejša, a predvsem za večja podjetja

Medbančna obrestna mera Euribor se od aprila naprej znižuje. Obrestna mera na nova posojila do 1 mio EUR je od julija naprej upadla pod 5 %. V oktobru je znašala 4,87 % kar je 72 odstotnih točk manj kot v istem obdobju lani. Obrestna mera za nova posojila do 1 leta je upadla v oktobru na 3,35 %. Glede na isto oddobje lani je bila nižja za 131 odstotnih točk, močnejše pa se je znižala prav v zadnjih dveh mesecih. **Tehtana obrestna mera za nova posojila podjetjem**, ki je utežena z deležem novih posojil, je v septembru znašala 4,63 % in je bila glede na začetek leta nižja za 40 odstotnih točk. **Obseg novih posojil** je bil glede na začetek leta nižji za 18,6 %, vendar je potrebno biti previden pri medletni interpretaciji, saj podjetja vse bolj nadomeščajo kratkoročna posojila z dolgoročnimi

(ta se tako ne štejejo za nova posojila, dokler na zapadejo in niso podaljšana) in tudi nadomeščanja bančnega financiranja z izdanimi obveznicami in komercialnimi depoziti, s katerimi družbe odplačujejo draga posojila ob zapadlosti.

OBSEG NOVIH POSOJIL IN TEHTANA OBRESTNA MERA PODJETJEM

Vir: Bilten BS

SKEP GZS

EURIBOR IN TOM (LETNO V %)

	1 mes.	3 mes.	6 mes.	1 leto	TOM
2010	0,57	0,81	1,08	1,35	1,91
2011	1,18	1,39	1,64	2,01	2,38
2012	0,33	0,57	0,83	1,11	2,63
2013	0,13	0,22	0,34	0,54	1,92
dec.	0,21	0,27	0,37	0,54	1,22
2014	0,22	0,29	0,40	0,56	1,18
jan.	0,22	0,29	0,39	0,55	1,31
feb.	0,22	0,31	0,41	0,58	-
mar.	0,23	0,33	0,43	0,60	1,22
apr.	0,25	0,32	0,42	0,59	-
maj	0,15	0,24	0,33	0,51	1,22
jun.	0,10	0,21	0,30	0,49	1,18
avg.	0,09	0,19	0,29	0,47	-
sep.	0,02	0,10	0,20	0,36	-
okt.	0,01	0,08	0,18	0,34	-

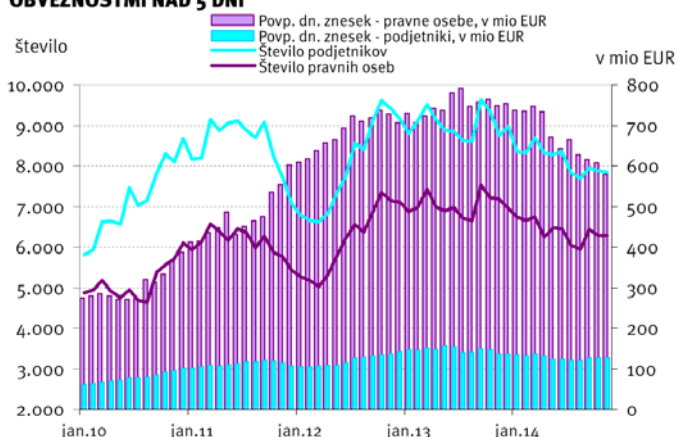
Vir: Bilten BS, november 2014

BOLJŠA LIKVIDNOST

Manj nepravilnih obveznosti

V enajstih mesecih 2014 je bilo v povprečju evidentiranih 6.396 plačilno nesposobnih pravnih oseb (blokirani nad 5 dni neprekinjeno), 9 % manj kot v povprečju 2013. Povprečni dnevni znesek njihovih dospelih nepravilnih obveznosti je znašal 668 milijonov evrov, 10,6 % manj kot v povprečju 2013. Povprečno število blokiranih samostojnih podjetnikov in drugih fizičnih oseb v enajstih mesecih 2014 je bilo 8.126, 9,9 % manj kot v povprečju 2013, povprečni dnevni znesek njihovih dospelih nepravilnih obveznosti pa je znašal 127 milijonov evrov, 12,5 % manj kot v povprečju 2013. Podatki kažejo na rahlo izboljšanje likvidnosti poslovnih subjektov v letošnjem letu glede na to, da se je ta v predhodnih letih izrazito slabšala.

PRAVNE OSEBE IN PODJETNIKI Z DOSPELIMI NEPRAVILNIMI OBVEZNOSTMI NAD 5 DNI

Vir: AJPEŠ

SKEP GZS

DOSPELE NEPRAVILNE OBVEZNOSTI NAD 5 DNI, 2008 - 2014

	Pravne osebe		Podjetniki in fizične osebe, ki opravljajo dej.	
	Število	Povpr. dnev. zn. (mio EUR)	Število	Povpr. dnev. zn. (mio EUR)
2008 dec.	3.414	147,3	-	-
2009 dec.	5.252	256,7	-	-
2010 dec.	6.102	387,0	8.670	100,4
2011 dec.	5.430	602,3	7.080	106,1
2012 dec.	7.111	705,7	9.157	140,5
2013 dec.	6.955	752,7	8.970	136,9
2014 nov.	6.293	578,4	7.857	125,3
- gradben.	1274	117,2	1.538	23,7
- trgovina	1256	71,7	1.175	17,8
- predel. dej.	739	66,2	971	19,9

Vir: AJPEŠ

Novembra 2014 se je število pravnih oseb z likvidnostnimi težavami v primerjavi z mesecem prej povečalo za 0,2 %, povprečni dnevni znesek njihovih nepravilnih obveznosti pa zmanjšal za 4,6 %. V primerjavi s novembrom 2013 se je število blokiranih pravnih oseb zmanjšalo za 12,3 %, povprečni znesek blokad pa za 22,6 %. 79,5 % nepravilnih obveznosti pravnih oseb v novembru 2014 je iz naslova sodnih sklepov o izvršbi, 20,1 % iz

naslova davčnega dolga, 0,3 % iz izvršnic in 0,1 % iz preživnin. Število blokiranih podjetnikov in drugih fizičnih oseb se je novembra 2014 v primerjavi z oktobrom 2014 zmanjšalo za 0,3 %, povprečni dnevni znesek njihovih neporavnanih obveznosti pa za 1 %, v primerjavi s novembrom 2013 pa se je število zmanjšalo za 10,3 %, znesek pa za 7,4 %.

OBVEZNI IN PROSTOVOLJNI VEČSTRANSKI POBOT AJPES, 2011 – 2014

Datum pobota	Število dolžnik.	Prijav. obvez. mio EUR	Upoštev. obvez.** mio EUR	Pobotani znesek mio EUR	Delež pobot. obvez. od prijav. (%)	Delež dolžnik., ki so pobotali del obvez. (%)
2011	-	9.708,5	4.949,9	644,0	6,6	-
2012	12.937*	9.252,2	4.439,6	682,9	7,4	-
2013	8.083	7.229,5	3.244,7	502,4	6,9	-
jun 2014	6.474	541,9	251,1	39,5	7,3	64,5
jul	6.227	554,2	254,8	37,9	6,8	64,7
avg	6.222	594,4	303,8	42,6	7,2	64,9
sep	6.338	536,4	252,2	35,6	6,6	63,9
okt	6.257	516,7	240,5	35,4	6,9	64,0

Vir: AJPES

* Povprečno število dolžnikov na krog pobota v obdobju.

** Prijavljene obveznosti dolžnika, do katerega je katerikoli drugi dolžnik v posameznem krogu pobota prijavil obveznost.

Manjši pobot

V desetih krogih pobota v 2014 je bil povprečni znesek mesečnega pobota (v enem krogu) 37,3 milijonov evrov, v letu 2013 pa 41,9 milijonov evrov. Uspešnost pobota v desetih krogih 2014, merjena z deležem pobotanih obveznosti glede na prijavljene, je bila 6,6 %, v letu 2013 je bila 6,9 %, v 2012 pa 7,4 %. Oktobra 2014 je bilo pobotanih 35,4 milijonov evrov, vsaj del obveznosti je pobotalo 4.002 dolžnikov. 34,5 % (178,3 milijonov evrov) prijavljenih obveznosti je bilo s področja trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, ki so pobotalo 35,4 % (12,6 milijonov evrov) celotnega pobotnega zneska. S področja predelovalnih dejavnosti je bilo prijavljenih 30,6 % vseh obveznosti, pobotano pa 27,4 % celotnega pobotnega zneska, s področja gradbeništva pa prijavljenih 8,4 % vseh obveznosti in pobotano 4,9 % celotnega pobotnega zneska. 86,4 % vseh obveznosti so v pobot prijavile gospodarske družbe, ki so pobotalo 89,5 % celotnega zneska pobota, sledijo samostojni podjetniki in zadruge. Medsebojna zadolženost poslovnih subjektov v državi se je v 43 krogih obveznega večstranskega pobota, od aprila 2011 do oktobra 2014, zmanjšala za 2.165 milijonov evrov.

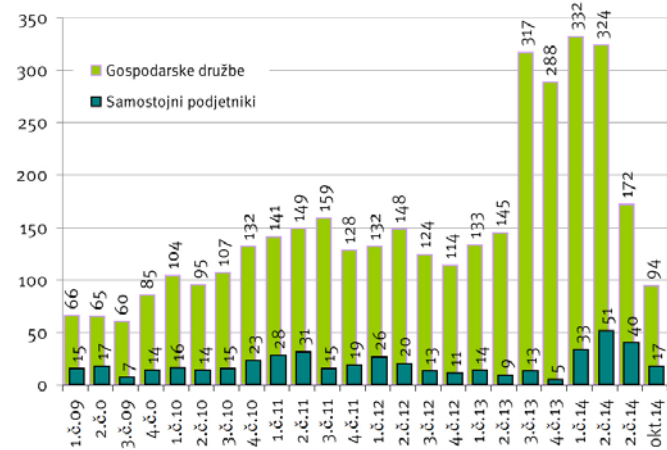
Veliko stečajev

V drugem polletju lani in v prvem polletju letos so stečaji močno porasli. Tako je bilo v devetih mesecih 2014 začeti 970 stečajnih postopkov, kar 53,0 % več kot v enakem obdobju leto prej. V devetih mesecih letos je bilo začeti 828 stečajev družb, 39,2 % več kot v enakem obdobju lani, in 124 stečajev podjetnikov, kar 244,4 % več kot v enakem obdobju lani. V devetih mesecih 2014 je bilo uvedenih tudi 109 prisilnih in poenostavljenih prisilnih poravn av družb, lani v enakem obdobju 42. Prav tako

je bilo začeti 35 prostovoljnih in 4 prisilne likvidacije družb, v enakem obdobju leto prej pa skupaj 45.

V devetih mesecih leta 2014 je bilo začeti 196 (23,7 % vseh) stečajnih postopkov nad gospodarskimi družbami v gradbeništvu, 190 v področju trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (22,9 % vseh), 111 v predelovalnih dejavnostih (13,4 % vseh) in 95 v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (11,5 % vseh). Nad podjetniki pa 29 (23,4 % vseh) v gradbeništvu, 20 v gostinstvu (16,1 % vseh), 17 v področju trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (13,7 % vseh), 15 v prometu in skladiščanju (12,1 % vseh) in 14 (11,3 % vseh) v predelovalnih dejavnostih. Insolventni postopki (stečaji, prisilne poravnave, likvidacije) so tudi odraz finančne in gospodarske krize.

ŠTEVILO ZAČETIH STEČAJNIH POSTOPKOV

Vir: AJPES - eObjave

SKEP GZS

ZAČETI STEČAJNI POSTOPKI, PRISILNE PORAVNAVE, PROSTOVOLJNE IN PRISILNE LIKVIDACIJE, 2009 – 2014

Število začeti postop.	Stečaji družb**	Stečaji podjet.	Prisilne poravnave* družb**	Prostovoljne in prisilne likvidacije družb**
2009	276	53	14	63
2010	438	68	36	49
2011	577	93	42	75
2012	518	70	43	63
2013	883	50	46	60
2014 I-IX	828	124	109	39

Vir: AJPES

* Od 15.8.2013 je z novelo ZFPPIPP-E vključen tudi postopek poenostavljene prisilne poravnave.

** Do vključno leta 2012 so v podatke vključene tudi zadruge.

Izrazitejša dinamika ukinjanja podjetij

V Poslovnem registru Slovenije je vpisanih več kot 195.000 poslovnih subjektov, ki opravljajo registrirane dejavnosti ali s predpisom oziroma aktom o ustanovitvi določene dejavnosti. V devetih mesecih leta 2014 je bilo ustanovljenih 4.746 gospodarskih družb, 0,4 % več in ukinjenih 2.567 družb, 18,3 % več kot enako obdobje leto prej. Ustanovljenih je bilo tudi 10.149 podjetnikov, 1,2 % manj in ukinjenih 8.401 podjetnikov, 5,4 % več kot enako obdobje leto prej. Razlogi ustanavljanja družb in podjetnikov so različni, veliko jih ne posluje niti leto dni.

4 %

realna rast dodane vrednosti (BDP)
predelovalnih dejavnosti (I-IX 2014)

88 USD/sodček

cena povprečne nafte Brent v 2015 - EIU

PANOŽNA GIBANJA

Trendi v panogah

Industrija - Predelovalna industrija. Pričakovanja glede industrijske proizvodnje so do konca leta boljše. V 2014 naj bi industrijska proizvodnja porasla na 4 % (iz 3,6 % v prvih treh četrtletjih letos). V 2015 se pričakuje, da naj bi glede na predhodno leto nekoliko upadla, povečala naj bi se na okoli 2,6 %. Izvoz kot edino gonilo slovenskega BDP bo oslabil.

Turizem. Prihodki od tujkega turizma se bodo v naslednjem letu po naših ocenah povečali okoli 2 %. Pričakujemo rast prenočitev domačih gostov v višini 1 % ter rast prenočitev tujih gostov v višini 2 %. K izboljšanju bilance domačih gostov bodo prispevali nekoliko izboljšani optimizem domačih potrošnikov ter predvidoma izboljšani vremenski obeti (deževno poletje v 2014). Ocene Svetovne zveze za potovanje in turizem razkrivajo, da je Slovenija po deležu turizma v BDP med 184. državami uvrščena na 61. mesto. Po ocenjeni rasti je v zadnji šestini držav (153. mesto), po dolgoročni rasti je na 139. mestu. Glede na celotne investicije je naj bi investicije v turistično infrastrukturo predstavljale 13,2 % BDP.

Trgovina. Prihodek v trgovini na drobno naj bi do konca leta ostal nekaj nad ravno lanskega leta (okoli 1 %). Na medletni ravni naj bi se sicer gibal nekaj pod 2 %. Za 2015 kljub nekoliko višji dinamiki potrošnje in pogojev na trgu dela še ni pričakovati večjih učinkov na prihodke trgovine.

Gradbeništvo. V 2015 se bo nadaljevala gradnja, financirana s koriščenjem evropskih sredstev. Vrednost gradbenih del naj bi se po vzponu v 2014 v 2015 zmanjšala (lahko tudi do 5-10 %). Še večji padec je pričakovati v 2016, ko se izteče koriščenje EU sredstev. Ostaja pa vprašanje glede izvedbe že pripravljenih projektov, zato bi lahko bilo proti koncu 2015 in v 2016 ponovno ogroženih več delovnih mest.

Storitvene dejavnosti. V skupnem naj bi nekatere tržne dejavnosti v 2015 še poviševale prihodke. Trend iz 2014 naj bi se nadaljeval, zlasti za dejavnosti transport, skladiščenje, zaposlitvene dejavnosti, računalniško programiranje in svetovanje. Za mnoge dejavnosti v tržnih storitvah se bo prihodek še naprej zmanjševal.

Ključni kazalniki v industriji

Industrijska proizvodnja	3,6 %	↑
Izkoriščenost kapacitet	+2,8 o.t.	↑
Poraba elek. energije v industriji	-4,8 %	↓

Ključni kazalniki v trgovini

Realni prihodki v trgovini	2,2 %	↑
Trgov. z živili, pijač., tobak.	-2,3 %	↓
Trgov. z gosp. oprem., video zapisi	12,4 %	↑

Nevarnost

Nemški BDP usiha, upada industrijska proizvodnja, gospodarska klima med proizvajalci, potrošniki vse bolj pesimistični.

Priložnost

Izvozne priložnosti v državah v razvoju, kjer se napoveduje dvakrat hitrejšo rast od razvitih držav.

PANOŽNA GIBANJA

Industrija. Ustvarjen prihodek vse višji, zaloge proizvodov vse manjše. Zabeležena pospešena dinamika izvoza.

Trgovina. Domača potrošnja sicer boljša, a se ne izraža v prihodku trgovine. upad prihodka v trgovini z živili, pijačami.

Gradbeništvo. Rekordno visoka rast gradbenih del najvišja v Evropi, vendar ni zagotovljena dolgoročna rast.

Turizem. Tujci zopet rešujejo slovenski turizem, domači gosti povečujejo trošenje v tujini.

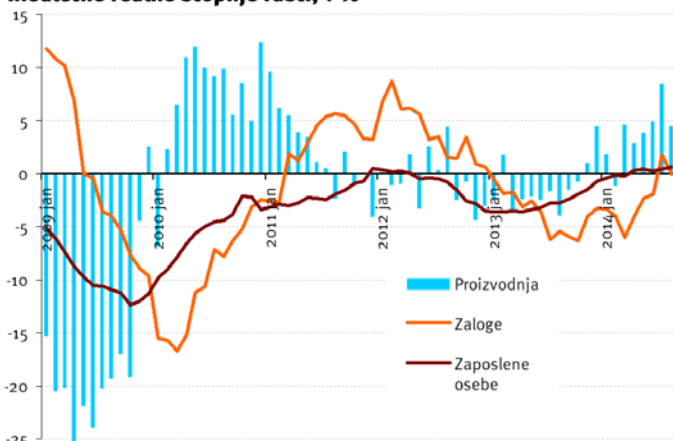
RAST V TEHNOLOŠKO ZAHTEVNIH PREDELOVALNIH PANOŽAH

Industrija se krepi za 3 do 4 %, a predvsem na račun oskrbe z elektriko

Vrednost industrijske proizvodnje se je v prvih treh četrtletjih 2014 v primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta zvišala za 3,6 %, najbolj v oskrbi z električno energijo, plinom in paro (za 8,8 %). Ta dejavnost zaradi visoke dodane vrednosti tudi v največji meri vpliva na gibanje celotne industrije. Sicer se je industrijska aktivnost najbolj okrepila v dejavnosti proizvodnje računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (originalni podatki; dvig za 15,7 %). V primerjavi z 2008 dosegajo za polovico nižje ravni proizvodnje tekstilna, lesna in pohištvena panoga. Precej bolj kot v EU za predkriznimi ravni zaostajajo še nekatere srednje nizko tehnološko zahtevne panoge -gumarska industrija, popravila in montaža strojev in naprav) in tehnološko zahtevnejša proizvodnja vozil in plovil.

PROIZVODNJA, ZAPOSLENOST IN ZALOGE

Medletne realne stopnje rasti, v %

Vir: Statistični urad RS, podatki prilagojeni številu delovnih dni.

SKEP GZS

PODATKI O INDUSTRIJI, MEDLETNE RASTI V %

	2013	I-IX 2014
Obseg proizvodnje*	-0,7	3,6
- Rudarstvo (B)	3,4	6,1
- Predelovalne dejavnosti (C)	-1,3	3,0
- Oskrba z elektriko, plinom in paro (D)	3,0	8,8
Zaloge	-3,7	-2,3
Zaposlenost v industriji (B+C+D)	-2,8	0,2
Prihodek od prodaje	-1,4	3,9

Vir: SURS, baza SI-STAT, *podatki prilagojeni številu delovnih dni

Prihodki v industriji vse višji

Prihodek od prodaje v industriji je bil v prvih treh četrtletjih 2014 višji za 3,9 %. Po namenskih skupinah je bilo gibanje prihodkov od prodaje različno: v proizvodnji proizvodov za investicije so se zvišali za 5,2 %, v proizvodnji proizvodov za vmesno porabo so se zvišali za 6,8 %, v proizvodnji proizvodov za široko porabo pa upadli za 1,6 %. Vrednost zalog industrijskih proizvodov se je v september 2014 znižala, glede na september 2013 se je vrednost zalog znižala za 0,1 %.

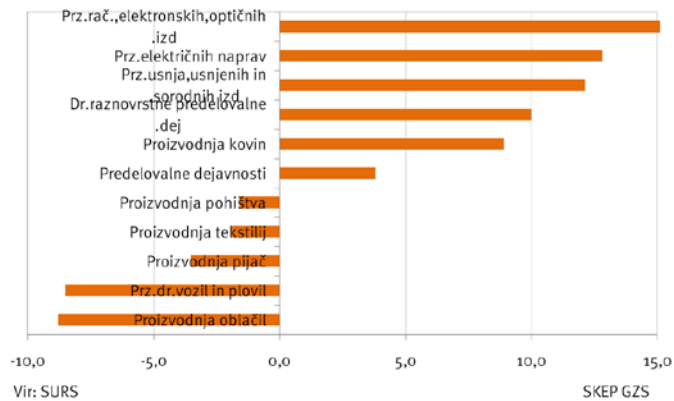
Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so bile v septembru 2014 za 0,3 % nižje kot leto pred tem. Cene so se najbolj znižale pri energentih ter pri oskrbi za električno industrijo.

Po dejavnostih se je obseg industrijske proizvodnje v prvih treh četrtletjih leta (brez izločitve vpliva sezone in delovnih dni) najbolj povečal v dejavnosti proizvodnje računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (za 15,7 %), za 10 ali več odstotkov pa so se okrepile tudi proizvodnja električnih naprav (12,8 %), proizvodnja usnja in usnjenih izdelkov (12 %), raznovrstne dejavnosti (10 %) in proizvodnja kovin (8,9 %). Še naprej se znižuje obseg proizvodnje v proizvodnji oblačil, tekstilij, pohištva, pijač ter vozil in plovil.

Zaposlenost (število delovno aktivnih) v predelovalnih dejavnostih se je v letu dni povečala za 0,8 %, kar pomeni okrog 1.400 delovnih mest več. Dva največja zaposlovalca sta proizvodnja motornih vozil, kjer je bilo letos za 10,7 % oz.

blizu 1.400 zaposlenih več ter proizvodnja kovinskih izdelkov, s 3,5-odstotnim povečanjem zaposlenosti, blizu tisoč delovnih mest več. Na drugi strani so se delovna mesta zmanjšala v proizvodnji oblačil, tekstilij, pohištva in tiskarstva, kjer je bilo v letu dni skupaj izgubljenih blizu 1.900 delovnih mest. Med delovno intenzivnimi dejavnosti velja omeniti še rast zaposlovanja v proizvodnji usnja ter v papirni industriji. Več v poglavju trg dela.

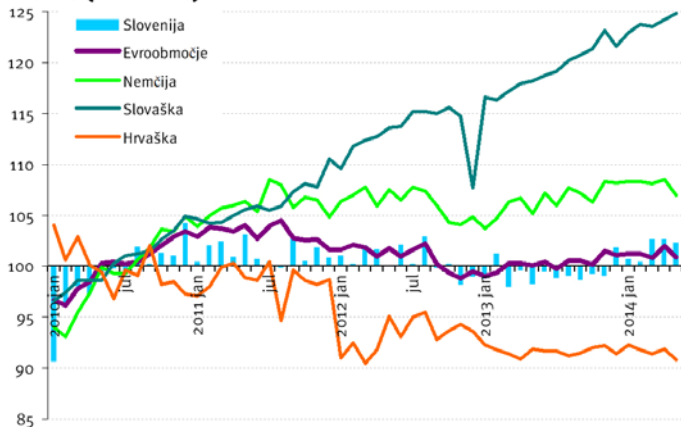
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA, izbrane dejavnosti, medletna sprememba, jan-sept. 2014

Slovenska industrija presega rast držav EU

V EU-28 in EU18 je bila medletna rast industrijske proizvodnje nižja, in sicer 0,6-odstotna. Med državami EU je v septembru medletno največje povečanje proizvodnje beležila Irska (22 %), Češka (5,6 %) in Madžarska (5,1 %), največje zmanjšanje pa imajo Malta (-7,4%), Švedska (-4,1 %), kakor tudi Grčija (-3,5 %). Slovenija pa je ta čas proizvodnjo povečala za 3,4 %.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA V IZBRANIH DRŽAVAH Indeks (2010=100)

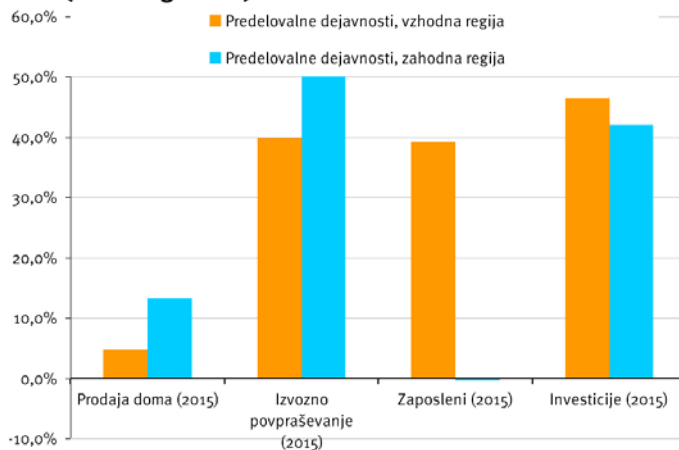

Poslovna klima v podjetjih pozitivna, največ si obetajo od izvoznega povpraševanja in investicij

Pri odgovorih na anketna vprašanja SKEP GZS, november 2014, so pričakovanja podjetij najvišja glede prodaje na tujih trgih. Raven optimizma je višja v letu 2015 kot je bila za leto 2014. Upadel je tudi delež tistih, ki pričakuje padce na tujih trgih (s 6,5 % na 3,2 %). Še posebej so optimistična proizvodna podjetja iz zahodne regije. Slovenske družbe so optimistične tudi pri napovedih o prodaji na domačem trgu v letu 2014 in nekoliko previdnejše pri napovedi za leto 2015. Optimistične

so predvsem družbe iz zahodne regije, še posebej tiste iz storitvenih dejavnosti. **Investicije podjetij** naj bi zrasle tako v letu 2014 kot letu 2015. Družbe so bolj prepričane v investiranje v naslednjem letu, saj se je delež prepričanih povečal z 38,5 % na 50,9 %. Večji delež družb naj bi investiral v vzhodni regiji kot v zahodni. **Zaposlenost** naj bi rasla v letu 2014, medtem ko naj bi bilo povišanje števila zaposlenih nižje v letu 2015. Delež podjetij, ki bodo ohranila isti nivo zaposlenosti v letu 2015 naj bi se povečal s 39,8 % v 2014 na 60,5 %. Zaposlovalo naj bi 24 % podjetij, odpuščalo 15,7 %. Več optimizma pri zaposlovanju je zaslediti v vzhodni regiji, še posebej v predelovalnih dejavnosti. V zahodni regiji naj bi podjetja v letu 2015 neto odpuščala. **Zaupanje glede pogojev poslovanja** slovenskih družb se je v letu 2014 poslabšalo. 19 % anketiranih podjetij pričakuje izboljšanje v letu 2015, 37,6 % pa poslabšanje. Manj zaupanja so poročale družbe iz zahodne regije.

PRIČAKOVANJA V PREDLOVALNIH DEJAVNOSTIH V NASLEDNJEM LETU (saldo odgovorov)

Povprečna cena električne energije za industrijo brez davka na dodano vrednost je v Sloveniji v tretjem četrtletju 2014 znašala 8,3 EUR/100 kWh, to je približno odstotek manj kot v prejšnjem četrtletju. V zadnjih dveh letih se je cena električne energije za industrijo brez davka na dodano vrednost znižala za 8 %. **Cene zemeljskega plina** za industrijo so se v Sloveniji v zadnjih dveh letih znižale v vsakem četrtletju, tudi v tretjem četrtletju 2014. Od tretjega četrtletja 2012 se je povprečna cena zemeljskega plina za industrijo brez davka na dodano vrednost znižala za 23 %. V tretjem četrtletju leta 2014 je cena zemeljskega plina za industrijo brez davka na dodano vrednost znašala 0,40 EUR/Sm³.

Investicijska vlaganja v predelovalnih dejavnostih v 2015. V letu 2015 naj bi vlagalo v investicije 92 % predelovalnih podjetij. (v prvem polletju 2014 je bil ta delež 87 % in v drugem 93 %) V 2015 naj bi največ podjetij vlagalo sredstva v zamenjavo stare opreme (33 % podjetij), nato v razširitev zmogljivosti (29 % podjetij), v avtomatizacijo in mehanizacijo (24 % podjetij) in v drugo (14 % podjetij). Na vlaganja v letu 2015 naj bi sicer spodbudno vplivali tehnični dejavniki, povpraševanje in razpoložljivost finančnih virov ali pričakovani dobiček, omejevalni naj bi bili drugi dejavniki (npr. davčna politika, možnost prenosa proizvodnje v tujino).

GRADBENIŠTVO PEŠA

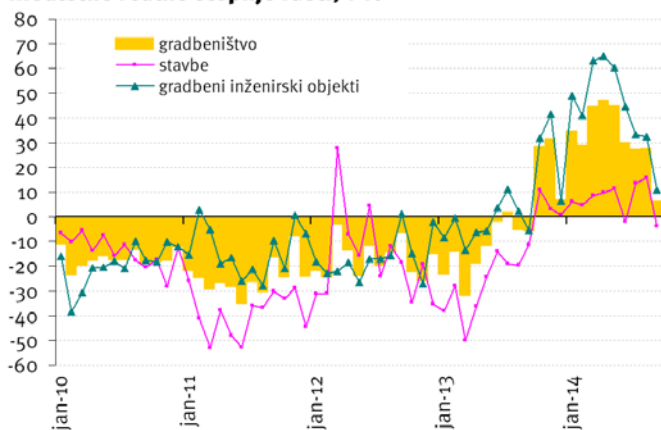
Zagon, a več kot pol manj opravljenih gradbenih del kot v 2008

Gradbena aktivnost v Sloveniji je po zagonu v 2013 in prvem polletju 2014, v tretjem četrtletju začela bliskovito nazadovati, vendar je ostala višja kot pred letom dni.

Vrednost gradbenih del se je v tretjem četrtletju zmanjšala za 6,6 %, v drugem četrtletju je še beležila 7,2-odstotno rast. Septembra 2014 pa je bila vrednost gradbenih del višja za 6,2 % v primerjavi s septembrom 2013 (še avgusta 27,3 %). Od povprečja 2010 je bila vrednost gradbenih del septembra 2014 za 31,9 % nižja (pri stavbah za 59,8 % in inženirskih objektih za 14 %). V šestih letih (glede na september 2008) je vrednost gradbenih del še vedno nižja za 57 %.

VREDNOST OPRAVLJENIH GRADBENIH DEL

Medletne realne stopnje rasti, v %

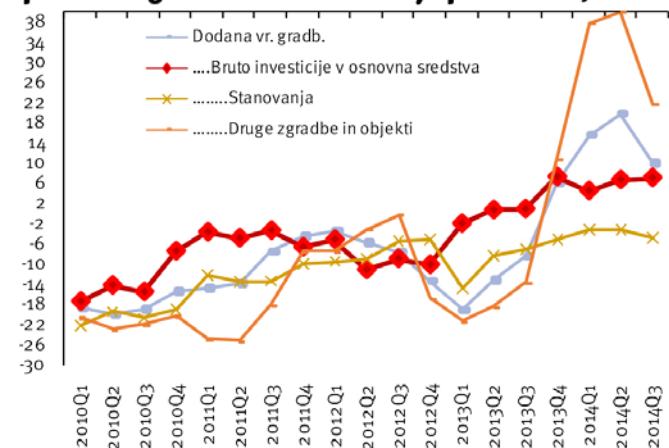
Vir: Statistični urad RS

SKEP GZS

Še pospešeno z gradnjo inženirskih objektov. Močno okrepljena izvajanja, predvsem v inženirske objekte, so bila v obdobju prvih devetih mesecev 2014, ko je bila vrednost gradbenih del višja kar za 30,4 % v primerjavi s prvimi devetimi meseci 2013 (vpliv predhodnih gradenj in črpanja sredstev EU). Vrednost gradbenih del na stavbah je bila ta čas nižja za 3,8 %, na gradbenih inženirskih objektih pa višja za 10,7 %.

BDP GRADBENIŠTVA

Sprememba glede na enako četrtletje predh. leta, v %

Vir: SURS, podatki, originalni podatki

SKEP GZS

Dodana vrednost (BDP) v gradbeništvu, ki se je v tretjem četrtletju 2014 povečala v nekoliko manjši meri kot v prejšnjem četrtletju, je bila glede na enako četrtletje 2013 sicer višja za 10,1 %. Drugo četrtletje zapored so se povečale investicije v zgradbe in objekte, in sicer za 14 %. Vse od začetka krize pa se zmanjšujejo investicije v stanovanjske zgradbe - te so se v 3. četrtletju zmanjšale za 3,8 %.

Trend upadanja sklenjenih in novih pogodb zaskrbljujoč

Zaloge pogodb in obseg novih pogodb v gradbeništvu ne nakazujejo na nadaljnjo krepitev gradbeništvu. Na medletni ravni je septembra 2014 v gradbeništvu za 13,5 % manj zalog pogodb, novih pa je kar za 38,8 % manj. Sicer so v prvih treh četrtletjih 2014 zaloge pogodb za 3,7 % nižje glede na enako obdobje leta 2013, nove pogodbe pa so padle za 1,9 %.

VREDNOST OPRAVLJENIH GRADBENIH DEL-REALNE STOPNJE RASTI, V %

	2013	IX 2014	I-IX 2014
GRADBENIŠTVO	-2,5	6,2	30,4
Stavbe	-20,4	-3,8	6,9
- stanovanjske	-26,6	-24,4	-20,3
- nestanovanjske	-18,9	-0,3	13,1
Gradbeni inženirski objekti	6,3	10,7	41,3

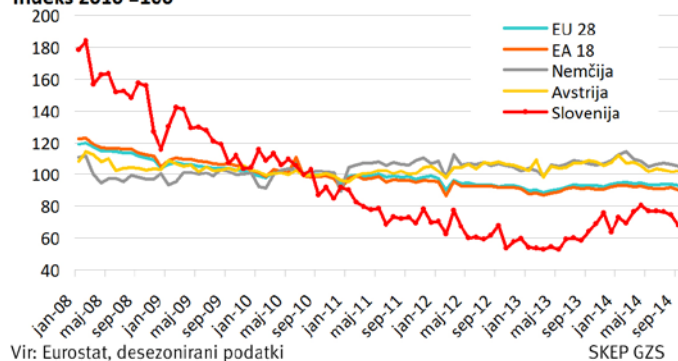
Vir: Statistični urad RS, november 2014

Zaupanje sicer še narašča. Vrednost kazalnika zaupanja v gradbeništvu je bila novembra 2014 za 3 odstotne točke višja kot novembra 2013. Pričakovanja za naslednje tri mesece so se v primerjavi s prejšnjim mesecem večinoma zvišala, znižala se je le vrednost kazalnika pričakovano zaposlovanje.

V letu dni so v EU-28 izvedli za 0,4 % manj in v evroobmočju za 1,7 % manj gradbenih del. Med državami EU je največje zmanjšanje gradbenih del beležila Italija (-10,6 %), Portugalska (-5,2 %), Francija (-3,4 %), največje povečanje pa beležijo Španija (9,1 %), Češka (8,2 %), Madžarska (7,3 %), sledi pa jim Slovenija.

VREDNOST OPRAVLJENIH GRADBENIH DEL

Indeks 2010 =100

Vir: Eurostat, desezonirani podatki

SKEP GZS

Le še manj zaposlenih v gradbeništvu

Peto leto zapored se zmanjšuje število zaposlenih v gradbeništvu, vendar zadnja leta s precej manjšo dinamiko. Tako je bilo v tem sektorju v septembra 2014 zaposlenih 55.659 oseb, kar je 386 oseb manj kot v septembru 2013 in za 35.932 oseb manj kot v septembru 2008. Število zaposlenih se je v

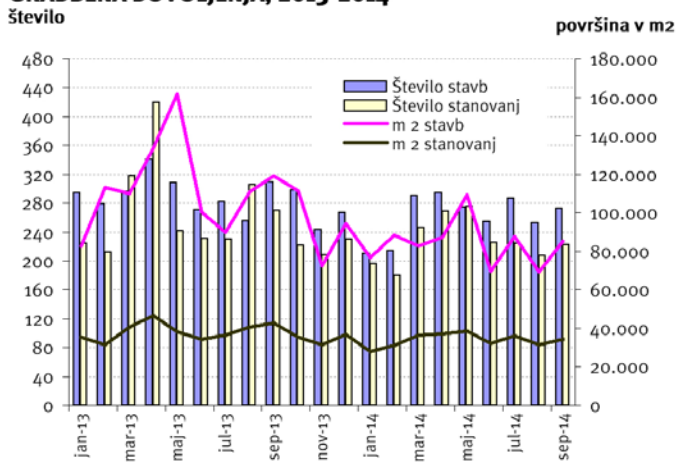
prvih treh četrtletjih 2014 glede na enako obdobje lani tako zmanjšalo za 0,6 %.

Manj neporavnanih obveznosti. Povprečni dnevni znesek zapadlih neporavnanih obveznosti v gradbeništvu (iz naslova sodnih sklepov o izvršbi in iz naslova davčnega dolga več kot 5 dni neprekinjeno) je pri pravnih osebah oktobra 2014 znašal 142,5 milijona evrov in se je v letu dni zmanjšal za 20,1 %. Za 22,9 % so se zmanjšale tudi zapadle neporavnane obveznosti, katerih je oktobra letos beležilo 1.194 pravnih oseb.

V letu dni so v EU-28 izvedli za 0,4 % manj in v evroobmočju za 1,7 % manj gradbenih del. Med državami EU je največje zmanjšanje gradbenih del beležila Italija (-10,6 %), Portugalska (-5,2 %), Francija (-3,4 %), največje povečanje pa beležijo Španija (9,1 %), Češka (8,2 %), Madžarska (7,3 %), sledi pa jim Slovenija.

Manj dovoljenj za gradnjo. V prvih devetih mesecih leta 2014 je bilo v primerjavi s prvimi devetimi meseci leta 2013 izdanih manj gradbenih dovoljenj za novogradnje stavb (-11,1 %) in načrtovanih manj novih stanovanj (-18,1 %).

GRADBENA DOVOLJENJA, 2013-2014

Vir: statistični urad RS

SKEP GZS

Energetske izkaznice. Energetski zakon (EZ) predpisuje obvezno energetska izkaznico za vse nove stavbe in stavbe (ali dele stavb - stanovanja, poslovni prostori), ki se prodajajo ali oddajajo v najem. Pri oglaševanju navedejo energijski kazalnik energetske učinkovitosti stavbe ali njenega posameznega dela. Vsi večstanovanjski objekti zgrajeni pred 1980 bodo morali imeti energetska izkaznico do 2015.

TRGOVINA NA DROBNO V PRIČAKOVANJU RASTI

Trgovina na drobno (živila, neživila in motorna goriva) je v prvih treh četrtletjih 2014 glede na enako obdobje lani prihodke zvišala za 0,2 %. Upadel je prihodek v trgovini z živili za 2,3 %, v trgovini z neživili pa porastel za 0,5 %.

Povečevanje prihodka v trgovini z gospodinjstskimi napravami, avdio in video zapisi

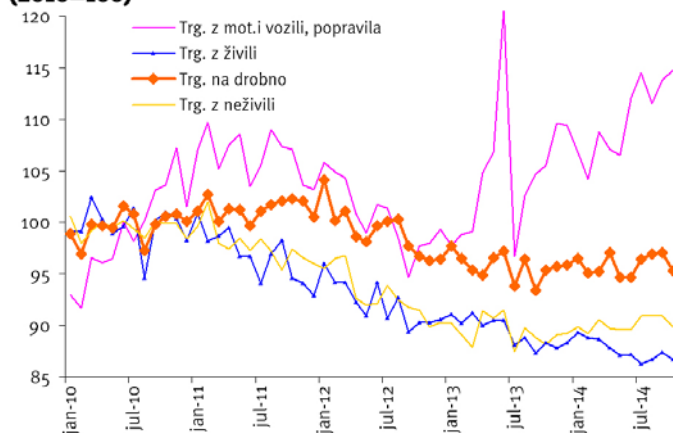
Med trgovci na drobno v prvih treh četrtletjih 2014 povečanje prihodka beleži trgovina z gospodinjstskimi napravami, avdio in video zapisi (12,4 %), trgovina z živili in pijačami (6,9 %), in prodaja motornih goriv (2,9 %). Najbolj pa so se ta čas po prihodu skrčile trgovine po pošti in internetu (-3,3 %), farmacevtski, medicinski in kozmetični izdelki (-2,7 %).

REALNA RAST PRIHODKOV V TRGOVINI – PO DEJAVNOSTIH, V %

Trgovina:	2013	I-IX 2014
Skupaj (drobno in motorna vozila)	-1,0	2,2
na drobno skupaj * (SKD 47)	-3,4	0,2
na drobno brez motornih goriv	-3,7	-0,8
* z živili, pijačami, tobakom	-3,0	-2,3
* z neživili (brez motornih goriv)	-3,8	0,5
- nespecializirane prodajalne	-1,7	-0,5
- farm., medic., kozm. izd.	-1,4	-2,7
- testil, oblačila, obutev, usnj. izd.	-1,3	1,4
- pohištvo, gospod. naprave, gradbeni mat. avdio naprave	-8,1	4,0
- račun., telekom., naprave	-8,7	0,9
- po pošti in internetu	8,0	-3,3
z motornimi vozili in popra. (SKD 45)	4,2	5,7
na debelo in posredništvo (SKD 46)	-nom.**	-0,5
		4,6

Vir: Statistični urad RS – začasni podatki; upoštevani vpliv sezone in koledarja * vključuje trgovino z živili, neživili, motornimi gorivi; ** nominalna rast

INDEKSI PRIHODKOV V TRGOVINI NA DROBNO (2010=100)

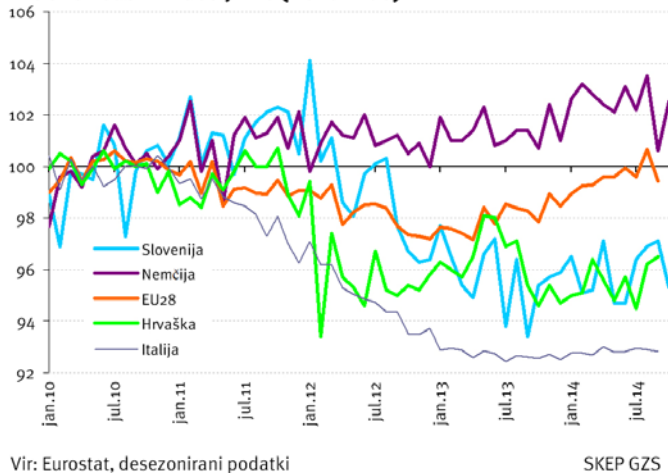
Vir: Statistični urad RS

SKEP GZS

Med najslabšimi po rasti prihodka v trgovini na drobno med državami EU. V EU-28 je bil oktobra prihodek od prodaje

na letni ravni glede na oktober 2013 višji za 2 % in v EU18 za 1,4 %. Med državami EU so največje povečanje prihodka v trgovini na drobno zabeležili Luksemburg (12,5 %), Estonija (6,9 %), Slovaška (6,5 %), zmanjšanje pa beležita le Malta (-3,7 %) in Slovenija (-0,1 %). Slovenija je še septembra medletno beležila za 4,1 % višji realni prihodek od prodaje na drobno.

PRIHODEK OD PRODAJE V TRGOVINI NA DROBNO Indeks realnih rasti, v % (2010=100)

Zaupanje od septembra v porastu. Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila novembra 2014 za 27 odstotnih točk višja kot novembra 2013, kjer vplivala predvsem višja vrednost kazalnika pričakovana prodaja. Pričakovanja za naslednje tri mesece so se v primerjavi s prejšnjim mesecem večinoma zvišale, znižala se je le vrednost kazalnika pričakovane prodajne cene.

Trgovina z motornimi vozili 6,5 % več prihodka. Bolje je v trgovini z motornimi vozili in popravili le-teh, saj se prihodek v trendu izboljšuje, oktobra je bil medletno višji za 9 %.

Povprečna starost vozil nad Evropo

Rast števila registracij vozil. Trgovina z motornimi vozili je v prvih treh četrtletjih 2014 v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala prihodek za 6,5 %, v obdobju enega leta pa se ta le še povečuje. Po podatkih ACEA - Evropskega združenja avtomobilskih proizvajalcev je bilo v Sloveniji v oktobra 2014 glede na oktober 2013 v povprečju registriranih za 11,6 % več novih osebnih vozil, v Nemčiji za 3,7 % več, Veliki Britaniji kar za 14,2 % več, v Franciji pa manj za 3,8 %. Tako so v EU evidentirali za 6,5 % več registracij osebnih vozil. Novih gospodarskih vozil je bilo v Sloveniji za 8,8 % manj, medtem ko pretežni del evropskih držav beleži veliko prodajo - EU v povprečju beleži za 16,2 % več registracij. **Število prvih registracij avtomobilov v lasti fizičnih oseb** je od avgusta do oktobra zraslo za 16 %. S tem smo bili priča najdaljšemu pozitivnemu trendu v zadnjih nekaj letih. V prvih šestih mesecih je bilo število registracij fizičnih oseb sicer še vedno nižje za 7,3 %. Pomembno je, da ta trend jasno razmejimo od tistega, ki ga ustvarjajo poslovni kupci, saj so trendi v tem segmentu zamegljeni zaradi enodnevnih registracij in izvoza vozil zaradi cenovne politike proizvajalcev vozil v Sloveniji. Vozni park Slovencev se je v zadnjih šestih letih kar precej postaral, saj je bilo v letu 2013

število vozil, mlajših od 3 leta glede na leto 2008 nižje za 55.000. Povprečna starost vozila se je povečala s 6,9 leta v letu 2001 na 9,1 v letu 2013. V ZDA znaša povprečna starost osebnih vozil 11,4 leta, v EU 8,6 leta, pri čemer najnovejša vozila vozijo Avstrijci (7,7 leta), Belgijci (8 let) in Francozi (8,2 leta; podatki za leto 2011, ACEA).

Izboljšanje plačilne discipline

Povprečni dnevni znesek zapadlih neporavnanih obveznosti (iz naslova sodnih sklepov o izvršbi in iz naslova davčnega dolga več kot 5 dni neprekinjeno) je pri pravnih osebah v trgovini oktobra 2014 znašal že 70,7 milijona evrov in se je v letu dni zmanjšal za četrtno. Zapadle neporavnane obveznosti pa je oktobra letos v trgovini beležilo 1.291 pravnih oseb, kar je za 9,3 % manj kot oktobra 2013. Trgovina tako sodi med druge največje panoge po deležu pravnih oseb in med tretje največje po deležu neporavnanih obveznosti (takoj za gradbeništvom in strokovnimi, znanstvenimi in tehničnimi dejavnostmi).

Največji trgovec s smelimi napovedmi. Skupina Mercator je v prvih devetih mesecih letošnjega leta ustvarila nekaj manj kot 2 mrd EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je 3,6% manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Na nižje prihodke so vplivali izhod s trga Bolgarije in Albanije, zaprtje nekaterih enot programa M Tehnika in Modiana ter prodaja gostinske dejavnosti zunanjemu partnerju. Negativno je na prihodke vplivala tudi visoka stopnja konkurenčnosti in otežene gospodarske razmere, ki so do danes že močno spremenile nakupne navade potrošnikov. Delno je padec prihodkov tudi posledica prenosa poslovanja maloprodajnih enot na trgu Hrvaške ter Bosne in Hercegovine na Konzum, v večji meri pa se bodo učinki teh sprememb pokazali v prihodnjih mesecih. Poslovni izid iz poslovanja Skupine Mercator je v obdobju 1-9 2014 znašal 26 mio EUR, pri čimer je bila večina, kar 14 mio EUR, generirana v tretjem četrtletju. Glede na obdobje 1-9 2013 se je poslovni izid iz poslovanja izboljšal za kar 31,8 %. Družba je v obdobju 1-9 2014 za investicije namenila 15,9 mio EUR, kar je primerljivo z enakim obdobjem lanskega leta. Največ sredstev je bilo vloženih v prenovo obstoječe maloprodajne mreže. V obravnavanem obdobju je bil zaključen tudi prodajni proces, s čimer je bila zagotovljena lastniška stabilizacija družbe Mercator, d.d. V novembru 2014 je bila izvedena dokapitalizacija v višini 200 mio EUR, s čimer sta družba Agrokor, d.d., in družba Agrokor Investments, B.V., skupno pridobili 88,1% deleža v osnovnem kapitalu družbe. Integracija družb po zaključku prodajnega procesa poteka v skladu z načrti. Skupina v naslednjem letu planira prihodke od prodaje v višini 2,85 mrd EUR, kar je za 6,94 % več kot je ocenjeno za leto 2014. Načrtovani denarni tok iz poslovanja (EBITDA) za leto 2015 znaša 182 mio EUR in bo v primerjavi s planiranim za leto 2014 višji za 65 %. Skupina za leto 2015 načrtuje pozitivno poslovanje in dobiček v višini 60 mio EUR. Kot rezultat konsolidacije po prevzemu s strani družbe Agrokor, d.d., bodo v letu 2015 opazne spremembe v strukturi poslovanja Skupine Mercator. Prihodki na trgu Slovenije se bodo v letu 2015 nekoliko povečali v primerjavi z ocenjenimi za letošnje leto (3 %), občutno se bodo povišali prihodki na srbskem trgu (71,3 %) ter pomembno zmanjšali na trgih Hrvaške (-69,9 %) ter Bosne in Hercegovine (-86,9 %), predvsem kot posledica reorganizacije delovanja skupine Agrokor. Skupina bo v naslednjem letu za investicije namenila trikrat več sredstev kot v letošnjem letu.

PADEC PRENOČITEV DOMAČIH GOSTOV

Tudi letos sezono rešujejo tuji turisti

Število **prihodov turistov** je bilo v prvih devetih mesecih medletno višje za 2,4 % in je znašalo 2.766 tisoč. Število domačih je bilo nižje za 3,6 %, predvsem zaradi visokega izpada v poletnih mesecih (3. četrtoletje), ko jih je dopustovalo kar 7,7 % manj. Prihodov tujih turistov, ki so predstavljali 70 % vseh prihodov, je bilo za 5,2 % več.

Slika pri **prenočitvah** je bila slabša. V prvih devetih mesecih smo beležili 1,4 % manj prenočitev oz. 7.688 tisoč, od tega 4,7 % manj prenočitev domačih gostov in 0,6 % več prenočitev tujih gostov. Med tujimi gosti so svoj primat ohranili Italijani s 14,8-odstotnim deležem, Nemci (11,8-odstotni delež) in Avstrijci (11,6-odstotni delež). Število prenočitev italijanskih gostov je poraslo za 2,9 % in je bilo medletno predvsem višje v prvi polovici leta. Nemci so ustvarili isto število prenočitev, medtem ko so jih Avstrijci ustvarili za 6,9 % več. Prenočitve nizozemskih in ruskih gostov je bilo za 8 % manj. **Razmerje med prenočitvami in prihodi se še naprej poslabšuje.** V zadnjih 12 mesecih se je predvsem poslabšalo pri tujih gostih (s 2,65 na 2,54), glede na leto 2008 predvsem pri domačih gostih (s 3,52 na 3,18 dneva). Med tujimi gosti so v letu dni svoje bivanje najbolj skrajšali gostje iz Velike Britanije (-0,19 dneva) in Hrvaške (-0,11 dneva). Tudi ruski gostje, ki s 5,78 dneva bivanja izstopajo, so ga skrajšali za 0,32 dneva.

S **tujskim turizmom** smo po podatkih Banke Slovenije v prvih devetih mesecih zaslužili 1.607 mio EUR kar je medletno 0,7 % več. Prebivalci Slovenije so v tem obdobju za turistična potovanja v tujino potrošili 629 mio EUR, kar je 12,3 % vel kot v enakem obdobju preteklega leta. Saldo turistične izvozno uvozne bilance se je tako skrčil s 1.036 mio EUR na 979 mio EUR (5,5 %-odstotni padec).

Več turistov predvsem v Ljubljani

Število **prenočitev po tipu občine** se je povečalo v Ljubljani, ki je beležila 5,9-odstotno rast prenočitev. Najbolj je upadlo število prenočitev v gorskih občinah (7,0 %). Po vrstah nastanitvenih objektov je število prenočitev v hotelih upadlo za 0,2 %, v kampih za 7,1 %, v apartmajih za 3,8 %.

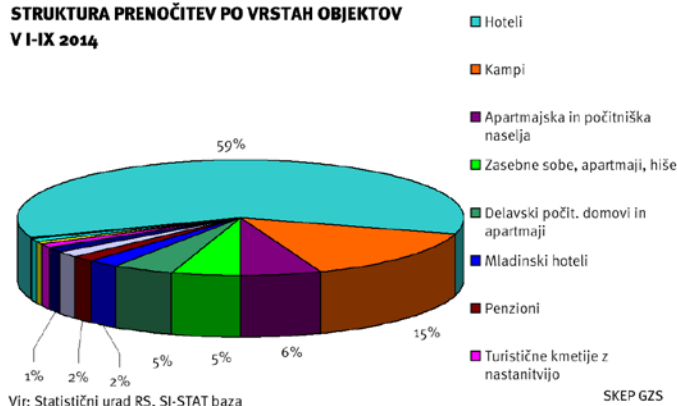
Naraslo je le v mladinskih hotelih (10,9-odstotna rast) in v začasnih nastanitvenih zmožljivostih (13 %). Tuji turisti so

povečali število prenočitev v hotelih za 1,2 %. V hotelih so opravili kar 65 % vseh prenočitev. V drugi najbolj priljubljeni nastanitveni obliki, kampih, so število prenočitev znižali za 5 %.

Največ porabili turisti v hotelih

Slovenski turisti v drugem četrtoletju 2014 na zasebnem potovanju **porabili v povprečju 51 EUR na dan**; na zasebnem potovanju v Sloveniji so porabili v povprečju 33 EUR na dan, na zasebnem potovanju v tujini pa v povprečju 58 EUR na dan. Povprečno največ denarja na dan so porabili turisti, ki so bivali v hotelu ali podobnem obratu (89 EUR), in sicer v Sloveniji povprečno 53 EUR na dan, v tujini pa 101 EUR na dan. Povprečno najmanj denarja na dan pa so porabili turisti, ki so bivali v lastnem počitniškem bivališču (24 EUR). Turisti, ki so bivali pri sorodnikih ali prijateljih, so porabili povprečno 27 EUR na dan, tisti, ki so bivali v kampu, 36 EUR na dan, tisti, ki so bivali v drugih najetih nastanitvenih objektih, pa 58 EUR.

STRUKTURA PRENOČITEV PO VRSTAH OBJEKTOV
V I-IX 2014

Slovenija na repu v EU-28

Število prenočitev turistov v turističnih objektih je v zadnjih 12 mesecih do septembra v **EU-28** naraslo v letu dni za 1,4 %. Najbolj se je povečalo v Latviji (9,1 %), na Portugalskem (6,5 %) in na Nizozemskem (5,9 %). Prenočitve so upadle v 9 državah, med katerimi je Slovenija na 5. mestu po padcu (-1,2 %). V tradicionalnih turističnih destinacijah se je število prenočitev najbolj povečalo v Španiji (3,8 %), Nemčiji (2,9 %), upadlo je v Franciji (-1,0 %) in Italiji (-1,5 %). Zasedenost ležišč se je v prvih 9 mesecih v Sloveniji izboljšala za 0,3 odstotne točke na 44,5 %, kar je rahlo nad povprečjem v EU-28 (42,9 %). Najbolj se je izboljšala v Grčiji (za 6,1 o.t.), Malti, na Portugalskem. Najbolj se je znižala v Belgiji (-3,6 %) in na Finskem (-1,1 %).

PRIHODI, PRENOČITVE GOSTOV IN POVPREČNA DOLŽINA BIVANJA PO VRSTAH OBČIN, I-IX 2014

	PRIHODI TURISTOV			PRENOČITVE			POVP. DOLŽINA BIVANJA	
	Število	Sprememba v %	Delež v %	Število	Sprememba v %	Delež v %	I-IX 2014	I-IX 2013
SLOVENIJA	2.765.886	2,4	100,0	7.687.710	-1,4	100,0	2,8	2,9
Gorske občine	721.913	-3,6	26,1	1.869.934	-7,0	24,3	2,6	2,7
Zdraviliške občine	605.086	2,2	21,9	2.325.042	-0,4	30,2	3,8	3,9
Obmorske občine	508.257	3,8	18,4	1.736.660	-0,4	22,6	3,4	3,6
Ljubljana	437.944	9,7	15,8	799.193	5,9	10,4	1,8	1,9
Druge občine	250.523	3,2	9,1	482.966	0,8	6,3	1,9	2,0
Mestne občine	242.163	5,5	8,8	473.915	0,6	6,2	2,0	2,1

Vir: Statistični urad RS

POSTOPNO NAVZGOR V STORITVENIH TRŽNIH DEJAVNOSTIH

Izstopajo skladiščenje in spremljajoče dejavnosti

Storitvene tržne dejavnosti skupaj (H-N, brez K in L) so v prvih devetih mesecih 2014 zabeležile za 3,3 % več prihodka kot v enakem obdobju lani. Od predkriznega leta (I-IX 2008) storitvene tržne dejavnosti v prvih devetih mesecih 2014 po prihodku zaostajajo še za 29 %. Septembra letos so tržne storitvene dejavnosti ponovno beležile nekaj nižjo dinamiko prihodka od prodaje in tako glede na lanski september zmanjšale prihodek za 2,4 %. Predvsem je glede na lansko leto vidna vse višja dinamika v dejavnosti promet in skladiščenje, ki je k rasti skupnega prihodka od prodaje storitev na medletni ravni prispevala največ. Prihodek je v tej dejavnosti medletno rasel v vseh mesecih letošnjega leta; v septembru 2014 je bil za 8,5 % višji kot v septembru 2013.

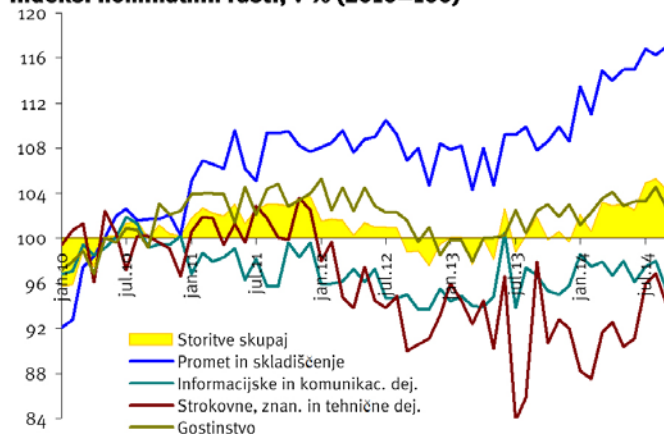
Podrobneje so prihodek od prodaje storitev po dejavnostih v prvih treh četrtletjih 2014 glede na lansko enako obdobje presegle dejavnosti transportnega prometa, skladiščenje in spremljajoče dejavnosti, za 12,6 %, zaposlitvene dejavnosti, kjer je porast zaposlovanja agencijskih delavcev za 10,6 % ter računalniško programiranje in svetovanje za 4,3 %. Največje zmanjšanje prihodka pa so v prvih devetih mesecih 2014 v primerjavi z obdobjem 2013, evidentirale druge strokovne in tehnične dejavnosti (-5,8 %), zaradi večje osnove v 2013 (lani evr. prvenstvo v košarki) pa beležijo manjši prihodek tudi v oglaševanju in raziskovanju trga (-5,3 %) ter pravne in računovodske dejavnosti; podjetniško svetovanje (-4,1%).

STORITVENE TRŽNE DEJAVNOSTI, NOMINALNA RAST PRIHODKOV V %

	2013	I-IX 2014
Storitve tržne skupaj (SKD:H. I. J. M. del N)	-0,4	3,3
49 Kopenski promet; cevovodni transport	3,5	5,2
52 Skladiščenje in spremlj. prometne dej.	-2,7	12,6
53 Poštna in kurirska dejavnost	-2,9	0,8
55+56 Gostinstvo	-1,3	2,7
58 Založništvo	-7,3	0,0
59 Dej. filmov, video in zvočn. zapisi	2,2	0,6
60 Radijska in televizijska dej.	4,8	1,5
61 Telekomunikacijske dejavnosti	2,0	1,0
62 Računalniško programiranje, svetovanje	-2,3	4,3
63 Druge informacijske dej.	12,4	-1,1
69+70.2 Pravne in računovodske dej.	-4,9	-4,1
71 Arhitekturno in tehnično projektiranje	-1,3	3,4
73 Oglaševanje in raziskovanje trga	0,7	-5,3
74 Druge strokovne in tehnične dej.	-8,8	-5,8
78 Zaposlovalne dejavnosti	10,3	10,6
79 Dejavnost potovalnih agencij	-2,4	-3,0
80 Varovanje in poizvedovalne dej.	1,5	-3,1
81.2 Čiščenje	9,9	2,7
82 Pisarniške poslovne storitvene dej.	0,1	-3,6

Vir: Statistični urad RS - originalni podatki, november 2014

PRIHODEK V IZBRANIH STORITVENIH DEJAVNOSTIH Indeksi nominalnih rasti, v % (2010=100)

Vir: SURS, podatki, iz katerih so izločeni vplivi sezone in koledarja

SKEP GZS

Zaupanje storitvenih dejavnosti se krepi. Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila novembra 2014 za 19 odstotnih točk višja kot novembra 2013. Vrednosti kazalnikov pričakovanih za naslednje tri mesece so se v primerjavi s oktobrom 2014 večinoma znižale, zvišala se je le vrednost kazalnika pričakovane prodajne cene.

KAZALNIKI V TRANSPORTU, RAST V %

	2013	I-IX 2014
Cestni transport		
Prepeljani potniki v jav. cest. prevozu (1000)	7,3	5,8
Potniški km v javnem linijskem pr. (mio)	3,4	3,2
Prepeljani potn. v cest. mestn. pr. (1000)	4,6	-0,9
Prihodi potn. čez cestne mej. pr. s HR (1000)	-4,5	6,1
Prihodi potn. vozil čez cestne mej. pr. s HR (1000)	-2,8	8,4
Prvič registrirana cestna motorna vozila	14,8	7,2
Prvič registrirani osebni avtomobili	13,9	5,0
Pomorski transport		
Promet potnikov v pristaniščih (1000)	8,6	0,9
Promet blaga v pristaniščih (1000 t)	-2,3	2,9
Zračni transport		
Prepeljani potniki v zračnem prevozu (1000)	15,2	6,2
Potniški km v zračnem prevozu (mio)	21,6	7,5
Promet potnikov na letališčih (1000)	5,9	3,0
Promet blaga na letališčih (1000 t)	5,0	7,7

Vir: Statistični urad RS, SI-STAT baza

Najbolj se krepi zračni promet

V **zračnem transportu** je bilo v prvih treh četrtletjih 2014 za 6,2 % več prepeljanih potnikov kot v prvih treh četrtletjih lani, število opravljenih potniških kilometrov je bilo za 7,5 % večje, ter se v obdobju enega leta potniški promet le še povečuje.

V prvih treh četrtletjih 2014 je bilo v **javnem linijskem prevozu** (medkrajevnim in mednarodnim) za 5,8 % več prepeljanih potnikov ter za 3,2 % več opravljenih potniških kilometrov, glede na enako obdobje 2013. V **cestnem mestnem prevozu** je bilo v tem času prepeljanih za 0,9 % manj potnikov.

V pomorskem prevozu je bilo prepeljanega za 2,9 % več blaga in opravljenih za 0,9 % več prometa potnikov v pristaniščih.

DOKUMENTACIJA

ANALITSKE IN STATISTIČNE TABELE

TABELA 1: DEVIZNI TEČAJI V RAZMERJU DO EVRA, 1999 – XI 2014, LETNA IN MESEČNA POVPREČJA	36
TABELA 2: GIBANJE CEN 1997 – NOVEMBER 2014, LETNA IN MESEČNA POVPREČJA	37
TABELA 3: OBRESTNE MERE BANK – NOVA POSOJILA PODJETJEM V DOMAČI VALUTI	38
TABELA 4: OBRESTNE MERE BANK – NOVE VLOGE V DOMAČI VALUTI	39
TABELA 5: SPREMEMBA OBSEGA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE, PRIHODKA OD PRODAJE IN ZAPOSLENIH OSEB PO DEJAVNOSTIH	40
TABELA 6: TURISTIČNI OBISK IZ NAJPOMEMBNEJŠIH IZVORNIH TURISTIČNIH DRŽAV, I-IX 2014	41
TABELA 7: TURISTIČNI OBISK PO VRSTAH NASTANITVENIH OBJEKTOV, I-IX 2014	42
TABELA 8: POVPREČNA PLAČA NA ZAPOSLENEGA V SLOVENIJI, 2002 – IX 2014	43
TABELA 9: POVPREČNE PLAČE NA ZAPOSLENEGA PO DEJAVNOSTIH, I-IX 2014	44
TABELA 10: DELOVNO AKTIVNO PREBIVALSTVO PO DEJAVNOSTIH, I-IX 2014	45
TABELA 11: GIBANJE CEN SUROVIN NA SVETOVNIH TRGIH ZA GLAVNE BLAGOVNE SKUPINE 2013 - 2016 V USD	46
TABELA 12: GIBANJE CEN POSAMEZNIH SUROVIN NA SVETOVNIH TRGIH 2013 - 2016 V USD	46
TABELA 13: GIBANJE CEN SUROVIN NA SVETOVNIH TRGIH ZA GLAVNE BLAGOVNE SKUPINE 2013 - 2016 V EUR	47
TABELA 14: KAZALCI KONJUNKTURE ZA IZBRANE DRŽAVE V LETIH 2012-2015	48

TABELA 1: DEVIZNI TEČAJI V RAZMERJU DO EVRA, 1999 – 2014, LETNA IN MESEČNA POVPREČJA

LETO	SIT	USD	GBP	CHF	JPY	SEK	DKK	CZK	PLN	HUF	HRK	RUB
Enot tuje valute za 1 evro												
1999	193,6253	1,0668	0,6592	1,6004	121,43	8,8102	7,4356	36,88	4,2269	252,74		26,52
2000	205,0316	0,9240	0,6095	1,5577	99,53	8,4459	7,4538	35,60	4,0078	260,06	7,6364	26,04
2001	217,1851	0,8956	0,6219	1,5104	108,73	9,2557	7,4522	34,06	3,6700	256,62	7,4834	26,16
2002	226,2237	0,9449	0,6288	1,4672	118,06	9,1590	7,4305	30,82	3,8535	242,89	7,4128	29,68
2003	233,7045	1,1309	0,6919	1,5207	130,96	9,1244	7,4307	31,84	4,3983	253,52	7,5697	34,67
2004	238,8615	1,2433	0,6786	1,5441	134,40	9,1250	7,4400	31,91	4,5323	251,78	7,4983	35,81
2005	239,6371	1,2448	0,6839	1,5483	136,87	9,2801	7,4517	29,79	4,0226	248,04	7,4021	35,20
2006	239,6009	1,2556	0,6818	1,5731	146,06	9,2533	7,4591	28,34	3,8951	264,13	7,3249	34,11
2007	-	1,3706	0,6846	1,6427	161,24	9,2521	7,4508	27,76	3,7831	251,32	7,3381	35,02
2008	-	1,4706	0,7965	1,5871	152,33	9,6169	7,4559	24,959	3,5151	251,74	7,2242	36,42
2009		1,3933	0,8911	1,5099	130,23	10,6200	7,4463	26,45	4,3298	280,54	7,3413	44,14
2010		1,3268	0,8582	1,3823	116,46	9,5469	7,4472	25,29	3,9950	275,35	7,2887	40,28
2011		1,3917	0,8678	1,2340	111,02	9,0276	7,4507	24,59	4,1187	279,31	7,4384	40,88
2012		1,2932	0,8119	1,2044	103,49	8,6839	7,4452	25,14	4,1677	288,21	7,5261	40,11
2013		1,3285	0,8491	1,2306	129,71	8,6552	7,458	25,974	4,196	296,78	7,5735	42,34
2014		1,3705	0,8214	1,2213	140,41	8,9545	7,4627	27,44	4,176	307,00	7,625	48,02
I-IX 2014		1,3375	0,8081	1,2157	139,78	9,0689	7,4562	27,526	4,1816	308,51	7,6316	49,26

LETO		USD	GBP	CHF	JPY	SEK	DKK	CZK	PLN	HUF	HRK	RUB
Enot tuje valute za 1 evro												
2012	Julij	1,2284	0,7840	1,2014	96,03	8,3590	7,4407	25,26	4,1050	278,94	7,5175	39,53
	Avgust	1,2611	0,7953	1,2009	98,96	8,3362	7,4513	24,84	4,1765	283,65	7,4730	40,78
	September	1,2930	0,7981	1,2099	100,37	8,4498	7,4555	25,14	4,1038	284,89	7,4468	40,14
	Oktober	1,2993	0,8065	1,2076	103,78	8,6000	7,4598	25,06	4,1390	284,05	7,5270	40,70
	November	1,2986	0,8108	1,2054	107,37	8,6625	7,4600	25,26	4,1052	281,03	7,5385	40,18
	December	1,3194	0,8161	1,2072	113,61	8,5820	7,4610	25,15	4,0740	292,30	7,5575	40,33
2013	Januar	1,3288	0,8327	1,2288	118,34	8,6217	7,5746	25,563	4,1424	294,01	7,4614	40,18
	Februar	1,3359	0,8625	1,2298	124,4	8,5083	7,5868	25,475	4,17	292,73	7,4598	40,33
	Marec	1,2964	0,8600	1,2266	122,99	8,347	7,5909	25,659	4,1565	303,01	7,4553	39,93
	April	1,3026	0,8508	1,2199	127,54	8,4449	7,6076	25,841	4,1359	298,67	7,4553	40,79
	Maj	1,2982	0,8491	1,2418	131,13	8,5725	7,5684	25,888	4,1799	292,38	7,4536	40,68
	Junij	1,3189	0,8519	1,2322	128,39	8,6836	7,4901	25,759	4,2839	295,7	7,4576	42,64
	Julij	1,3080	0,8619	1,2366	130,39	8,6609	7,5061	25,944	4,2745	294,9	7,4579	42,85
	Avgust	1,3310	0,8590	1,2338	130,34	8,7034	7,5372	25,818	4,2299	299,46	7,4580	43,97
	September	1,3348	0,8417	1,2338	132,41	8,6758	7,5985	25,789	4,2371	299,75	7,4579	43,51
	Oktober	1,3635	0,8471	1,2316	133,32	8,7479	7,4592	25,662	4,1902	294,76	7,6193	43,74
	November	1,3493	0,8378	1,2316	134,97	8,8802	7,4587	26,927	4,1887	297,68	7,6326	44,16
	December	1,3704	0,8364	1,2245	141,68	8,9597	7,4602	27,521	4,176	300,24	7,6365	45,06
2014	Januar	1,3610	0,8267	1,2317	141,47	8,8339	7,4614	27,485	4,1799	302,48	7,6353	46,03
	Februar	1,3659	0,8251	1,2212	139,45	8,8721	7,4622	27,444	4,1741	310,20	7,6574	48,26
	Marec	1,3823	0,8317	1,2177	141,48	8,8666	7,4638	27,395	4,1987	311,49	7,6576	49,95
	April	1,3813	0,8252	1,2189	141,62	9,0329	7,4656	27,450	4,1853	307,37	7,6267	49,30
	Maj	1,3732	0,8154	1,2204	139,74	9,0298	7,4641	27,437	4,1800	304,58	7,5952	47,84
	Junij	1,3592	0,8041	1,2181	138,72	9,0914	7,4588	27,450	4,1352	305,87	7,5770	46,75
	Julij	1,3539	0,7931	1,2150	137,72	9,2327	7,4564	27,4580	4,1444	309,81	7,6146	47,02
	Avgust	1,3316	0,7973	1,2118	137,11	9,1878	7,4551	27,8160	4,1919	313,91	7,6326	48,20
	September	1,2901	0,7911	1,2076	138,39	9,1929	7,4449	27,5990	4,1899	313,20	7,6236	49,05
	Oktober	1,2673	0,7886	1,2078	136,85	9,1797	7,4448	27,5880	4,2066	307,85	7,6573	51,94
	November	1,2472	0,7905	1,2027	145,03	9,2384	7,4415	27,6670	4,2121	306,89	7,6700	57,52

Vir: Banka Slovenije na osnovi podatkov ECB – Evropske centralne banke in Banque de Paris, november 2014

TABELA 2: GIBANJE CEN 1997 – NOVEMBER 2014, LETNA IN MESEČNA POVPREČJA

Letne stopnje rasti v %	CENE ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN		UVOZNE CENE		CENE INDUSTRIJSKIH IZDELKOV **	
	medletna *	mesečna	medletna *	mesečna	medletna *	mesečna
1997		8,4		-		6,1
1998		7,9		-		6,0
1999		6,1		-		2,1
2000		8,9		-		7,6
2001		8,4		-		8,9
2002		7,5		-		5,1
2003		5,6		-		2,5
2004		3,6		-		4,3
2005		2,5		-		2,7
2006		2,5		5,8		2,3
2007		3,6		4,0		4,2
2008		5,7		1,3		3,9
2009		0,9		-3,3		-1,3
2010		1,8		7,4		2,1
2011		1,8		5,4		4,5
2012		2,6		1,9		0,9
2013		1,8		-0,4		0,0
I-XI 2014		0,2		-1,4 (I-X)		-0,7 (I-X)
Medletne in mesečne stopnje rasti v %						
	medletna *	mesečna	medletna *	mesečna	medletna *	mesečna
2012 Julij	2,4	-1	0,1	-0,4	0,8	0,0
Avgust	2,9	0,7	1,1	1,5	0,4	-0,1
September	3,3	1,1	2,7	1,6	0,7	0,3
Oktober	2,7	0,1	1,9	-0,4	0,0	0,8
November	2,3	-0,1	3,7	0,6	0,7	0,0
December	2,7	-0,3	3,0	-0,5	0,4	-0,2
2013 Januar	2,4	-0,8	2,1	-0,5	0,4	0,0
Februar	2,7	0,8	0,6	-0,3	1,1	0,1
Marec	2,0	0,3	-0,3	0,2	0,8	0,1
April	1,5	0,7	-0,6	-0,7	0,5	0,1
Maj	1,2	0,3	-1,3	-1,0	0,2	-0,2
Junij	1,9	0	0,5	0,4	0,0	-0,2
Julij	2,6	-0,3	1,2	0,3	-0,3	-0,2
Avgust	2,2	0,3	-0,4	-0,1	0,0	0,2
September	1,4	0,3	-1,6	0,4	-0,4	-0,1
Oktober	1,3	0,0	-1,5	-0,4	-0,5	-0,2
November	1,3	-0,1	-2,0	0,1	-0,7	-0,1
December	0,7	-0,9	-0,9	0,7	-0,5	0,0
2014 Januar	0,8	-0,6	-1,5	-1,1	-0,5	0,0
Februar	0,1	0,1	-2,0	-0,7	-1,0	-0,4
Marec	0,6	0,8	-2,7	-0,5	-0,9	0,2
April	0,4	0,5	-1,9	0,2	-1,4	-0,3
Maj	0,7	0,6	-1,1	-0,2	-1,1	0,1
Junij	0,8	0,1	-1,2	0,2	-0,9	0,0
Julij	0,0	-1,1	-1,1	0,4	-0,6	0,1
Avgust	-0,3	0,0	-0,8	0,2	-0,6	0,2
September	-0,3	0,3	-1,1	0,0	-0,3	0,2
Oktober	-0,1	0,2	-0,5	0,3	0,0	0,1
November	-0,2	-0,2	-	-	-	-

Vir: Statistični urad RS; * medletno = mesec/enak mesec predhodnega leta; ** Indeks cen industrijskih proizvodov (skupni indeks na domačem in tujem trgu).

TABELA 3: OBRETNOSTNE MERE BANK – NOVA POSOJILA PODJETJEM V DOMAČI VALUTI

Do 31.12.06 na vloge v SIT, od 1.1.07 na vloge v EUR	Posojilo do 1 mio EUR			Posojilo nad 1 mio EUR		
	variabilna oz. fiksna OM do 1 leta	fiksna OM nad 1 do 5 let	fiksna OM nad 5 let	variabilna oz. fiksna OM do 1 leta	fiksna OM nad 1 do 5 let	fiksna OM nad 5 let
2003	9,44	9,26	7,28	8,51	8,58	6,11
2004	7,18	6,92	8,16	5,88	5,36	5,18
2005	6,14	5,95	6,14	4,85	5,23	5,41
2006	5,99	5,66	5,74	4,56	4,64	5,21
2007	5,91	6,08	6,35	5,22	5,76	5,18
2008	6,66	6,85	6,43	6,24	6,45	6,54
2009	5,91	6,54	5,74	5,29	6,28	5,92
2010	5,68	6,16	5,67	4,89	5,76	6,08
2011	5,82	6,34	6,20	5,01	5,69	4,50
2012	5,73	6,61	6,61	4,67	5,32	5,72
2013	5,68	6,28	6,61	4,54	3,86	3,96
2012 Januar	5,84	6,63	7,62	4,53	3,79	-
Februar	6,04	6,24	5,48	4,35	3,00	6,96
Marec	5,89	6,81	7,13	4,68	6,04	-
April	5,74	6,52	8,20	4,70	5,81	6,80
Maj	5,80	6,58	4,44	4,73	6,27	-
Junij	5,59	6,49	8,18	4,87	5,83	-
Julij	5,62	7,24	6,85	4,66	3,94	-
Avgust	5,61	6,90	5,73	4,50	5,06	-
September	5,72	6,63	7,88	4,85	6,52	4,81
Oktober	5,61	6,79	4,66	4,58	6,51	5,79
November	5,53	5,59	6,54	4,73	5,48	-
December	5,77	6,97	6,67	4,89	5,57	4,24
2013 Januar	5,66	6,54	4,92	4,77	3,75	3,82
Februar	5,76	6,46	6,82	4,21	3,76	-
Marec	5,79	5,88	7,78	4,22	3,70	1,76
April	5,72	6,94	7,39	4,62	3,48	-
Maj	5,64	6,5	7,24	4,67	5,68	2,84
Junij	5,73	6,36	7,18	5,17	-	-
Julij	5,81	6,5	6,51	4,36	3,03	6,14
Avgust	5,72	6,65	6,73	4,29	2,66	4,62
September	5,73	5,52	6,14	4,51	3,37	-
Oktober	5,59	6,47	6,10	4,66	3,73	1,54
November	5,49	6,11	6,17	4,57	4,71	6,17
December	5,55	5,43	6,24	4,48	4,59	4,81
2014 Januar	5,37	6,54	5,53	3,92	6,58	-
Februar	5,21	6,24	5,55	4,38	3,96	-
Marec	5,31	4,96	6,84	4,42	4,21	3,69
April	5,27	6,15	5,82	4,62	6,63	-
Maj	5,22	6,46	5,98	4,51	5,51	5,12
Junij	5,19	3,57	8,14	4,47	1,53	6,42
Julij	4,96	5,99	6,33	3,87	5,05	-
Avgust	5,11	5,49	5,87	4,44	2,82	-
September	4,76	5,78	5,94	3,98	-	7,02

Vir: Banka Slovenije – Bilten

TABELA 4: OBRESTNE MERE BANK – NOVE VLOGE V DOMAČI VALUTI

Do 31.12.06 na vloge v SIT, od 1.1.07 na vloge v EUR	GOSPODINJSTVA Vezane vloge			PODJETJA Vezane vloge		
	do 1 leta	nad 1 letom do 2 leti	nad 2 leti	do 1 leta	nad 1 letom do 2 leti	nad 2 leti
2005	3,34	3,45	3,80	3,63	3,74	3,29
2006	2,96	3,17	3,44	3,27	3,45	3,62
2007	3,36	3,93	3,86	3,89	4,07	3,99
2008	4,30	5,09	5,17	4,31	5,20	4,53
2009	2,51	3,91	4,37	1,91	3,87	3,42
2010	1,81	3,41	4,09	1,38	3,61	3,33
2011	2,15	3,86	4,31	1,95	3,94	3,74
2012	2,31	4,06	4,46	2,11	4,24	4,02
2013	1,86	3,46	3,86	1,58	3,47	3,08
2012 Januar	2,39	4,13	4,66	2,30	4,55	3,94
Februar	2,35	4,18	4,43	2,17	4,14	4,19
Marec	2,38	4,20	4,48	2,27	4,58	4,67
April	2,38	4,20	4,59	2,11	4,32	4,28
Maj	2,37	4,10	4,48	2,24	4,43	4,24
Junij	2,29	4,03	4,47	2,14	3,96	3,79
Julij	2,27	4,01	4,46	2,16	4,24	3,91
Avgust	2,23	3,95	4,42	2,09	3,95	3,79
September	2,23	3,96	4,28	2,01	4,15	3,95
Oktober	2,28	4,01	4,27	2,06	3,90	3,73
November	2,28	4,00	4,40	1,87	4,41	4,05
December	2,24	3,99	4,55	1,93	4,24	3,75
2013 Januar	2,28	3,98	4,48	2,05	4,17	3,14
Februar	2,18	3,97	4,46	1,84	4,03	3,67
Marec	2,10	3,89	4,33	2,01	3,88	3,74
April	2,01	3,78	4,24	1,64	3,76	3,73
Maj	2,01	3,72	4,13	1,66	3,66	3,35
Junij	1,97	3,60	4,09	1,68	3,66	2,24
Julij	1,89	3,53	4,02	1,61	3,58	3,18
Avgust	1,78	3,39	3,83	1,51	3,27	2,96
September	1,65	3,12	3,50	1,35	3,07	3,07
Oktober	1,56	2,97	3,26	1,13	2,79	3,35
November	1,48	2,85	3,09	1,08	2,89	2,03
December	1,46	2,76	2,85	1,36	2,92	2,44
2014 Januar	1,36	2,56	2,93	0,94	2,49	2,72
Februar	1,22	2,34	2,70	0,84	2,46	1,36
Marec	1,15	2,18	2,46	0,93	2,20	1,46
April	1,07	2,07	2,26	0,83	2,00	1,92
Maj	1,04	2,02	2,42	0,68	1,98	1,50
Junij	1,00	1,94	2,38	0,61	1,97	2,12
Julij	0,93	1,87	2,29	0,54	1,80	1,77
Avgust	0,89	1,74	2,23	0,56	1,67	1,63
September	0,85	1,64	2,15	0,47	1,55	1,92

Vir: Banka Slovenije – Bilten

TABELA 5: SPREMEMBA OBSEGA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE, PRIHODKA OD PRODAJE IN ZAPOSLENIH OSEB PO DEJAVNOSTIH, V %

		OBSEG PROIZVODNJE ¹⁾ – realno, v % I-IX 2014/I-IX 2013	PRIHODEK OD PRODAJE (B+C) I-IX 2014/I-IX 2013	ZAPOSLENI I-IX 2014/I-IX 2013
INDUSTRIJA SKUPAJ		4,3	4,4	0,2
B	RUDARSTVO	6,1	4,0	-2,8
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	3,8	4,4	0,2
10	Proizvodnja živil	0,5	0,4	-1,2
11	Proizvodnja pijač	-3,5	-1,4	-3,2
12	Proizvodnja tobačnih izd.	--!	-	#DEL/0!
13	Proizvodnja tekstilij	-1,9	-1,0	-12,3
14	Proizvodnja oblačil	-8,8	-14,2	-15,7
15	Prz.usnja,usnjenih in sorodnih izd.	12,1	8,9	6,6
16	Obd.,predel.lesa;izd.iz lesa ipd.rz.poh.	8,0	5,8	-0,1
17	Prz.papirja in izd.iz papirja	2,1	1,4	8,2
18	Tisk.in razm.posnetih nosilcev zapisa	2,4	1,7	-5,2
19	Prz.koksa in naftnih derivatov	-	-	-12,0
20	Prz.kemikalij,kemičnih izd.	0,1	0,1	-0,2
21	Prz.farmac.surovin in preparatov	-	--	2,7
22	Prz.izd.iz gume in plastičnih mas	8,0	8,2	1,4
23	Prz.nekovinskih mineralnih izd.	6,9	9,0	-2,3
24	Proizvodnja kovin	8,9	10,8	1,1
25	Prz.kovinskih izd.,rz.strojev in naprav	3,0	2,3	1,3
26	Prz.rač.,elektronskih,optičnih izd.	15,7	12,0	1,4
27	Prz.električnih naprav	12,8	12,2	-0,7
28	Prz.dr.strojev in naprav	2,8	4,0	-2,2
29	Prz.mot.voz.,prikolic in polprikolic	7,1	7,3	10,2
30	Prz.dr.vozil in plovil	-8,5	-5,6	4,5
31	Proizvodnja pohištv	-1,6	-2,4	-9,6
32	Dr.raznovrstne predelovalne dej.	10,0	12,5	0,3
33	Popravila in montaža strojev in naprav	-1,0	-2,1	4,5
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	8,6	-	1,1

Vir: Statistični urad RS – SI-STAT baza, november 2014

1) podatki niso desezonirani in niso prilagojeni številu delovnih dni.

3) Zbiranje, čiščenje in distribucija vode in Oskrba s paro in toplo vodo sta izključena

Dodatne opombe: za 2014 so podatki začasni

z – podatki so zaupni

– ni pojava

TABELA 6: TURISTIČNI OBISK IZ NAJPOMEMBNEJŠIH IZVORNIH TURISTIČNIH DRŽAV, I-IX 2014

	PRIHODI TURISTOV		PRENOČITVE	
	Število	Sprememba	Število	Sprememba
Skupaj	2.765.886	2,4 %	7.687.710	-1,4 %
Domači	836.882	-3,6 %	2.729.237	-4,7 %
Tuji	1.929.004	5,2 %	4.958.473	0,6 %
Italija	327.962	6,6 %	732.879	2,9 %
Nemčija	211.481	2,3 %	587.250	-0,1 %
Avstrija	201.384	8,9 %	574.314	6,9 %
Hrvaška	89.312	0,2 %	219.984	-4,4 %
Nizozemska	72.731	-5,7 %	276.211	-8,0 %
Združeno kraljestvo	64.591	0,6 %	201.820	-4,7 %
Francija	64.426	4,4 %	135.804	2,5 %
Češka republika	61.337	4,7 %	151.652	1,2 %
Srbija	61.272	-1,0 %	163.302	-2,5 %
Madžarska	59.750	13,9 %	157.683	14,4 %
Združene države (ZDA)	52.134	6,9 %	113.439	7,9 %
Poljska	49.481	19,6 %	108.000	15,8 %
Koreja (Republika)	48.843	161,3 %	53.599	142,7 %
Druge azijske države	48.611	50,3 %	95.906	53,0 %
Belgija	46.349	-7,6 %	156.276	-9,7 %
Ruska federacija	45.827	-3,0 %	256.580	-8,5 %
Izrael	33.577	-21,4 %	116.765	-18,8 %
Švica	30.627	2,4 %	66.085	-1,3 %
Japonska	30.238	10,1 %	45.804	12,2 %
Španija	27.123	-0,2 %	56.319	-4,9 %
Bosna in Hercegovina	24.611	1,8 %	58.903	-0,4 %
Bolgarija	23.492	20,5 %	34.323	12,2 %
Slovaška	21.469	14,4 %	53.502	12,8 %
Romunija	20.303	10,7 %	40.197	8,7 %
Avstralija	19.664	9,5 %	35.870	4,0 %
Kitajska (Ljudska republika)	18.510	18,4 %	27.691	22,0 %
Ukrajina	18.110	-22,6 %	56.643	-9,3 %
Švedska	14.885	-6,6 %	35.955	-11,2 %
Druge evropske države	13.886	-9,1 %	38.806	-16,7 %
Danska	13.522	-8,2 %	41.155	-8,5 %
Finska	12.134	-14,1 %	31.352	-18,4 %
Turčija	11.075	-2,8 %	22.491	-11,2 %
Kanada	10.883	6,7 %	23.171	6,8 %
Makedonija	10.084	-11,6 %	21.217	-15,1 %
Brazilija	7.662	-4,4 %	15.782	0,1 %
Grčija	6.995	4,9 %	12.449	-9,4 %
Irska	6.871	7,6 %	18.296	10,4 %
Druge države Južne in Srednje Amerike	6.592	12,5 %	16.729	27,8 %
Norveška	6.455	-13,0 %	15.623	-17,8 %
Črna gora	6.109	1,9 %	13.555	-8,2 %
Portugalska	5.593	-3,2 %	12.962	4,8 %
Latvija	3.272	3,1 %	7.734	-1,0 %
Nova Zelandija	3.172	-3,2 %	6.421	3,2 %
Druge afriške države	2.970	9,6 %	10.002	16,6 %
Malta	2.816	-17,0 %	12.568	-22,1 %
Litva	2.731	-33,1 %	6.086	-52,6 %
Druge države	8.082	-12,7 %	19.318	-8,6 %

Vir: Statistični urad RS; * začasni podatki, rangirano po številu prihodov

TABELA 7: TURISTIČNI OBISK PO VRSTAH NASTANITVENIH OBJEKTOV, I-IX 2014

	PRIHODI TURISTOV *		PRENOČITVE *	
	Število	Sprememba	Število	Sprememba
SLOVENIJA	2.765.886	2,4 %	7.687.710	-1,4 %
Gorske občine	721.913	-3,6 %	1.869.934	-7,0 %
Zdraviliške občine	605.086	2,2 %	2.325.042	-0,4 %
Obmorske občine	508.257	3,8 %	1.736.660	-0,4 %
Ljubljana	437.944	9,7 %	799.193	5,9 %
Druge občine	250.523	3,2 %	482.966	0,8 %
Mestne občine	242.163	5,5 %	473.915	0,6 %
Vrste nastanitvenih objektov	2.765.886	2,4%	7.687.710	-1,4 %
Hoteli	1.687.007	4,8%	4.612.389	-0,2 %
Kampi	345.055	-6,8%	1.128.612	-7,1 %
Zasebne sobe, apartmaji, hiše	129.314	4,2%	369.522	-2,3 %
Apartmajska in počitniška naselja	126.562	-0,7%	460.917	-3,8 %
Delavski počit. domovi in apartmaji, otroški in mladinski počitniški domovi	100.547	0,1%	355.876	-2,3 %
Mladinski hoteli	84.067	11,6%	163.222	10,9 %
Penzioni	64.532	2,1%	137.501	1,6 %
Gostišča	52.159	3,1%	101.406	0,6 %
Planinski domovi in kočje	51.514	-16,7%	71.776	-10,6 %
Začasne nastanitvene zmogljivosti in marine	46.731	11,9%	115.735	13,0 %
Turistične kmetije z nastanitvijo	35.180	-11,2%	83.620	-8,6 %
Prenočišča	34.444	14,9%	70.272	9,1 %
Moteli	5.974	-0,1%	8.175	-2,5 %
Drugi nastanitveni objekti	2.800	65,6%	8.687	28,6%

Vir: Statistični urad RS; * začasni podatki, rangirano po deležu prenočitev; objekti z več kot 10 ležišči

TABELA 8: POVPREČNA PLAČA NA ZAPOSLENEGA V SLOVENIJI, 2002 – IX 2014

	BRUTO PLAČA			NETO PLAČA		
	v SIT oz. v EUR	Nominalna rast v %	Realna rast v %	v SIT oz. v EUR	Nominalna rast v %	Realna rast v %
2002	235.436	9,7	2,0	147.946	9,7	2,0
2003	253.200	7,5	1,8	159.072	7,5	1,8
2004*	264.463	5,7	2,0	166.102	5,7	2,0
2005*	277.279	4,8	2,2	176.311	6,1	3,5
2006*	290.635	4,8	2,2	185.342	5,1	2,5
2007**	1.284,79 EUR	5,9	2,2	834,50 EUR	7,9	4,2
2008 **	1.391,43 EUR	8,3	2,5	899,80 EUR	7,8	2,0
2009	1.438,96 EUR	3,4	2,5	930,00 EUR	3,4	2,5
2010	1.494,88 EUR	3,9	2,1	966,62 EUR	3,9	2,1
2011	1.524,65 EUR	2,0	0,2	987,39 EUR	2,1	0,3
2012	1.525,47 EUR	0,1	-2,4	991,44 EUR	0,4	-2,1
2013	1.523,18 EUR	-0,2	-2,0	997,01 EUR	0,6	-1,2
I-IX 2014	1.526,46 EUR	1,1	0,8	998,26 EUR	0,8	0,5

	BRUTO PLAČA			NETO PLAČA		
	v EUR	Mesečna nom. rast v %	Medletna nom. rast v %	v EUR	Mesečna nom. rast v %	Medletna nom. rast v %
2012 Julij	1.498,05	-0,2	-0,1	976,81	-0,2	0,2
Avgust	1.512,95	1,0	-0,7	985,55	0,9	-0,3
September	1.489,00	-1,6	-1,2	972,73	-1,3	-0,6
Oktober	1.515,95	1,8	0,4	986,81	1,4	0,7
November	1.611,93	6,3	-2,4	1.035,01	4,9	-1,8
December	1.534,54	-4,8	-0,7	1.000,21	-3,4	0,1
2013 Januar	1.523,80	-0,7	-0,3	998,18	-0,2	0,5
Februar	1.497,55	-1,7	-1,7	982,68	-1,6	-0,6
Marec	1.520,08	1,5	-1,0	993,70	1,1	-0,2
April	1.516,82	-0,2	-0,2	993,16	-0,1	0,6
Maj	1.523,65	0,5	-0,8	997,13	0,4	0,1
Junij	1.495,45	-1,9	-0,4	982,72	-1,4	0,4
Julij	1.510,02	1,0	0,8	990,88	0,8	1,4
Avgust	1.506,88	-0,2	-0,4	989,52	-0,1	0,4
September	1.495,28	-0,8	0,4	983,30	-0,6	1,1
Oktober	1.526,11	2,1	0,7	999,99	1,7	1,3
November	1.617,19	6,0	0,3	1.044,89	4,5	1,0
December	1.544,85	-4,5	0,7	1.007,65	-3,6	0,7
2014 Januar	1.534,54	-0,7	0,7	1.005,75	-0,2	0,8
Februar	1.520,88	-0,9	1,6	994,34	-1,1	1,2
Marec	1.526,36	0,4	0,4	996,97	0,3	0,3
April	1.531,56	0,3	1,0	1.001,03	0,4	0,8
Maj	1.531,66	0,0	0,5	1.000,69	0,0	0,4
Junij	1.521,38	-0,7	1,7	995,64	-0,5	1,3
Julij	1.535,66	0,9	1,7	1.002,75	0,7	1,2
Avgust	1.516,93	-1,2	0,7	992,94	-1,0	0,3
September	1.519,32	0,2	1,6	994,31	0,1	1,1

Vir: Statistični urad RS

* V podatkih o bruto in neto plači na zaposlenega v SIT je od vključno januarja 2004 naprej upoštevana spremenjena metodologija izračuna povprečnih mesečnih plač, vključno s pravnimi osebami z 1-2 zaposlenima v zasebnem sektorju.

** Podatki o plačah se od januarja 2007 zbirajo v evrih. Podatki v SIT za leto 2006 so za namene izračunov indeksov preračunani v evre po menjalnem razmerju 1 EUR=239,64 SIT.

TABELA 9: POVPREČNE PLAČE NA ZAPOSLENEGA PO DEJAVNOSTIH, I-IX 2014

	v EUR		Nominalna stopnja rasti v %		Realna stopnja rasti v %	
	bruto	neto	bruto	neto	bruto	neto
SKUPAJ - SLOVENIJA	1.526,46	998,26	1,1	0,8	0,8	0,5
A KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	1.288,37	869,04	0,8	0,5	0,5	0,2
B RUDARSTVO	2.133,40	1.361,43	7,3	6	7	5,7
C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	1.460,31	961,32	3,3	2,6	3	2,3
C10 Proizvodnja živil	1.217,43	824,56	1,5	1,2	1,2	0,9
C11 Proizvodnja pijač	1.612,01	1.058,91	-3,6	-3	-3,9	-3,3
C12 Proizvodnja tobaka in izdelkov	-	-	-	-	-	-
C13 Proizvodnja tekstilij	1.230,14	828,38	3,1	2,5	2,8	2,2
C14 Proizvodnja oblačil	961,91	674,48	2,6	2,1	2,3	1,8
C15 Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	1.000,86	699,54	1,4	1	1,1	0,7
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	1.234,07	833,76	2,6	2,1	2,3	1,8
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	1.447,22	950,79	1,1	0,6	0,8	0,3
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisi	1.363,52	910,80	2,4	2,1	2,1	1,8
C19 Proizvodnja koksa in naftnih derivatov	1.746,84	1.102,61	11,7	10,4	11,4	10,1
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	1.698,23	1.097,23	2,1	1,8	1,8	1,5
C21 Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov	3.049,48	1.808,56	7,1	5,9	6,8	5,6
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	1.449,85	958,24	3,5	2,8	3,2	2,5
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	1.489,53	974,75	4	3,7	3,7	3,4
C24 Proizvodnja kovin	1.511,53	992,87	3,1	2	2,8	1,7
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in n	1.362,62	908,75	3,2	2,7	2,9	2,4
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih	1.375,98	911,42	0,3	0	0	-0,3
C27 Proizvodnja električnih naprav	1.359,82	903,40	3,1	2,7	2,8	2,4
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	1.557,11	1.022,13	3,3	2,6	3	2,3
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikoli	1.436,11	952,50	1,7	1,1	1,4	0,8
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	1.570,10	1.015,99	6,9	5,4	6,6	5,1
C31 Proizvodnja pohištva	1.149,30	787,45	4,7	3,7	4,4	3,4
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	1.318,43	883,10	0,6	0,7	0,3	0,4
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	1.594,95	1.048,82	2,1	1,7	1,8	1,4
D OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	2.313,73	1.425,91	3,5	2,4	3,2	2,1
E OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA	1.447,79	960,90	1,2	1,1	0,9	0,8
F GRADBENIŠTVO	1.186,04	802,46	0,1	-0,1	-0,2	-0,4
G TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.376,28	901,03	1,1	0,8	0,8	0,5
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	1.440,54	948,85	0,4	0,1	0,1	-0,2
I GOSTINSTVO	1.082,65	741,75	0,4	0,3	0,1	0
J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	2.053,51	1.287,51	-0,1	-0,2	-0,4	-0,5
K FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	2.185,43	1.347,73	0,8	0,3	0,5	0
L POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	1.472,04	964,92	-0,8	-0,8	-1,1	-1,1
M STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	1.692,56	1.081,52	0,7	0,5	0,4	0,2
N DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	1.010,20	700,33	2,8	1,9	2,5	1,6
O DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	1.740,70	1.141,56	0,8	0,7	0,5	0,4
P IZOBRAŽEVANJE	1.618,75	1.069,47	-0,2	-0,2	-0,5	-0,5
Q ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	1.671,76	1.082,65	-0,3	-0,1	-0,6	-0,4
R KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	1.606,49	1.057,64	-0,3	-0,1	-0,6	-0,4
S DRUGE DEJAVNOSTI	1.371,86	903,75	-0,8	-0,7	-1,1	-1

Vir: Statistični urad RS

TABELA 10: DELOVNO AKTIVNO PREBIVALSTVO PO DEJAVNOSTIH, I-IX 2014

		Število I-IX 2014	Rast v %, I-IX 2014	Delež, v %	Rast v %, 2013
SLOVENIJA	SKD dejavnost - SKUPAJ	795.594	0,3	100	-2,0
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	35.445	-7,1	4,5	3,4
B	RUDARSTVO	2.596	-2,8	0,3	-5,0
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	178.052	0,2	22,4	-2,9
C10	Proizvodnja živil	12.504	-1,2	1,6	-2,6
C11	Proizvodnja pijač	1.693	-3,2	0,2	-1,4
C12	Proizvodnja tobaknih izdelkov	0	-	0,0	
C13	Proizvodnja tekstilij	3.189	-12,3	0,4	-8,8
C14	Proizvodnja oblačil	3.608	-15,7	0,5	-12,0
C15	Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	3.437	6,6	0,4	-10,2
C16	Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	7.931	-0,1	1,0	-6,0
C17	Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	4.249	8,2	0,5	-2,9
C18	Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	3.818	-5,2	0,5	-3,1
C19	Proizvodnja koksa in naftnih derivatov	29	-12,0	0,0	-10,3
C20	Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	6.309	-0,2	0,8	-3,5
C21	Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov	6.256	2,7	0,8	6,0
C22	Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	13.167	1,4	1,7	1,4
C23	Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	7.070	-2,3	0,9	-4,2
C24	Proizvodnja kovin	7.758	1,1	1,0	2,7
C25	Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	28.588	1,3	3,6	-2,9
C26	Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih	6.987	1,4	0,9	-1,0
C27	Proizvodnja električnih naprav	16.718	-0,7	2,1	-4,3
C28	Proizvodnja drugih strojev in naprav	13.061	-2,2	1,6	-3,5
C29	Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	14.082	10,2	1,8	-2,8
C30	Proizvodnja drugih vozil in plovil	585	4,5	0,1	8,3
C31	Proizvodnja pohištva	5.320	-9,6	0,7	-10,7
C32	Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	3.318	0,3	0,4	-1,7
C33	Popravila in montaža strojev in naprav	8.376	4,5	1,1	3,1
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	8.045	1,1	1,0	0,4
E	OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA	9.484	-0,7	1,2	-0,2
F	GRADBENIŠTVO	53.804	-0,6	6,8	-9,3
G	TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	103.571	-0,7	13,0	-3,4
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	46.698	1,1	5,9	-0,1
I	GOSTINSTVO	31.078	-0,3	3,9	-2,7
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	23.536	2,2	3,0	0,6
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	22.246	-2,0	2,8	-3,6
L	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	3.994	0,3	0,5	-1,4
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	49.490	2,3	6,2	1,5
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	28.758	11,4	3,6	-1,2
O	DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	48.914	-0,6	6,1	-3,1
P	IZOBRAŽEVANJE	65.854	0,9	8,3	-0,1
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	56.025	1,0	7,0	0,3
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	13.975	3,0	1,8	-1,9
S	DRUGE DEJAVNOSTI	13.480	2,7	1,7	-0,3
T	DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJE	550	4,7	0,1	-5,3

Vir: Statistični urad RS

TABELA 11: GIBANJE CEN SUROVIN NA SVETOVNIH TRGIH ZA GLAVNE BLAGOVNE SKUPINE 2013 –2016

V US\$

Stopnje rasti v US\$ glede na preteklo leto oziroma preteklo četrtletje

SKUPINE SUROVIN	2013	2014	2015	2013		2014				2015				2016	
				III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
HWVI INDEKS - SUROVINE SKUPAJ	-2	-4	-9	6	-2	-1	2	-5	-10	0	0	3	-1	3	1
1. SUROVINE SKUPAJ, brez energentov	-5	-4	-2	-3	0	0	2	-4	-3	1	1	2	2	1	1
Prehrambene in tropske surovine	-11	-3	-5	-8	-3	7	8	-14	-3	0	13	3	3	3	3
Žitarice	-13	-22	-11	-18	-8	0	6	-18	-5	-1	0	2	3	2	2
Pijače, sladkor	-17	22	18	-3	-1	16	11	-1	7	4	4	4	4	4	4
Oljarice in olja	-4	-8	-23	-3	-1	4	7	-22	-12	-5	-1	1	1	2	2
Industrijske surovine	-3	-4	-1	0	2	-2	-1	1	-3	1	1	1	1	1	1
Surovine kmetijskega izvora	2	0	-1	1	4	0	-1	-3	-2	1	1	0	1	0	0
Neželezne kovine	-8	0	5	-2	0	-1	4	6	-2	1	1	2	1	1	1
Staro železo in železova ruda	-6	-2	2	-2	0	1	-2	0	1	1	1	0	1	0	0
2. ENERGENTI	-1	-5	-10	8	-3	-1	3	-6	-12	0	03	-1	3	1	1
Industrijski premog	-12	-15	-10	-9	9	-7	-6	-7	-5	0	-2	-2	0	2	2
Surova nafta	-1	-4	-10	8	-3	-1	3	-6	-12	0	0	3	-1	3	1
	4	-15	-11	-7	0	-1	-10	-9	2	-3	-2	-2	2	2	2

Vir: World Commodity Prices 2013-2016 - AIECE Working Group on Commodity Prices, november 2014

TABELA 12: GIBANJE CEN POSAMEZNIH SUROVIN NA SVETOVNIH TRGIH 2013-2016

V US\$

Stopnje rasti, glede na preteklo leto, pri četrtletnih podatkih glede na preteklo četrtletje

SUROVINE	2013	2014	2015	2013		2014				2015				2016	
				III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Ječmen	-16	-41	-1	-24	-20	-18	8	-5	-9	0	5	4	5	4	0
Koruza (ZDA)	-17	-28	-15	-25	-12	5	6	-25	-3	-2	-1	1	4	3	3
Riž	-9	-18	3	-11	-11	-1	-7	9	-2	0	0	2	2	2	2
Pšenica	-6	-10	-10	-6	2	-4	10	-17	-7	0	2	22	1	2	2
Kava (ZDA)	-24	34	30	-7	-9	32	18	-2	14	6	6	5	4	4	4
Kakav	2	27	7	7	12	7	5	5	-4	3	3	2	2	1	1
Čaj	-3	-3	3	0	3	3	-6	-2	1	1	2	2	2	1	1
Sladkor	-19	-8	-10	-2	6	-7	5	-8	-6	0	-7	0	7	0	7
Soja	-5	-12	-27	-7	-4	4	9	-25	-14	-5	-2	1	1	2	2
Bombaž (ZDA)	4	-8	-11	1	-6	9	1	-25	-4	4	2	3	-1	7	5
Volna (Avstralija)	-8	-8	1	-6	8	-6	-2	-2	1	11	-11	-5	11	2	2
Kavčuk (Thai)	-20	-31	-6	-4	0	-15	-13	-6	-6	3	2	1	0	-2	-4
Mehki les	9	5	-2	3	5	1	0	-3	-3	0	1	1	1	1	1
Celuloza	5	8	2	1	4	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0
Aluminij	-8	2	11	-3	-1	-3	5	11	2	1	1	2	0	0	0
Baker	-8	-6	-1	-1	1	-2	-4	3	-4	-1	0	3	-1	3	1
Svinec	4	-2	1	2	0	0	0	4	-6	1	1	1	3	2	1
Nikelj	-14	13	1	-7	0	5	26	1	-14	2	4	3	3	1	1
Kositer	6	-1	-2	2	8	-1	2	-5	-6	1	1	4	0	2	-1
Cink	-2	13	6	1	3	6	2	12	-5	2	0	1	3	2	1
Staro železo (ZDA)	-1	4	-3	-5	6	7	-5	-3	-3	0	2	2	2	0	0

Vir: World Commodity Prices 2013-2016 - AIECE Working Group on Commodity Prices, november 2014

TABELA 13: GIBANJE CEN SUROVIN NA SVETOVNIH TRGIH ZA GLAVNE BLAGOVNE SKUPINE 2013 –2016

V EUR

Stopnje rasti v EUR glede na preteklo leto oziroma preteklo četrletje

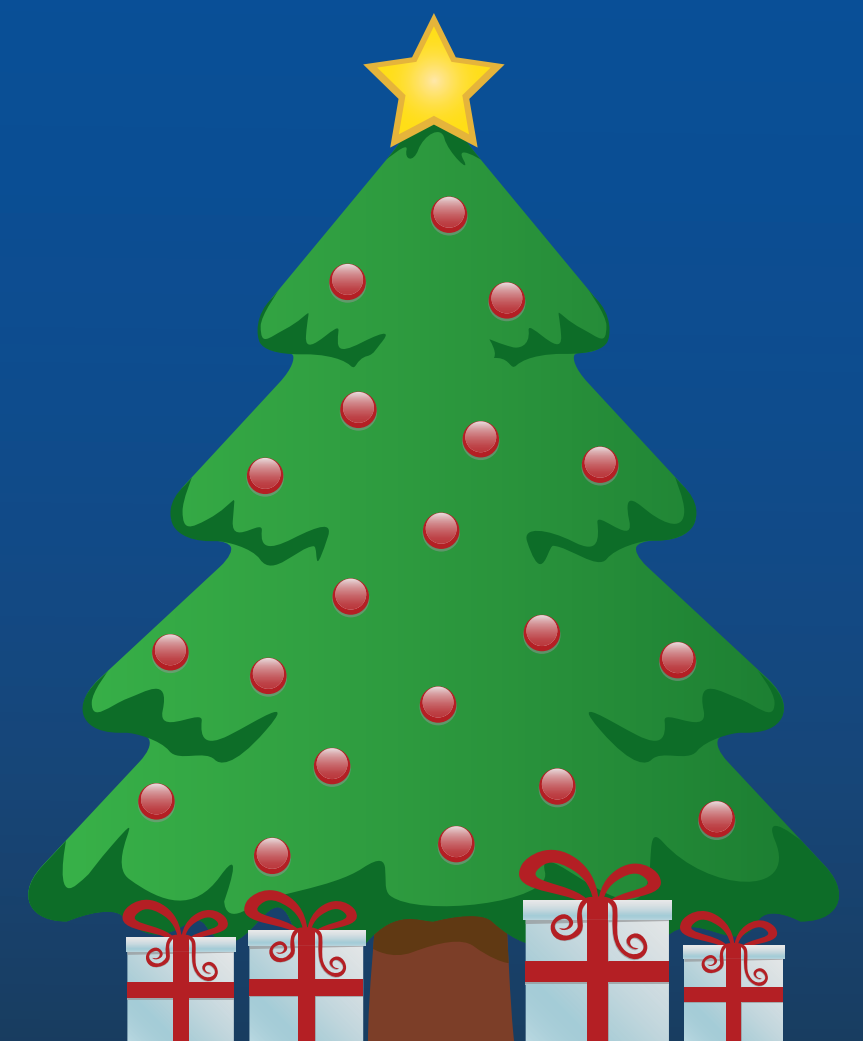
SKUPINE SUROVIN	2013	2014	2015	2013		2014				2015				2016	
				III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
HWVI INDEKS - SUROVINE SKUPAJ	-5	-5	-3	5	-5	-1	2	-2	-5	0	0	3	-1	3	1
1. SUROVINE SKUPAJ, brez energentov	-8	-4	4	-4	-2	0	1	-1	2	1	1	2	2	1	1
Prehrambene in tropske surovine	-14	-3	1	-9	-6	6	8	-11	3	0	1	3	3	3	3
Žitarice	-16	-22	-5	-19	-10	0	6	-15	1	-1	0	2	3	2	2
Pijače, sladkor	-20	23	25	-4	-4	16	11	2	13	4	4	4	4	3	4
Oljarice in olja	-8	-8	-18	-5	-4	3	7	-19	-7	-5	-1	1	1	2	2
Industrijske surovine	-6	-4	6	-2	-1	-3	-1	4	2	1	1	1	1	1	1
Surovine kmetijskega izvora	-1	0	5	-1	1	-1	-1	1	4	1	1	0	1	0	0
Neželezne kovine	-11	1	11	-3	-2	-2	4	10	3	1	1	2	1	1	1
Staro železo in železova ruda	-9	-2	8	-3	-3	0	-2	3	8	1	1	0	1	0	0
2. ENERGENTI	-5	-5	-4	6	-5	-1	2	-2	-6	0	0	3	-1	3	1
Industrijski premog	-15	-15	-5	-11	6	-7	-6	-3	1	0	-2	-2	0	2	2
Surova nafta	-4	-4	-4	7	-5	-1	2	-2	-6	0	0	3	-1	3	1
	0	-15	-5	-9	-3	-2	-10	-6	8	-3	-2	-2	2	2	2

Vir: World Commodity Prices 2013-2016 - AIECE Working Group on Commodity Prices, november 2014

TABELA 14: KAZALCI KONJUNKTURE ZA IZBRANE DRŽAVE V LETIH 2012-2015

KAZALCI	GOSPODARSKA RAST (BDP)				INFLACIJA (HICP)				STOPNJA BREZPOSELNOSTI			
	2012	2013	2014 napoved	2015 napoved	2012	2013	2014 napoved	2015 napoved	2012	2013	2014 napoved	2015 napoved
EU-28	-0,4	0,1	1,5	2,0	2,6	1,5	1,2	1,5	10,5	10,9	10,7	10,4
Evro območje	-0,7	-0,4	0,8	1,1	2,5	1,3	0,7	1,1	11,2	11,9	11,7	11,4
OECD	1,3	1,4	1,8	2,3	2,0	1,3	1,6	1,5	7,9	7,9	7,5	7,2
Svet	3,4	3,3	3,3	3,8								
Avstrija	0,9	0,3	0,5	0,9	2,6	2,1	1,4	1,6	4,4	5,0	5,0	4,6
Belgija	0,1	0,3	1,0	1,4	2,6	1,2	0,8	1,0	7,6	8,4	8,4	8,2
Češka republika	-0,7	-0,7	2,4	2,3	3,3	1,4	0,1	2,0	7,0	6,9	6,9	6,8
Danska	-0,8	-0,1	0,8	1,4	2,4	0,8	0,7	1,3	7,5	7,0	6,8	6,7
Finska	-1,5	-1,2	-0,2	0,9	3,2	2,2	1,4	1,4	7,7	8,2	8,4	8,4
Francija	0,3	0,3	0,4	1,0	2,2	1,0	0,9	1,1	9,4	9,9	9,9	9,8
Grčija	-6,6	-4,0	0,8	2,3	1,0	-0,9	-1,1	-1,0	24,2	27,3	27,1	26,7
Irska	-0,3	0,2	4,3	3,3	1,9	0,5	0,3	0,7	14,7	13,0	11,4	10,4
Italija	-2,4	-1,9	-0,2	0,8	3,3	1,3	0,5	0,9	10,7	12,2	12,8	12,5
Madžarska	-1,5	1,5	3,3	2,1	5,7	1,7	0,5	2,8	11,0	10,2	8,7	8,9
Nemčija	0,9	0,5	1,4	1,1	2,1	1,6	1,1	1,8	5,5	5,3	5,0	4,9
Nizozemska	-1,6	-0,7	0,8	1,4	2,8	2,6	0,5	0,8	5,2	6,6	7,6	7,6
Norveška	2,9	0,6	1,7	1,8	0,7	2,1	1,9	2,1	3,1	3,4	3,5	3,5
Poljska	1,8	1,7	3,3	3,0	3,6	1,0	1,1	1,9	10,1	10,3	9,8	9,5
Slovaška	1,6	1,4	2,6	2,8	3,7	1,5	0,4	1,0	13,9	14,2	13,9	13,2
Slovenija	-2,6	-1,0	2,1	1,4	2,8	1,9	0,7	0,9	8,8	10,1	10,2	10,2
Španija	-1,6	-1,3	1,7	2,1	2,4	1,5	0,1	0,5	25,0	26,4	25,4	24,4
Švedska	0,0	1,5	2,1	2,8	0,9	0,0	0,1	1,4	8,0	8,0	7,9	7,4
Švica	1,1	1,9	1,5	1,5	-0,7	-0,2	0,0	0,3	4,1	4,3	3,9	3,4
Velika Britanija	0,7	1,7	3,0	2,7	2,8	2,6	2,0	2,1	7,9	7,6	6,9	6,5
ZDA	2,3	2,2	2,2	3,1	2,1	1,5	1,5	1,7	8,1	7,4	6,5	6,0
Japonska	1,5	1,5	0,9	0,8	0,0	0,4	2,6	2,0	4,3	4,0	3,8	3,7
Kitajska	7,7	7,7	7,4	7,1	2,6	2,6	2,3	2,5	-	6,6	6,3	6,0
Rusija*	3,4	1,3	2,3	2,7	5,1	6,8	7,4	7,3	-	5,5	5,6	6,5
Indija**	4,7	5,0	5,6	6,4	10,2	9,5	7,8	7,5	-	9,1	8,6	8,7
Brazilija**	1,0	2,5	0,3	1,4	5,4	6,2	6,3	5,9	-	5,4	5,5	6,1
Hrvaška*	-2,0	-0,7	0,5	1,2	3,4	2,2	-0,3	0,2	15,9	17,2	17,5	17,5
Makedonija*	-0,4	3,1	3,5	3,4	3,3	2,8	0,0	1,5	31	29	28	27
BiH*	-0,5	2,1	0,4	2,2	2,1	0,1	-0,9	1,4	27	27,5	27	27
Kosovo*					2,5	1,8	1,0	1,6	30,9	30	29	29
Srbija*	-1,5	2,1	1,3	2,2	7,3	7,7	2,5	4,3	23,9	22,1	21	23
Črna Gora*	-2,5	2,4	2,7	3,0	3,6	2,2	-0,6	1,3	19,7	19,5	19	19
Albanija*	1,3	2,1	1,4	2,3	2,1	1,9	1,7	2,0	13,4	15,6	18	18

Vir: EK-spomladansko poročilo, november 2014; OECD, november 2014; Eastern Europe Consensus Forecasts, WIIW, IMF, november 2014

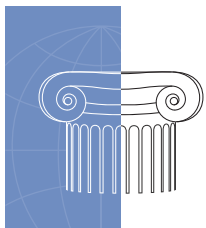
Drage bralke in bralci,

Naj bo leto, ki prihaja,
prijazno, manj stresno,
poslovno uspešno,

z obilo osebne sreče in zdravja.

**Vesele božične in novoletne praznike
in vse dobro v letu 2014.**

Vam želimo
Darja Močnik, Bojan Ivanc in Alenka Avberšek
Analitska skupina SKEP GZS

STALNA ARBITRAŽA

PRI GOSPODARSKI
ZBORNICI SLOVENIJE

Rešujemo spore od leta 1928

Smo samostojna in neodvisna arbitraža, ki organizira in zagotavlja strankam podporo pri reševanju sporov z arbitražo, mediacijo, posredovanjem in drugimi alternativnimi oblikami reševanja sporov.

Stalna arbitraža - zanesljiv forum za reševanje sporov v regiji.

www.sloarbitration.si